

ΚΥΡΙΑΚΟΥ ΚΟΣΜΑ

ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ
ΟΛΥΝΘΙΑΚΟΙ ΚΑΙ ΦΙΛΙΠΠΙΚΟΙ

ΔΙΑ ΤΗΝ Δ' ΤΑΞΙΝ ΤΩΝ ΓΥΜΝΑΣΙΩΝ ΠΑΛΑΙΟΥ ΤΥΠΟΥ
ΚΑΙ ΤΗΝ Ε' ΤΑΞΙΝ ΤΩΝ ΓΥΜΝΑΣΙΩΝ ΝΕΟΥ ΤΥΠΟΥ

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΕΚΔΟΣΕΩΣ ΣΧΟΛΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ
ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
1940

1025

ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ
ΟΛΥΝΘΙΑΚΟΙ ΚΑΙ ΦΙΛΙΠΠΙΚΟΙ

Δεκ. 1820⁵

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ΚΥΡΙΑΚΟΥ ΚΟΣΜΑ

ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ
ΟΛΥΝΘΙΑΚΟΙ ΚΑΙ ΦΙΛΙΠΠΙΚΟΙ

ΔΙΑ ΤΗΝ Δ' ΤΑΞΙΝ ΤΩΝ ΓΥΜΝΑΣΙΩΝ ΠΑΛΑΙΟΥ ΤΥΠΟΥ
ΚΑΙ ΤΗΝ Ε' ΤΑΞΙΝ ΤΩΝ ΓΥΜΝΑΣΙΩΝ ΝΕΟΥ ΤΥΠΟΥ

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΕΚΔΟΣΕΩΣ ΣΧΟΛΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ
ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
1940

ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1. Βίος Δημοσθένους.

‘Ο Δημοσθένης, υῖδος τοῦ Δημοσθένους καὶ τῆς Κλεοβούλης, ἐγεννήθη τὸ 383 π.Χ. Οἱ γονεῖς του ἦσαν πλούσιοι· καὶ δὲ μὲν πατήρ του κατήγετο ἐκ τοῦ ἐν Ἀττικῇ δήμου Παιανίας, κειμένου πόδις Α τοῦ ‘Υμηττοῦ (δπου νῦν τὸ χωρίον Λιόπεσι), ἡ δὲ μήτηρ του ἐξ ἔλληνυκῆς οἰκογενείας διαμενούσης ἐν τῇ Ταυρικῇ Χερσονήσῳ (νῦν Κριμαίᾳ).

Ἐπταετὴς δὲ Δημοσθένης ἔχασε τὸν πατέρα του, ὅστις ἀποθνήσκων ἀφῆκε τρεῖς ἐπιτρόπους τῶν ἀνηλίκων τέκνων, τοῦ υἱοῦ καὶ τῆς θυγατρός. Ἄλλος δὲν ἐφάνησαν ἀνταξιοι τῆς ἐμπιστοσύνης τοῦ ἀποθανόντος· διότι τὴν περιουσίαν αὐτοῦ ἀνερχομένην εἰς δέκα πέντε τάλαντα ἐσπατάλησαν σχεδὸν τελείως. ‘Ωσαύτως οὗτοι καὶ τὴν ἐκπαίδευσιν τοῦ Δημοσθένους παρημέλησαν· ἄλλος οὗτος φιλομαθῆς ὅν καὶ ἐπιμελῆς κατώρθωσε νὰ λάβῃ ἀρτίαν μόρφωσιν· ἐμαθήτευσε παρὰ τῷ οήτοι ‘Ισαίῳ καὶ ἐμελέτησε τοὺς λόγους τοῦ ‘Ισοκοράτους, τὰ συγγράμματα τοῦ Πλάτωνος καὶ τὴν ἴστοριαν τοῦ Θουκυδίδου, τὴν δοπιάν, ὡς λέγεται, ὁκτάκις ἀντέγραψε καὶ μέγα μέρος αὐτῆς ἀπεμνημόνευσεν.

Οτε ἐνηλικιώθη, κατεδίωξε δικαστικῶς τοὺς ἐπιτρόπους ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν τοῦ διδασκάλου του ‘Ισαίου καὶ κατώρθωσε μικρὸν μόνον μέρος τῆς πατρικῆς περιουσίας ν̄ ἀναλάβῃ. Διὰ τοῦτο ἀναγκασθεὶς νὰ φροντίσῃ περὶ τῆς ἀναπληρώσεως τῆς ἀπολεσθείσης περιουσίας ἐγένετο **λογογράφος**· ὡς τοιοῦτος συνέτασσε λόγους δικανικοὺς χάριν ἄλλων καὶ μεγάλως ἐξειμάτο. Ἅλλα τὴν δόξαν του ἀπέκτησεν ἐκ τῶν πολιτικῶν λόγων καὶ τῆς πολιτικῆς ἐνεργείας κατὰ τοῦ Φιλίππου, τοῦ βασιλέως τῆς Μακεδονίας, ὅστις δῆμαρχος αὐξανόμενος διενοεῖτο νὰ κυριαρχήσῃ ὅλης τῆς ‘Ελλάδος· τοῦτο βλέπων δὲ Δημοσθένης εἰργά-

ζετο διὰ παντὸς τρόπου νῦν υψηλώσῃ τὸ φρόνημα τῶν συμπολιτῶν του ὑπενθυμίζων εἰς αὐτὸὺς τὰ ἐν Μαραθῶνι, ἐν Σαλαμῖνι καὶ ἐν Πλαταιᾶς κατορθώματα τῶν προγόνων. Καὶ ἀφ' ἐνὸς μὲν ἀντηγωνίζετο πρὸς τοὺς φιλιππίζοντας ἐν Ἀθήναις οἵτορας, ἀφ' ἐτέρου δ' ἐφρόντιζε νῦν ἀνεύρη συμμάχους τῶν Ἀθηναίων· ὅτε δ' ἀπεστάλη πρεσβευτὴς εἰς Θήβας, κατώρθωσε νὰ συμφιλιώσῃ τὰς ἔως τότε ἐχθρικὰς πόλεις, Ἀθήνας καὶ Θήβας, καὶ νὰ κάμῃ αὐτὰς συμμάχους· ἀλλ' ἡ συμμαχία αὕτη διελύθη διὰ τῆς ἐν Χαιρωνείᾳ ἥττης (338).

Καὶ μετὰ τὴν ἐν Χαιρωνείᾳ ἥτταν ὁ Δημοσθένης οὔτε ἀπεθαρρύνθη οὔτε ἔπαυσε νὰ μισῇ τοὺς Μακεδόνας· ἐν ἀρχῇ μάλιστα τῆς βασιλείας τοῦ Μεγάλου Ἀλεξανδρου (336) ἐπέτυχεν, ἵνα οἱ Ἀθηναῖοι καὶ οἱ Θηβαῖοι ἀποστατήσουν ἀπὸ τοὺς Μακεδόνας· ἀλλ' ὁ Ἀλεξανδρος ἐπελθὼν κατὰ τῶν Θηβῶν καὶ καταστρέψας αὐτὰς ἐξήτησεν ἔπειτα παρὰ τῶν Ἀθηναίων τὴν παράδοσιν τοῦ Δημοσθένους καὶ ἄλλων τινῶν στρατηγῶν καὶ πολιτικῶν· διὰ τῆς ἐπεμβάσεως δύμας τοῦ μακεδονίζοντος ὥντορος Δημάδου ἡ παράδοσις αὕτη ἀπεσοβήθη.

Τὸ 324 νέα περιπέτεια ἀνέμενε τὸν Δημοσθένη· ὁ ταμίας τοῦ Μεγάλου Ἀλεξανδρου Ἄρπαλος μετὰ πολλῶν χρημάτων κατέφυγε εἰς Ἀθήνας. Κατ' ἐντολὴν τοῦ Ἀλεξανδρου οἱ Ἀθηναῖοι ἐφυλάκισαν μὲν τὸν Ἄρπαλον, κατέσχον δὲ τὰ χρήματα. Καὶ ὁ μὲν Ἄρπαλος κατώρθωσε νὰ δραπετεύσῃ, τὰ δὲ χρήματα ἀριθμηθέντα εὑρέθησαν διλιγώτερα τῶν δσων ἐκείνος εἶχε κομίσει. Ἡγέρθησαν τότε ὑπόνοιαι, ὅτι τὸ ἔλλειπον ποσὸν κατηναλώθη πρὸς δωροδοκίαν τῶν οητόρων. Κατηγορήθη δὲ ὁ Δημοσθένης ὡς λαβὼν εἴκοσι πέντε τάλαντα καὶ κατεδικάσθη εἰς πρόστιμον πεντήκοντα ταλάντων· ἐπειδὴ δὲ δὲν ἦδύνατο νὰ πληρώσῃ τὸ ποσὸν αὐτὸν ἔφυγεν εἰς Αἴγιναν καὶ ἐκεῖθεν εἰς Τροιζῆνα. Καὶ ἔγραφε μὲν καὶ πρὸς τὴν βουλὴν καὶ πρὸς τὸν δῆμον τῶν Ἀθηναίων δικαιολογούμενος καὶ παρακαλῶν νῦν ἀνακληθῆ, ἀλλ' αἱ παρακλήσεις αὗται εἰς μάτην ἀπέβαινον· καὶ μόνον μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Ἀλεξανδρου (323), ὅτε αἱ Ἀθήναι, τὸ Ἅργος καὶ ἡ Κόρινθος ἐπανεστάτησαν κατὰ τῶν Μακεδόνων, ἀνεκλήθη ὑπὸ τοῦ δήμου πανηγυρικῶς.

Μετὰ τὴν ἀνάκλησίν του ὁ Δημοσθένης ἔξηκολούθει τὸν κατὰ τῶν Μακεδόνων ἀγῶνα· ἀλλ' ὅτε τὸ 322 αἱ Ἀθῆναι ἐκυριεύθησαν καὶ φρουρὰ μακεδονικὴ ἔγκαθιδρύθη ἐν αὐταῖς, κατεδιώχθη ὑπὸ τοῦ διοικητοῦ τῆς Μακεδονίας Ἀντιπάτρου καὶ κατέφυγεν εἰς τὸν ἐν Καλαυ-

οία (νῦν Πόρφ) ναὸν τοῦ Ποσειδῶνος ἔκει, ἵνα μὴ πέσῃ ζῶν εἰς τὰς χεῖρας τῶν σταλέντων πρὸς σύλληψιν αὐτοῦ, ἀπέθανε πιὼν δηλητήριον (κατὰ τὸν Ὁκτώβριον τοῦ 322).

Οἱ κάτοικοι τῆς Καλαυρίας ἤγειραν ἐντὸς τοῦ περιβόλου τοῦ ναοῦ τοῦ Ποσειδῶνος μνῆμα τοῦ ὁρτορος καὶ ἐπὶ αἰῶνας πολλοὺς ἔξηκολούθουν νὰ τιμοῦν τὴν μνήμην αὐτοῦ. Ἀλλὰ καὶ οἱ Ἄθηναῖοι ἔστησαν ἐν τῇ ἀγορᾷ χαλκοῦν ἀνδριάντα τοῦ ὁρτορος καὶ εἰς τὴν βάσιν ἐπέγραψαν τὸ πολυμορύλητον ἐπίγραμμα :

*Εἴπερ ἵσην δώματην γνώμην, Δημόσθενες, εἶχες,
οὐποτ' ἄν Ἑλλήνων ἥρξεν Ἀρης Μακεδών.*

2. Λόγοι Δημοσθένους.

‘Υπὸ τὸ δόνομα τοῦ Δημοσθένους διεσώθησαν μέχρις ἡμῶν 61 λόγοι· ἐκ τούτων οἱ μὲν 15 εἶναι **συμβουλευτικοὶ** ἢ **δημηγορίαι**, οἱ δὲ λοιποὶ **δικανικοὶ**. Ἐκ τῶν συμβουλευτικῶν, δηλ. τῶν λόγων τῶν ἀπαγγελθέντων ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ δήμου, σπουδαιότατοι εἶναι οἱ τέσσαρες **Φιλιππικοὶ** καὶ οἱ τρεῖς **Ολυνθιακοὶ** τῶν δὲ δικανικῶν ἔχομεν δύο εἴδη: 1) λόγους δικανικοὺς **δημοσίους**, ἀπαγγελθέντας δηλ. ἐν δημοσίαις δίκαιαις, ἐκ τῶν δποίων σπουδαιότατος εἶναι ὁ **περὶ τοῦ στεφάνου**, καὶ 2) λόγους δικανικούς **ἰδιωτικούς**, ἀπαγγελθέντας δηλ. ἐν ἴδιωτικαῖς δίκαιαις.

ΜΕΡΟΣ Α'

K E I M E N O N

ΟΛΥΝΘΙΑΚΟΣ Α

Εἰσαγωγή : Ἡ Ὀλυνθός ἦτο μία ἐκ τῶν ἀξιολογωτέρων πόλεων τῆς ἀρχαιότητος. Ἐκείτο ἐν τῇ Χαλκιδικῇ χερσονήσῳ ἐπὶ τῆς ΒΔ πλευρᾶς τοῦ Τορωναίου κόλπου.

Κατὰ τὰ πρῶτα ἔτη τῆς βασιλείας τοῦ Φιλίππου καὶ τὸν πόλεμον αὐτοῦ πρὸς τὸν Ἀθηναίους οἱ Ὀλύνθιοι συνέπραττον μετ' αὐτοῦ. Διὰ τοῦτο δὲ Φίλιππος εἰς ἀντάλλαγμα πάρεχώσησεν εἰς αὐτὸν δύο πόλεις, τὴν Ποτείδαιαν καὶ τὸν Ἀρθεμοῦντα. Οἱ Ὀλύνθιοι βλέποντες τὰς τοιαύτας πρὸς αὐτοὺς διαθέσεις τοῦ Φιλίππου ἐθεώρουν ἕαντοὺς εὐτυχεῖς καὶ ἀσφαλεῖς καὶ ἐπίστενον, ὅτι δὲ Φίλιππος θὰ ἄφηνε τὴν Ὀλυνθόν μετὰ τῶν συμμαχικῶν τῆς πόλεων νὰ ὑφίσταται ὡς ἀνεξάρτητος πολιτεία παρὰ τὰ σύνορα τοῦ μακεδονικοῦ βασιλείου.

Ἄλλ' ὅτε δὲ Φίλιππος ἐπέρχωρησε πρὸς τὴν Θράκην, ὅτε καθυπέταξε τὴν Θεσσαλίαν, κατέβαλε τὸν Φωκεῖς καὶ κατέστησε φανερόν, ὅτι οὗτε φίλον οὔτε σύμμαχον σέβεται, τότε οἱ Ὀλύνθιοι ἀντελήφθησαν τὸν ἐπικρεμάμενον καὶ κατὰ τῶν ἰδίων κίνδυνον. Ἐκριναν λοιπὸν καλὸν νὰ στείλουν πρέσβεις εἰς Ἀθήνας καὶ νὰ εἰρηνεύσουν πρὸς τὸν Ἀθηναίους (τὸ 352).

Τὸ διάβημα τοῦτο τῶν Ὀλυνθίων δὲ Φίλιππος ἐθεώρησε μὲν ὡς ἔχθροικόν, ἀλλὰ δὲν ἐπεχείρησε κατ' αὐτῶν πόλεμον ἀμέσως· ἥρκεσθη ἐπὶ τοῦ παρόντος νὰ εἰσβάλῃ (τὸ 351) εἰς τὴν Χαλκιδικὴν καὶ νὰ ἐπιδείξῃ εἰς τὸν Ὀλυνθίους ἀπειλητικῶς τὰς στρατιωτικάς του δυνάμεις. Τὸ 349 δῆμος λαβὼν ὡς πρόφασιν τὴν ἀρνησιν τῶν Ὀλυνθίων νέῳ ἀποδώσουν τὸν καταφυγόντα εἰς τὴν πόλιν των ἀδελφόν του Ἀρριδαῖον κηρύντει δριστικῶς τὸν πόλεμον κατὰ τῶν Ὀλυνθίων. Οἱ Ὀλύνθιοι τότε ἀποστέλλουν εἰς Ἀθήνας πρέσβεις ζητοῦντες συμμαχίαν καὶ ταχεῖαν βοήθειαν.

Οι Ἀθηναῖοι μετὰ τὴν ἄφιξιν τῶν Ὀλυνθίων πρέσβεων συνέρχονται εἰς ἐκκλησίαν· κατὰ ταύτην λαβόντες τὸν λόγον πολλοὶ φήτορες ἔξεφρασαν ἐνδοιασμοὺς διὰ τὴν ἀποστολὴν βοηθείας εἰς Ὀλυνθὸν τελευταῖον ἀναβάντες εἰς τὸ βῆμα δὲ Δημοσθένης καὶ ἀπαγγέλλει τὸν Α' Ὀλυνθιακὸν — κατὰ τὸ θέρος τοῦ 349 —, ἐν τῷ δοποίῳ ὑποδεικνύει εἰς τὸν Ἀθηναίους, τί διφείλουν οὗτοι νὰ πράξουν ἐν τῇ προκειμένῃ περιστάσει.

1 Ἀντὶ πολλῶν ἀν, ὃ ἀνδρες Ἀθηναῖοι, χρημάτων ὑμᾶς ἐλέσθαι* νομίζω, εἰ φανερὸν γένοιτο τὸ μέλλον συνοίσειν* τῇ πόλει περὶ ὃν νυνὶ* σκοπεῖτε*. Ὁτε* τοίνυν τοῦθ' οὕτως ἔχει, προσήκει προθύμως ἔθέλειν ἀκούειν τῶν βουλομένων συμβουλεύειν· οὐ γάρ μόνον, εἴ τι χρήσιμον ἐσκειμένος* ἥκει* τις, τοῦτ' ἀν ἀκούσαντες λάβοιτε*, ἀλλὰ καὶ τῆς ὑμετέρας τύχης ὑπολαμβάνω πολλὰ τῶν δεέρντων ἐκ τοῦ παραχρῆμος* ἐνίσις ἀν ἐπελθεῖν* εἰπεῖν, ὡστ' ἐξ 2 ἀπάντων ῥᾳδίαν τὴν τοῦ συμφέροντος ὑμῖν αἴρεσιν* γενέσθαι. Ὁ μὲν οὖν παρὼν καιρός*, ὃ ἀνδρες Ἀθηναῖοι, μόνον* οὐχὶ λέγει φωνὴν ἀφιεῖς, διτὶ τῶν πραγμάτων ὑμῖν ἐκείνων αὐτοῖς ἀντιληπτέον* ἐστίν, εἰπερ ὑπὲρ σωτηρίας αὐτῶν φροντίζετε· ἥμεῖς δ' οὐκ οἶδον τινὰ μοι δοκοῦμεν* ἔχειν τρόπον πρὸς αὐτά.

3 Ἐστι δὴ τὰ γ' ἐμοὶ δοκοῦντα*, ϕηφίσασθαι μὲν ἥδη* τὴν βούγθειαν καὶ παρασκευάσασθαι τὴν ταχίστην*, δπως ἐνθένδε βοηθήσητε καὶ μὴ πάθητε ταῦτὸν* δπερ καὶ πρότερον, πρεσβείαν δὲ πέμπειν, ἥτις ταῦτ' ἐρεῖ καὶ παρέσται* τοῖς πράγμασιν· ὧς* ἐστι μάλιστα τοῦτο δέος*, μὴ πανοῦργος ὃν καὶ δεινὸς* ἀνθρωπος* πράγμασι χρῆσθαι*, τὰ* μὲν εἰκων, ἥντιν' ἀν τύχη, τὰ δὲ ἀπειλῶν (ἀξιόπιστος δὲ ἀν εἰκότως φαίνοιτο), τὰ δὲ ἥμας διαβάλλων* καὶ τὴν ἀπουσίαν τὴν ἥμετέραν, τρέψηται* καὶ παραπάσηται τι τῶν ὅλων πραγμάτων.

* = παραπομπὴ εἰς τὸ Λεξιλόγιον

Οὐδὲ μὴν ἀλλ᾽ ἐπιεικῶς*, δῷ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοῦθ' ὁ δυσμα- 4
 χώτατόν* ἔστι τῶν Φιλίππου πραγμάτων, καὶ βέλτιστον ὑμῖν· τὸ
 γὰρ εἶναι πάντων ἐκεῖνον ἐν' ὅντα κύριον καὶ ἡγεῖν* καὶ ἀπορ-
 ρήτων*, καὶ ἅμα στρατηγὸν καὶ δεσπότην* καὶ ταμίαν, καὶ παν-
 ταχοῦ αὐτὸν παρεῖναι τῷ στρατεύματι, πρὸς* μὲν τὸ τὰ τοῦ πολέ-
 μου ταχὺ καὶ κατὰ καιρὸν πράττεσθαι πολλῷ προέχει*, πρὸς δὲ
 τὰς καταλλαγάς*, ἃς ἂν ἐκεῖνος ποιήσαιτ' ἀσμενος πρὸς Ὀλυν-
 θίους, ἐναντίως ἔχει*. Δῆλον γάρ ἔστι τοῖς Ὀλυνθίοις, ὅτι νῦν 5
 οὐ περὶ δόξης οὐδὲ ὑπὲρ μέρους χώρας πολεμοῦσιν, ἀλλ᾽ ἀναστά-
 σεως* καὶ ἀνδραποδισμοῦ τῆς πατρίδος, καὶ ἵσασιν, ἢ τ' Ἀμφιπο-
 λιτῶν ἐποίησε* τοὺς παραδόντας αὐτῷ τὴν πόλιν καὶ Πυδναίων
 τοὺς ὑποδεξαμένους· καὶ δλως* ἀπιστον, οἷμαι, ταῖς πολιτείαις*
 ἢ τυραννίς, ἀλλως* τε κανὸν δμορον χώραν ἔχωσι.

Ταῦτ' οὖν ἐγνωκότας* ὑμᾶς, δῷ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ τἄλλο, 6
 ἢ προσήκει, πάντ' ἐνθυμιουμένους*, φημὶ δεῖν ἐθελῆσαι καὶ παρο-
 ξυνθῆναι* καὶ τῷ πολέμῳ προσέχειν*, εἴπερ* ποτέ, καὶ νῦν, χρή-
 ματ' εἰσφέροντας προθύμως καὶ αὐτοὺς ἔξιόντας* καὶ μηδὲν ἐλ-
 λείποντας*. Οὐδὲ γὰρ λόγος οὐδὲ σκῆψις* ἔθ' ὑμῖν τοῦ μὴ τὰ
 δέοντα ποιεῖν ἐθέλειν ὑπολείπεται. Νυνὶ γάρ, δὲ πάντες ἐθρύλουν* 7
 τέως*, Ὀλυνθίους ἐκπολεμῶσαι* δεῖν Φιλίππων, γέγονεν αὐτόμα-
 τον*, καὶ ταῦθ' ὡς ἂν ὑμῖν μάλιστα συμφέροι*. Εἰ μὲν γὰρ ὑφ'
 ὑμῶν πεισθέντες ἀνελοντο* τὸν πόλεμον, σφαλεροὶ* σύμμαχοι
 καὶ μέχρι του ταῦτ' ἂν ἐγνωκότες* ἥσαν ἵσως· ἐπειδὴ δὲ ἐκ* τῶν
 πρὸς αὐτοὺς ἐγκλημάτων* μισοῦσι, βεβαίαν* εἰκὸς τὴν ἔχθραν
 αὐτοὺς ὑπὲρ ὃν φοβοῦνται καὶ πεπόνθασιν ἔχειν.

Οὐ δεῖ δὴ τοιοῦτον, δῷ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, παραπεπτωκέτα* 8
 καιρὸν ἀφεῖναι, οὐδὲ παθεῖν ταῦτον, ὅπερ ἥδη πολλάκις πρότερον
 πεπόνθατε. Εἰ γάρ, δθ' ἥκομεν* Εὐθοεῦσι βεβοηθηκότες καὶ πα-
 ρῆσαν* Ἀμφιπολιτῶν Ιέραξ* καὶ Στρατοκλῆς ἐπὶ τουτὶ τὸ βῆμα,
 κελεύοντες ἥμας πλεῖν καὶ παραλαμβάνειν τὴν πόλιν, τὴν αὐτὴν

- παρειχόμεθ' ἡμεῖς ὑπὲρ ἡμῶν αὐτῶν προθυμίαν, οὐνπερ ὑπὲρ τῆς
 Εὐδούσων σωτηρίας, εἰχετ' ἀν Ἀμφίπολιν τότε καὶ πάντων τῶν
 9 μετὰ ταῦτ' ἀν ἦπτ' ἀπηλλαγμένοι πραγμάτων*. Καὶ πάλιν, ἡνίκα
 Πύδνα, Ποτείδαια, Μεθώνη, Παγασαί, τἄλλα, ἵνα μὴ καθ'* ἐκαστα
 λέγων διατρίβω*, πολιορκούμεν' ἀπηγγέλλετο, εἰ τότε τούτων
 ἐνὶ τῷ πρώτῳ προθύμως καὶ ὡς προσῆκεν ἔθισθήσαμεν αὐτοῖς,
 δέοντι* καὶ πολὺ ταπεινοτέρῳ νῦν ἀν ἐχρώμεθα τῷ Φιλίππῳ.
 Νῦν δὲ τὸ μὲν παρὸν δεῖ προϊέμενοι*, τὰ δὲ μέλλοντ' αὐτόματ'
 οἱόμενοι σχήσειν* καλῶς, ηὔξησαμεν, ω̄ ἀνδρες Ἀθηναῖοι, Φί-
 λιππον ἡμεῖς καὶ κατεστήσαμεν τηλικοῦτον*, ἡλίκος* οὐδεὶς
 πω* βασιλεὺς γέγονε Μακεδονίας. Νυνὶ δὴ καιρὸς ἥκει* τις, οὗ-
 τος ὁ τῶν Ὀλυμθίων, αὐτόματος τῇ πόλει, ὃς οὐδενός ἐστιν ἐλάτ-
 των τῶν προτέρων ἐκείνων.
- 10 Καὶ ἔμοιγε δοκεῖ τις ἀν, ω̄ ἀνδρες Ἀθηναῖοι, δίκαιοις λογι-
 στὴς* τῶν παρὰ τῶν θεῶν ἡμῖν ὑπηργμένων* καταστάς, καίπερ
 οὐκ ἐχόντων ὡς δεῖ πολλῶν, δμως μεγάλην ἀν ἔχειν αὐτοῖς χά-
 ριν, εἰκότως· τὸ μὲν γάρ πόλλος ἀπολωλεκέναι κατὰ τὸν πόλεμον
 τῆς ἡμετέρας ἀμελείας ἀν τις θείη* δικαίως, τὸ δὲ μήτε πάλαι
 πεπονθέναι πεφηγέναι* τέ τιν* ἡμῖν συμπαχίαν τούτων ἀντίρρο-
 πον*, ἀν βουλώμεθα χρῆσθαι*, τῆς παρ' ἐκείνων εύνοίας εὐερ-
 11 γέτημ* ἀν ἔγωγε θείην*. Ἄλλο, οἷμαι, παρόμοιόν ἐστιν, δπερ καὶ
 περὶ* τῆς τῶν χρημάτων κτήσεως· ἀν μὲν γάρ, δσ* ἀν τις λάθη,
 καὶ σώσῃ*, μεγάλην ἔχει τῇ τύχῃ τὴν χάριν, ἀν δ' ἀναλώσας
 λάθη*, συνανήλωσε* καὶ τὸ μεμνῆσθαι τὴν χάριν. Καὶ περὶ* τῶν
 πραγμάτων οὕτως· οἱ μὴ χρησάμενοι τοῖς καιροῖς δρθῶς οὐδ', εἰ
 συνέθη τι παρὰ τῶν θεῶν χρηστόν, μνημονεύουσι*. πρὸς* γάρ τὸ
 τελευταῖον ἐκθάν ἐκαστον τῶν πρὸν ὑπαρξάντων κρίνεται.
- Διὸ καὶ* σφόδρα δεῖ τῶν λοιπῶν ἡμᾶς, ω̄ ἀνδρες Ἀθηναῖοι,
 φροντίσαι*, ἵνα ταῦθ' ἐπανορθωσάμενοι* τὴν ἐπὶ τοῖς πεπραγμέ-
 12 νοις ἀδοξίαν* ἀποτριψώμεθα*. Εἰ δὲ προησόμεθα**, ω̄ ἀνδρες Ἀθη-

ναῖοι, καὶ τούτους τοὺς ἀνθρώπους, εἰτὲ Ὁλυνθον ἐκεῖνος καταστρέψεται*, φρασάτω τις ἐμοί, τί τὸ κωλύον ἔτ’ αὐτὸν ἔσται βαδίζειν, δποι βούλεται.

Ἄρα λογίζεται τις ὑμῶν, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ θεωρεῖ* τὸν τρόπον, διετοῦ δὲ μέγας γέγονεν ἀσθενής ὃν τὸ κατ’ ἀρχὰς Φίλιππος; Τὸ πρῶτον Ἀμφίπολιν λαβών, μετὰ ταῦτα Πύδναν, πάλιν* Ποτεῖδαιαν, Μεθώνην αὖθις*, εἰτα Θετταλίας ἐπέβη*. μετὰ ταῦτα Φεράς, Παγασάς, Μαγνησίαν, πάνθ’, δὲν ἐδιόλετ’ εὗ- 13 τρεπίσας* τρόπον, φέρετ’ εἰς Θράκην· εἰτὲ ἐκεῖ τοὺς μὲν ἐκβαλών, τοὺς δὲ κατατήσας* τῶν βασιλέων ἡσθένησε· πάλιν διάτσας* οὐκ ἐπὶ τὸ δραθυμεῖν ἀπέκλινεν*, ἀλλ’ εὐθὺς Ὁλυνθοίς ἐπεχείρησεν*. Τὰς δ’ ἐπ’ Ἰλλυριοὺς καὶ Παίονας αὐτοῦ καὶ πρὸς Ἀρύνθαν* καὶ δποι τις ἀν εἴποι παραλείπω στρατείας.

«Τί οὖν», ἀν τις εἴποι, «ταῦτα λέγεις ἥμιν νῦν;» Ἰνα γνῶ- 14 τε, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ αἰσθησθ’ ἀμφότερα, καὶ τὸ προτεσθαι* καθ’ ἐκαστον δεῖ τι τῶν πραγμάτων ὃς* ἀλυσιτελές*, καὶ τὴν φιλοπραγμοσύνην*, ἢ χρῆται* καὶ συζῆ Φίλιππος, δρψ* ἡς οὐκ ἔστιν*, δπως ἀγαπήσας* τοῖς πεπραγμένοις ἡσυχίαν σχήσει. Εἰ δ’ δ μέν, ὡς δεῖ τι μεῖζον τῶν ὑπαρχόντων δεῖ πράττειν, ἐγνωκώς* ἔσται, ἡμεῖς δ’, ὡς οὐδενὸς ἀντιληπτέον* ἐρρωμένως* τῶν πραγμάτων*, σκοπεῖσθ’, εἰς τί ποτ’* ἐλπὶς ταῦτα τελευτῆσαι*. Πρὸς θεῶν, τις οὕτως εὐήθης* ἔστιν ὑμῶν, δστις ἀγνοεῖ 15 τὸν ἐκεῖθεν πόλεμον δεῦρ’ ἥξοντ’, ἀν ἀμελήσωμεν; Ἄλλὰ μήν, εἰ τοῦτο γενήσεται, δέδοικ’, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, μὴ τὸν αὐτὸν τρόπον, ὥσπερ οἱ δανειζόμενοι δρδίως* ἐπὶ μεγάλοις τόκοις μικρὸν εὐπορήσαντες* χρόνον ὕστερον καὶ τῶν ἀρχαίων* ἀπέστησαν*, οὕτω καὶ ἡμεῖς ἐπὶ πολλῷ φανῶμεν ἐρραθυμηκότες*, καὶ ἀπαντα πρὸς ηδονὴν ζητοῦντες πολλὰ καὶ χαλεπά* ὃν οὐκ ἥσουλόμεθ’ ὕστερον εἰς ἀνάγκην ἔλθωμεν ποιεῖν, καὶ κινδυνεύσωμεν περὶ τῶν ἐν αὐτῇ τῇ χώρᾳ.

- 16 Τὸ μὲν οὖν ἐπιτιμᾶν* ἵσως φήσαι τις ἀν ῥάδιον καὶ παντὸς εἶναι*, τὸ δὲ ὑπὲρ τῶν παρόντων, ὅτι δεῖ πράττειν, ἀποφαίνεσθαι*, τοῦτ' εἶναι συμβούλου. Ἐγὼ δὲ οὐκ ἀγνοῶ μέν, ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοῦθ*, ὅτι πολλάκις ὑμεῖς οὐ τοὺς αἰτίους, ἀλλὰ τοὺς ὑστάτους περὶ τῶν πραγμάτων εἰπόντας ἐν ὅργῃ ποιεῖσθε*, ἀν τι μὴ κατὰ γνώμην* ἐκβῆ*. οὐ μὴν οἴμαι δεῖν τὴν ἴδιαν ἀσφάλειαν σκοποῦνθ* ὑποστείλασθαι* περὶ ὃν ὑμῖν συμφέρειν ἔγοῦμαι.
- 17 Φημὶ δὴ δικῆ* βοηθητέον* εἶναι τοῖς πράγμασιν ὑμῖν, τῷ τε τὰς πόλεις τοῖς Ὀλυμθίοις σύζειν καὶ τοὺς τοῦτο ποιήσοντας στρατιώτας ἐκπέμπειν, καὶ τῷ τὴν ἐκείνου χώραν κακῶς ποιεῖν καὶ τριήρει καὶ στρατιώταις ἑτέροις· εἰ δὲ θατέρου τούτων δλιγωρήσετε, δκνῷ*, μὴ μάταιος ἥμιν ἡ στρατεία γένηται. Εἴτε* γάρ, ὑμῶν τὴν ἐκείνου κακῶς ποιούντων, ὑπομείνας τοῦτ' Ὀλυμθον παραστήσεται*, ῥαδίως ἐπὶ τὴν οἰκείαν ἐλθὼν ἀμυνεῖται· εἴτε, βοηθησάντων* μόνον ὑμῶν εἰς Ὀλυμθον, ἀκινδύνως δρῶν ἔχοντα τὰ οἰκοι* προσκαθεδεῖται* καὶ προσεδρεύσει* τοῖς πράγμασι, περιέσται* τῷ χρόνῳ τῶν πολιορκουμένων. Δεῖ δὴ πολλὴν καὶ δικῆ* τὴν βοήθειαν εἶναι.
- 18 19 Καὶ περὶ μὲν τῆς βοηθείας ταῦτα γιγνώσκω*. περὶ* δὲ χρημάτων πόρου, ἔστιν, ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, χρήματ' ὑμῖν, ἔστιν, δοσούδενὶ τῶν ἄλλων ἀνθρώπων, στρατιωτικά*. ταῦτα δὲ ὑμεῖς οὕτως, ὡς βούλεσθε, λαμβάνετε*. Εἰ μὲν οὖν ταῦτα τοῖς στρατευομένοις ἀποδώσετε, οὐδενὸς ὑμῖν προσδεῖ* πόρου, εἰ δὲ μή, προσδεῖ, μᾶλλον* δὲ ἀπαντος ἐνδεῖ* τοῦ πόρου. «Τί οὖν;» ἀν τις εἴποι «σὺ 20 γράφεις* ταῦτ' εἶναι στρατιωτικά;» Μὰ Δέ* οὐκ ἔγωγε. Ἐγὼ μὲν γάρ ἔγοῦμαι στρατιώτας δεῖν κατασκευασθῆναι* καὶ ταῦτ' εἶναι στρατιωτικὰ καὶ μίαν σύνταξιν* εἶναι τὴν αὐτὴν τοῦ τε λαμβάνειν καὶ τοῦ ποιεῖν τὰ δέοντα οὐτεῖς δὲ οὕτω πως ἀνευ πραγμάτων* λαμβάνειν εἰς* τὰς ἑορτάς. »Εστι δὴ λοιπόν*, οἴμαι, πάντας εἰσφέρειν, ἀν πολλῶν δέῃ, πολλά, ἀν δλίγων, δλίγα. Δεῖ

δὲ χρημάτων, καὶ ἄνευ τούτων οὐδὲν ἔστι* γενέσθαι τῶν δεόντων.
Δέγουσι* δὲ καὶ ἄλλους τινὰς ἄλλοι πόρους, ὃν ἔλεσθ', δστις
ὅμιν συμφέρειν δοκεῖ· καὶ ἔως ἔστι καιρός, ἀντιλάβεσθε* τῶν
πραγμάτων.

"Αξιον δ' ἐνθυμηθῆναι καὶ λογίσασθαι, τὰ πράγματα' ἐν φ 21
καθέστηκε* νῦν τὰ Φιλίππου. Οὔτε γάρ, ὡς δοκεῖ καὶ φήσειέ
τις ἀν μὴ σκοπῶν ἀκριβῶς, εὐτρεπῶς οὐδ' ὡς ἀν κάλλιστ' αὐτῷ
τὰ παρόντα' ἔχει*, οὔτ' ἀν ἔξήνεγκε* τὸν πόλεμόν ποτε τοῦτον
ἐκεῖνος, εἰ πολεμεῖν* φήθη δεήσειν αὐτόν, ἀλλ' ὡς* ἐπιών
ἀπαντα τότ' ἥλπιζε τὰ πράγματα' ἀναιρήσεσθαι*, κάτα διέψευ-
σται. Τοῦτο δὴ πρῶτον αὐτὸν ταράττει παρὰ γνώμην* γεγονός
καὶ πολλὴν ἀθυμίαν αὐτῷ παρέχει, εἴτα τὰ τῶν Θετταλῶν*.
Ταῦτα γάρ ἀπιστα μὲν ἦν δήπου φύσει καὶ ἀεὶ πᾶσιν ἀν- 22
θρώποις, κομιδῇ* δ', ὥσπερ ἦν, καὶ ἔστι νῦν τούτῳ. Καὶ γάρ
Παγασάς ἀπαιτεῖν αὐτόν εἰσιν ἐψήφισμένοι καὶ Μαγνησίαν κεκω-
λύκασι τειχίζειν. "Ηκουον δ' ἔγωγέ τινων, ὡς οὐδὲ τοὺς λιμένας*
καὶ τὰς ἀγορὰς* ἔτι δώσοιεν αὐτῷ καρποῦσθαι· τὰ γάρ κοινὰ*
τῶν Θετταλῶν ἀπὸ τούτων δέοι διοικεῖν, οὐ Φιλίππον λαμβάνειν.
Εἰ δὲ τούτων ἀποστερηθήσεται τῶν χρημάτων, εἰς στενὸν κομιδῇ
τὰ τῆς τροφῆς τοῖς ξένοις αὐτῷ καταστήσεται*.

"Αλλὰ* μήν τόν γε Παίονα* καὶ τὸν Ἰλλυρίὸν* καὶ ἀπλῶς* 23
τούτους ἀπαντάς ἥγεῖσθαι χρὴ αὐτονόμους ἥδιον* ἀν καὶ ἐλευθέ-
ρους ἢ δούλους εἶναι· καὶ γάρ ἀήθεις* τοῦ κατακούειν* τινός
εἰσι, καὶ ἀνθρωπος ὅμιλος τῆς φασιν. Καὶ μὰ Δὲ' οὐδὲν ἀπι-
στον* ἵσως· τὸ γάρ εὖ πράττειν παρὰ τὴν ἀξίαν ἀφοριμὴ τοῦ κα-
κῶς φρονεῖν* τοῖς ἀνοήτοις γίγνεται, διόπερ* πολλάκις δοκεῖ τὸ
φυλάξαι τάγαθὰ τοῦ κτήσασθαι χαλεπώτερον εἶναι.

Δεῖ τοίνυν ὅμιλος, ὃ ἀνδρες Ἀθηναῖοι, τὴν ἀκαιρίαν* τὴν 24
ἐκείνου καιρὸν* ὅμιτερον νομίσαντας ἑτοίμως* συνάρασθαι* τὰ
πράγματα, καὶ πρεσβευομένους* ἐφ' ἀ δεῖ καὶ στρατευομένους

- αὐτοὺς καὶ παροξύνοντας τοὺς ἄλλους ἀπαντας, λογιζομένους*, εἰ Φίλιππος λάθοι καθ' ὑμῶν τοιοῦτον καιρὸν καὶ πόλεμος γένοιτο πρὸς τῇ χώρᾳ, πᾶς* ἂν αὐτὸν οἴεσθ' ἔτοίμως ἐφ' ὑμᾶς ἐλθεῖν; Εἰτ' οὐκ αἰσχύνεσθε, εἰ* μηδ', ἢ πάθοιτ' ἂν, εἰ δύναιτο ἐκεῖνος, ταῦτα ποιῆσαι καιρὸν ἔχοντες οὐ τολμήσετε;
- 25   Ἐτι* τοίνυν, ὃ ἀνδρες Ἀθηναῖοι, μηδὲ τοῦθ' ὑμᾶς λανθανέτω, ὅτι νῦν αἱρεσίς* ἔστιν ὑμῖν, πότερον ὑμᾶς ἐκεῖ χρὴ πολεμεῖν ἢ παρ' ὑμῖν ἐκεῖνον. Ἐὰν μὲν γάρ ἀντέχῃ τὰ τῶν Ὀλυμπίων*, ὑμεῖς ἐκεῖ πολεμήσετε καὶ τὴν ἐκείνου κακῶς ποιήσετε, τὴν ὑπάρχουσαν* καὶ τὴν οἰκείαν ταύτην ἀδεῶς καρπούμενοι· ἀν
- 26   δ' ἐκεῖνα Φίλιππος λάθη, τίς αὐτὸν κωλύσει δεῦρο βαδίζειν; Θηβαῖοι; Μὴ λίαν πικρὸν* εἰπεῖν ἢ, καὶ συνεισθαλοῦσιν ἔτοίμως. Ἀλλὰ Φωκεῖς; Οἱ τὴν οἰκείαν οὐχ οἰοί* τ' ὅντες φυλάττειν, ἐὰν μὴ βοηθήσῃτο ὑμεῖς. "Η ἄλλος τις; «Ἀλλ», ὃ ταν*, οὐχὶ βουλήσεται». Τῶν ἀτοπωτάτων μέντον εἴη, εἰ, ἢ νῦν ἀνοιαν ὀφλισκάνων* ὅμιλος ἐκλαλεῖ*, ταῦτα δυνηθεὶς μὴ πράξει.
- 27   Ἀλλὰ μήν ἡλίκα* γ' ἔστι τὰ διάφορα ἐνθάδ' ἢ ἡκὲ πολεμεῖν, οὐδὲ λόγου προσδεῖν* ἥγοῦμαι. Εἰ γάρ ὑμᾶς δεήσειεν αὐτοὺς τριάκονθ' ἡμέρας μόνας ἔξι γενέσθαι* καὶ δοσ' ἀνάγκη στρατοπέδῳ χρωμένους* τῶν ἐκ* τῆς χώρας λαμβάνειν, μηδενὸς ὅντος ἐν αὐτῇ, πολεμίου λέγω*, πλείον' ἀν οἷμαι ζημιωθῆναι τοὺς γεωργοῦντας ὑμῶν ἢ δοσ' εἰς ἀπαντα τὸν πρὸ* τοῦ πόλεμον δεδαπάνησθε. Εἰ δὲ δὴ πόλεμός τις ἥξει, πόσα χρὴ νομίσαι ζημιώσεσθαι; Καὶ πρόσεσθ' ἡ ὑδρίες* καὶ ἔθ' ἡ τῶν πραγμάτων αἰσχύνη*, οὐδεμιᾶς ἐλάττων ζημίας τοῖς γε σώφροσιν.
- 28   Πάντα δὴ ταῦτα δεῖ συνιδόντας* ἀπαντας βοηθεῖν καὶ ἀπωθεῖν ἐκεῖσε τὸν πόλεμον, τοὺς μὲν εὐπόρους, ἵνα ὑπὲρ τῶν πολλῶν, ὃν καλῶς* ποιοῦντες ἔχουσι, μίκρον ἀναλίσκοντες τὰ λοιπὰ καρπῶνται ἀδεῶς, τοὺς δὲ ἐν ἡλικίᾳ*, ἵνα τὴν τοῦ πολεμεῖν ἐμπειρίαν ἐν τῇ Φιλίππου χώρᾳ κτησάμενοι φοβεροὶ φύλακες τῆς οἰ-

κείας ἀκεραίου* γένωνται, τοὺς δὲ λέγοντας*, ἵν' αἱ τῶν πεπο-
λιτευμένων* αὐτοῖς εὕθυναι* ῥάδιαι γένωνται, ὡς*, δποὶ ἀττ' ἀν
ῦμᾶς περιστῆ* τὰ πράγματα, τοιοῦτοι κριταὶ καὶ τῶν πεπραγμέ-
νων αὐτοῖς ἔσεσθε. Χρηστὰ δὲ εἶη παντὸς εἴνεκα*.

ΟΛΥΝΘΙΑΚΟΣ Β

Εισαγωγή: «Ο Δημοσθένης ἐν τῷ Α' Ὁλυνθιακῷ ὑπέδειξεν εἰς τὸν Ἀθηναίους, δτὶ πρόπει νὰ ἐνεργήσουν δραστηρίως, νὰ παρασκευασθοῦν δὲ δύο στρατοὶ πολιτῶν Ἀθηναίων—καὶ ὅχι μισθοφόρων—, ἐκ τῶν δποίων δ μὲν εἰς νὰ ὑπερασπίσῃ τὴν ἀπειλουμένην Ὁλυνθον, δὲ ἄλλος νὰ εἰσβάλῃ εἰς τὴν Μακεδονίαν. Ἀλλ’ ὁ Δημοσθένης δὲν εἰσηκούσθη· οἱ Ἀθηναῖοι ἀπέστειλαν εἰς τὸν Ὁλυνθίους στρατιωτικὴν βοήθειαν ἀποτελουμένην μόνον ἐκ δισκιλίων μισθοφόρων καὶ τριάκοντα τριήρων ὑπὸ τὴν ἀρχηγίαν τοῦ Χάροητος. Ἡ βοήθεια αὕτη οὐδὲν κατώρθωσεν δ Χάροης, ἐπειδὴ δὲν εἶχε νὰ μισθοδοτῇ τὸν στρατόν, δὲν ἐπολέμει πρὸς τὸν Φίλιππον, ἀλλ’ ἐλήστευεν ἐμπορικὰ πλοῖα. Λιὰ τοῦτο οἱ Ὁλύνθιοι στέλλουν νέαν πρεσβείαν εἰς Ἀθήνας ζητοῦντες νέαν βοήθειαν.

Οἱ Ἀθηναῖοι εἶχον μὲν συνείδησιν τοῦ κρισίμου τῆς περιστάσεως, ἀλλ’ ἔδίσταζον νὰ βοηθήσουν τὸν Ὁλυνθίους φοιβούμενοι τὴν μεγάλην δύναμιν τοῦ Φιλίππου. Λιὰ τοῦτο ὁ Δημοσθένης ἀναλαμβάνει ἐκ δευτέρου νὰ διμιήσῃ πρὸς τὸν Ἀθηναίους καὶ ἀπαγγέλλει τὸν Β' Ὁλυνθιακὸν — μετὰ παρέλευσιν ἐλαχίστου χρόνου ἀπὸ τῆς ἐκφωνήσεως τοῦ πρώτου, ἥτοι κατὰ τὸ θέρος τοῦ 349— ἐν αὐτῷ προσπαθεῖ δ ὡήτωρ νὰ ἐνθαρρύνῃ τὸν Ἀθηναίους καὶ ὑποδεικνύει εἰς αὐτοὺς, τί δοφείλουν νὰ πράξουν.

1   Ἐπὶ* πολλῶν μὲν ἂν τις ἴδειν, ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, δοκεῖ μοι τὴν παρὰ τῶν θεῶν εὔνοιαν φανερὰν γιγνομένην τῇ πόλει, οὐχ ἥκιστα δ’ ἐν τοῖς παρούσι πράγμασι· τὸ γάρ τοὺς πολεμή-

σοντας Φιλίππων γεγενῆσθαι* καὶ χώραν διμορον καὶ δύναμιν τινα* κεκτημένους καὶ, τὸ μέγιστον ἀπάντων, τὴν ὑπὲρ* τοῦ πολέμου γνώμην τοιαύτην ἔχοντας, ὥστε τὰς πρὸς ἐκεῖνον διαλλαγὰς* πρῶτον μὲν ἀπίστους, εἶτα τῆς ἑαυτῶν πατρίδος νομίζειν ἀνάστασιν*, δαιμονία* τινὶ καὶ θείᾳ παντάπασιν ἔσικεν εὐεργεσίᾳ. Δεῖ τοίνυν, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοῦτ' ἡδη σκοπεῖν* αὐτούς, 2 δπως* μὴ χείρους περὶ ὑμᾶς αὐτοὺς εἶναι δόξομεν τῶν ὑπαρχόντων, ὡς ἔστι* τῶν αἰσχρῶν, μᾶλλον* δὲ τῶν αἰσχύστων, μὴ μόνον πόλεων καὶ τόπων*, ὃν ἡμέν ποτε κύριοι, φαίνεσθαι προΐεμένους*, ἀλλὰ καὶ τῶν ὑπὸ τῆς τύχης παρασκευασθέντων συμμάχων καὶ καιρῶν*.

Τὸ μὲν οὖν, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὴν Φιλίππου ῥώμην διεξιέ- 3 ναι* καὶ διὰ τούτων τῶν λόγων προτρέπειν τὰ δέοντα ποιεῖν ὑμᾶς οὐχὶ καλῶς ἔχειν ὑγοῦμαι. Διὰ τί; "Οτι μοι δοκεῖ πάνθ", δος* ἀν εἴποι τις ὑπὲρ* τούτων, ἐκείνῳ μὲν ἔχειν* φιλοτιμίαν*, ὑμῖν δ' οὐχὶ καλῶς πεπράχθαι. 'Ο μὲν γάρ δοσφ πλείον* ὑπὲρ τὴν ἀξίαν πεποίηκε τὴν αὐτοῦ, τοσούτῳ θαυμαστότερος παρὰ πᾶσι νομίζεται· ὑμεῖς δ' δοσφ χεῖρον ἢ προσήκε κέχρησθε* τοῖς πράγμασι, τοσούτῳ πλείον* αἰσχύνην ὠφλήκατε*. Ταῦτα μὲν οὖν παραλείψω. 4 Καὶ γάρ εἰ μετ' ἀληθείας τις, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, σκοποῖτο*, ἐνθένδ' ἀν αὐτὸν ἵδοι μέγαν γεγενημένον, οὐχὶ παρ'* αὐτοῦ. Ὡν οὖν ἐκεῖνος μὲν διφεῖλει τοῖς ὑπὲρ αὐτοῦ πεποιητευμένοις* χάριν, ὑμῖν δὲ δίκην* προσήκει λαβεῖν, οὐχὶ νῦν ὅρῳ τὸν καιρὸν τοῦ λέγειν· ἀ δὲ καὶ χωρὶς τούτων ἔνι* καὶ βέλτιόν ἔστιν ἀκηκοέναι πάντας ὑμᾶς καὶ μεγάλα, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, κατ' ἐκείνου φαίνοιτ' ἀν δινέδη* βουλομένοις ὁρθῶς δοκιμάζειν*, ταῦτ' εἰπεῖν πειράσσομαι.

Τὸ μὲν οὖν ἐπίορκον καὶ ἀπίστον καλεῖν ἄνευ τοῦ τὰ πεπρα- 5 γμένα δεικνύναι λοιδορίαν* εἶναί τις ἀν φήσεις κενὴν δικαίως· τὸ δὲ πάνθ*, δοσα πώποτ'* ἐπραξε, διεξιόντ'* ἐφ' ἀπασι τούτοις ἐλέγ-

χειν καὶ βραχέος λόγου συμβαίνει δεῖσθαι καὶ δυοῖν ἔνεχ⁷ ἡγοῦμαι συμφέρειν εἰρῆσθαι, τοῦ τ' ἐκεῖνον, δπερ καὶ ἀληθὲς ὑπάρχει, φαῦλον^{*} φαίνεσθαι καὶ τοὺς ὑπερεκπεπληγμένους^{*} ὡς ἄμαχόν^{*} τινα τὸν Φίλιππον ἴδειν, δτι πάντα διεξελήλυθεν^{*}, οἵς πρότερον παρακρουόμενος^{*} μέγας ηὔξηθη^{*}, καὶ πρὸς αὐτὴν ἥκει^{*} τὴν τελευτὴν τὰ πράγματα^{*} αὐτῷ.

- 6   Ἐγὼ γάρ, ὃ ἀνδρες Ἀθηναῖοι, σφόδρ⁸ ἀν ἡγούμην καὶ αὐτὸς φοβερὸν τὸν Φίλιππον καὶ θαυμαστόν, εἰ τὰ δίκαια πράττονθ⁹ ἑώρων ηὔξημενον· νῦν δὲ θεωρῶν καὶ σκοπῶν εύρεσκω τὴν μὲν ἡμετέραν εὐήθειαν^{*} τὸ κατ' ἀρχάς, δτ¹⁰ Ὁλυνθίους ἀπήλαυνόν^{*} τινες ἐνθένδε βουλομένους ὑμῖν διαλεχθῆναι, τῷ τὴν Ἀιμφίπολιν φάσκειν παραδώσειν καὶ τὸ θρυλούμενόν ποτ¹¹ ἀπόρρητον^{*} ἔκεινο κατασκευάσαι^{*}, τούτῳ προσαγαγόμενον^{*}, τὴν δ¹² Ὁλυνθίων φιλίαν μετὰ ταῦτα τῷ Ποτεῖδαιαν οὖσαν ὑμετέραν ἔξελεῖν^{*} καὶ τοὺς μὲν πρότερον συμμάχους ὑμᾶς ἀδικῆσαι, παραδοῦναι δ¹³ ἔκεινοις, Θετταλούς δὲ νῦν τὰ τελευταῖα τῷ Μαγνησίαν παραδώσειν ὑποσχέσθαι καὶ τὸν Φωκικὸν^{*} πόλεμον πολεμήσειν ὑπὲρ αὐτῶν ἀναδέξασθαι. Ὁλως^{*} δ¹⁴ οὐδεὶς ἔστιν, δντιν¹⁵ οὐ πεφενάκικεν^{*} ἔκεινος τῶν αὐτῷ χρησαμένων^{*}. τὴν γὰρ ἑκάστων ἀνοιαν^{*} ἀει τῶν ἀγνοούντων αὐτὸν ἔξαπατῶν καὶ προσλαμβάνων^{*} οὕτως ηὔξηθη.

- 8   “Ωσπερ οὖν διὰ τούτων ἥρθη^{*} μέγας, ἥντιχ¹⁶* ἔκαστοι συμφέρον αὐτὸν ἔκατοις ἥροντό τι πράξειν, οὕτως δψελει διὰ τῶν αὐτῶν τούτων καὶ καθαιρεθῆναι^{*} πάλιν, ἐπειδὴ πάνθ¹⁷ εἶνεχ^{*} ἔσαυτοῦ ποιῶν ἔξελήλεγκται. Καιροῦ μὲν δή, ὃ ἀνδρες Ἀθηναῖοι, πρὸς τοῦτο πάρεστι^{*} Φιλίππων τὰ πράγματα· ἦ^{*} παρελθών^{*} τις ἐμοί, μᾶλλον^{*} δ¹⁸ ὑμῖν δειξάτω, ἦ^{*} ὡς οὐκ ἀληθῆ ταῦτ¹⁹ ἐγὼ λέγω, ἦ^{*} ὡς οἱ τὰ πρῶτ²⁰* ἔξηπατημένοι τὰ λοιπὰ^{*} πιστεύσουσιν, ἦ^{*} ὡς οἱ παρὰ τὴν αὐτῶν ἀξίαν δεδουλωμένοι Θετταλοὶ νῦν οὐκ ἂν ἐλεύθεροι γένοιντ²¹ ἀσμενοι.

- 9   Καὶ μὴν εἴ τις ὑμῶν ταῦτα μὲν οὕτως ἔχειν ἡγεῖται, οἰεται

δὲ βέρα καθέξειν* αὐτὸν τὰ πράγματα τῷ τὰ χωρία* καὶ λιμένας καὶ τὰ τοιαῦτα προειληφέναι*, οὐκ ὅρθῶς οἴεται. Ὅταν μὲν γάρ ὑπ’ εὔνοίας τὰ πράγματα συστῇ* καὶ πᾶσι ταῦτα συμφέρη τοῖς μετέχουσι τοῦ πολέμου, καὶ συμπονεῖν* καὶ φέρειν τὰς συμφορὰς καὶ μένειν ἐθέλουσιν ἀνθρωποι· δταν δ’ ἐκ* πλεονεξίας καὶ πονηρίας τις ὥσπερ οὗτος ἴσχύσῃ, ἡ πρώτη πρόφασις* καὶ μικρὸν πταῖσμα* ἀπαντ’ ἀνεχαίτισε* καὶ διέλυσεν. Οὐ γάρ ἔστιν*, οὐκ 10 ἔστιν, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ἀδικοῦντα καὶ ἐπιορκοῦντα καὶ φεύδομενον δύναμιν βεβαίαν* κτήσασθαι, ἀλλὰ τὰ τοιαῦτ’ εἰς μὲν ἀπαξί* καὶ βραχὺν χρόνον ἀντέχει*, καὶ σφόδρα γ’ ἥνθησεν* ἐπὶ ταῖς ἐλπίσιν, ἀν τύχη, τῷ χρόνῳ δὲ φωράται* καὶ περὶ αὐτὰ καταρρεῖ*. Ὡσπερ γάρ οἰκίας, οἶμαι, καὶ πλοίου καὶ τῶν ἀλλων τῶν τοιούτων τὰ κάτωθεν ἴσχυρότατο· εἶναι δεῖ, οὕτω καὶ τῶν πράξεων τὰς ἀρχὰς* καὶ τὰς ὑποθέσεις* ἀληθεῖς καὶ δικαίας εἶναι προσήκει. Τοῦτο δ’ οὐκ ἔνι* νῦν ἐν τοῖς πεπραγμένοις Φιλίππῳ.

Φημὶ δὴ δεῖν διμάς τοῖς μὲν Ὀλυμπίοις βοηθεῖν, καὶ ὅπως 11 τις λέγει* κάλλιστα καὶ τάχιστα, οὕτως ἀρέσκει μοι· πρὸς δὲ Θετταλοὺς πρεσβείαν πέμπειν, ἡ τοὺς μὲν διδάξει* ταῦτα, τοὺς δὲ παροξυγεῖ· καὶ γάρ νῦν εἰσιν ἐψηφισμένοι Παγασάς ἀπαιτεῖν καὶ περὶ Μαγνησίας λόγους ποιεῖσθαι*. Σκοπεῖσθε* μέντοι τοῦτο, 12 ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὅπως μὴ λόγους ἐροῦσιν μόνον οἱ παρ’ ἡμῶν πρέσβεις, ἀλλὰ καὶ ἔργον τι δεικνύειν ἔξουσιν, ἐξεληλυθότων* ἡμῶν ἀξίως τῆς πόλεως καὶ ὄντων* ἐπὶ τοῖς πράγμασιν, ὡς ἀπας μὲν λόγος, ἀν ἀπῆ* τὰ πράγματα, μάταιόν τι φαίνεται καὶ κενόν*, μάλιστα δ’ ὁ παρὰ τῆς ἡμετέρας πόλεως· δσφ γάρ ἐτοιμότατ* αὐτῷ δοκοῦμεν χρῆσθαι, τοσούτῳ μᾶλλον ἀπιστοῦσι πάντες αὐτῷ. Πολλὴν δὴ τὴν μετάστασιν* καὶ μεγάλην δεικτέον τὴν 13 μεταβολήν, εἰσφέροντας, ἐξιόντας, ἀπαντα ποιοῦντας ἑτοίμως*, εἴπερ τις ὑμῖν προσέξει* τὸν νοῦν. Καν ταῦτ’ ἐθελήσῃθ’ ὡς προσήκει καὶ* δὴ περαίνειν*, οὐ μόνον, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὰ συμ-

μαχικὰ* ἀσθενῶς καὶ ἀπίστως ἔχοντα φανήσεται Φιλίππω, ἀλλὰ καὶ τὰ τῆς οἰκείας* ἀρχῆς καὶ δυνάμεως κακῶς ἔχοντ' ἔξελεγχθήσεται.

14   “Ολως* μὲν γάρ ή Μακεδονικὴ δύναμις καὶ ἀρχὴ ἐν μὲν προσθήκῃ* μερίς* ἐστί τις οὐ μικρά, οἶον* ὑπῆρξε ποθεὶς ἐπὶ Τιμοθέου* πρὸς Ὀλυνθίους· πάλιν* αὖ πρὸς* Ποτείδαιαν Ὀλυνθίους ἐφάνη τις* τοῦτο συναμφότερον*. νυνὶ Θετταλοῖς στασιάζουσι καὶ τεταραγμένοις* ἐπὶ τὴν τυραννικὴν οἰκίαν* ἐθοήθησεν· καὶ ὅποι τις ἄν, οἷμαι, προσθῇ κανόν* μικρὰν δύναμιν, πάντας* ωφελεῖ· αὐτὴ δὲ καθ' αὐτὴν ἀσθενής καὶ πολλῶν κακῶν ἐστι μετά στή. Καὶ γάρ οὗτος ἀπασι τούτοις, οἷς ἄν τις μέγαν αὐτὸν ἥγησαιτο, τοῖς πολέμοις καὶ ταῖς στρατείαις, ἔτ' ἐπισφαλεστέραν* ἡ ὑπῆρχε φύσει κατεκεύακεν* αὐτῷ.

Μὴ γάρ οἵεσθε, ω ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοῖς αὐτοῖς Φιλίππον τε χαίρειν* καὶ τοὺς ἀρχομένους*, ἀλλ' ὁ μὲν δόξης ἐπιθυμεῖ καὶ τοῦτ' ἐζήλωκε* καὶ προήρηται* πράττων καὶ κινδυνεύων, ἄν συμβῇ τι, παθεῖν, τὴν τοῦ διαπράξασθαι ταῦθ', ἢ μηδεὶς πώποτε ἄλλος Μακεδόνων βασιλεύς, δόξαν ἀντὶ τοῦ ζῆν ἀσφαλῶς ἥρημένος*. τοῖς δὲ τῆς μὲν φιλοτιμίας* τῆς ἀπὸ τούτων οὐ μέτεστι*, κοπτόμενοι* δ' ἀεὶ ταῖς στρατείαις ταύταις ταῖς ἄνω κάτω λυποῦνται καὶ συνεχῶς ταλαιπωροῦσιν*, οὕτ' ἐπὶ τοῖς ἔργοις* οὕτ' ἐπὶ τοῖς αὐτῶν ἰδίοις* ἐώμενοι διατρίβειν*, οὕτ' δοσ' ἄν ποιήσωσιν* οὕτως, ὅπως ἄν δύνωνται, ταῦτ' ἔχοντες διαθέσθαι* κεκλειμένων τῶν ἐμπορίων* τῶν ἐν τῇ χώρᾳ διὰ τὸν πόλεμον.

17   Οἱ μὲν οὖν πολλοὶ Μακεδόνων πῶς ἔχουσι Φιλίππω, ἐκ τούτων ἄν τις σκέψαιτ* οὐ χαλεπῶς· οἱ δὲ δὴ περὶ αὐτὸν ὄντες ξένοι* καὶ πεζέταιροι* δόξαν* μὲν ἔχουσιν, ὡς εἰσὶ θαυμαστοὶ καὶ συγκεκροτημένοι* τὰ τοῦ πολέμου, ὡς δ' ἐγὼ τῶν ἐν αὐτῇ τῇ χώρᾳ γεγενημένων* τυնδός ἥκουσιν, ἀνδρὸς οὐδαιμῶς οἶον* ψεύδεσθαι, οὐδένων εἰσὶ βελτίους. Εἰ μὲν γάρ τις ἀνήρ ἐστιν ἐν αὐ-

τοῖς οἰος* ἔμπειρος πολέμου καὶ ἀγώνων, τούτους μὲν φιλοτιμίᾳ* πάντας ἀπωθεῖν αὐτὸν ἔφη, βουλόμενον πάνθ' αὐτοῦ δοκεῖν εἶναι τὰ ἔργα (πρὸς γάρ αὖ* τοῖς ἄλλοις καὶ τὴν φιλοτιμίαν ἀνυπέρβλητον εἶναι). εἰ δέ τις σώφρων ἢ δίκαιος ἄλλως*, τὴν καθ' ἡμέραν ἀκρασίαν* τοῦ βίου καὶ μέθην καὶ κορδακισμοὺς* οὐ δυνάμενος φέρειν, παρεῶσθαι* καὶ ἐν οὐδενὸς εἶναι μέρει* τὸν τοιοῦτον.

Δοιποὺς δὴ περὶ αὐτὸν εἶναι ληστὰς καὶ κόλακας καὶ τοι- 19 ούτους ἀνθρώπους, οἴους* μεθυσθέντας ὁρχεῖσθαι* τοιαῦτα, οἱ̄ ἐγὼ νῦν ὀκνῶ πρὸς ὑμᾶς ὀνομάσαι. Δῆλον δ' ὅτι ταῦτ' ἐστὶν ἀληθῆ· καὶ γάρ οὖς ἐνθένδε πάντες ἀπήλαυνον ὡς πολὺ τῶν θαυματοποιῶν* ἀσελγεστέρους* ὅντας, Καλλίαν ἐκεῖνον τὸν δημόσιον* καὶ τοιούτους ἀνθρώπους, μίμους* γελοῖων καὶ ποιητὰς αἰσχρῶν ἀσμάτων, ὃν εἰς τοὺς συνόντας* ποιοῦσιν* ἔνεκα τοῦ γελασθῆναι*, τούτους ἀγαπᾷ καὶ περὶ αὐτὸν ἔχει.

Καίτοι ταῦτα, καὶ εἰ μικρά τις ἥγεῖται, μεγάλ', ὁ ἄνδρες 20 Ἀθηναῖοι, δείγματα τῆς ἐκείνου γνώμης* καὶ νακοδαιμονίας* ἐστὶ τοῖς εὖ φρονοῦσιν. Ἄλλ', οἷμαι, νῦν μὲν ἐπισκοτεῖ* τούτοις τὸ κατορθοῦν*. αἱ γάρ εὐπραξίαι δειναὶ* συγκρύψαι τὰ τοιαῦτ' ὀνείδη*. εἰ δέ τι πταίσει*, τότε ἀκριβῶς αὐτοῦ ταῦτ' ἐξετασθήσεται*. Δοκεῖ δὲ ἔμοιγ', ὁ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, δείξειν* οὐκ εἰς μακράν*, ἀν οἵ τε θεοὶ θέλωσι καὶ ὑμεῖς βούλησθε. Ὡσπερ γάρ 21 ἐν τοῖς σώμασιν, τέως* μὲν ἀν ἐρρωμένος* ἢ τις, οὐδὲν ἐπαισθάνεται, ἐπὰν δὲ ἀρρώστημά τι συμβῇ, πάντα κινεῖται*, καὶν* ῥῆγμα* καὶν στρέμμα* καὶν ἄλλο τι τῶν ὑπαρχόντων σαθρὸν* ἦ, οὕτω καὶ τῶν πόλεων καὶ τῶν τυράννων, ἔως μὲν ἀν ἔξω πολεμῶσιν, ἀφανῆ τὰ κακὰ τοῖς πολλοῖς ἐστιν, ἐπειδὸν δὲ δύμορος πόλεμος συμπλακῆ*, πάντες ἐποίησεν ἔκδηλα.

Εἰ δέ τις ὑμῶν, ὁ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὸν Φίλιππον εὔτυχοῦνθ' 22 ὅρων ταύτη* φοβερὸν προσπολεμῆσαι* νομίζει, σώφρονος μὲν ἀνθρώπου λογισμῷ χρῆται· μεγάλη γάρ ῥοπή*, μᾶλλον* δὲ τὸ ὅλον

- ἡ τύχη παρὰ* πάντ' ἔστι τὰ τῶν ἀνθρώπων πράγματα· οὐ μὴν
ἀλλ' ἔγωγε, εἰ τις αἴρεσίν* μοι δοίη, τὴν τῆς ἡμετέρας πόλεως
τύχην ἀν ἑλοίμηγν*, ἐθελόντων, ἢ προσήκει, ποιεῖν ὑμῶν αὐτῶν
καὶ κατὰ μικρόν*, ἥ τὴν ἐκείνου· πολὺ γάρ πλείους ἀφορμάδες*
εἰς τὸ τὴν παρὰ τῶν θεῶν εὕνοιαν ἔχειν δρῶ ὑμῖν ἐνούσας ἥ
23 ἐκείνῳ. Ἀλλ', οἶμαι, καθήμεθ' οὐδὲν ποιοῦντες· οὐκ ἔνι * δ' αὐτὸν
ἀργοῦντες* οὐδὲ τοῖς φίλοις ἐπιτάπτειν ὑπὲρ αὐτοῦ τι ποιεῖν, μή*
τι γε δὴ τοῖς θεοῖς. Οὐ δὴ θαυμαστόν ἔστιν, εἰ στρατευόμενος
καὶ πονῶν ἐκεῖνος αὐτὸς καὶ παρὼν ἐφ' ἄπασι καὶ μήτε καιρὸν
μήθ' ὥραν* παραλείπων ἡμῶν μελλόντων καὶ φηφιζομένων καὶ
πυνθανομένων περιγίγνεται*. Οὐδὲ θαυμάζω τοῦτ' ἐγώ· τούναν-
τίον γάρ ἀν ἦν θαυμαστόν, εἰ μηδὲν ποιοῦντες ἡμεῖς ὅν τοῖς πο-
λεμοῦσι προσήκει τοῦ πάντα ποιοῦντος περιῆμεν*.
- 24 Ἀλλ' ἐκεῖνο θαυμάζω, εἰ Δακεδαιμονίοις μὲν ποτ', δ' ἄνδρες
Ἀθηναῖοι, ὑπὲρ τῶν Ἐλληνικῶν δικαιῶν ἀντήρατε*, καὶ πόλλον
ἰδίᾳ πλεονεκτῆσαι* πολλάκις ὑμῖν ἔξόν*, οὐκ ἡθελήσατε, ἀλλ'
ἴν' οἱ ἄλλοι τύχωσι τῶν δικαιῶν, τὰ ὑμέτερον αὐτῶν ἀνηλίσκετε'
εἰσφέροντες καὶ προυκινδυνεύετε* στρατευόμενοι, νυνὶ δ' ὀκνεῖτε'
ἐξιέναι καὶ μέλλετε' εἰσφέρειν ὑπὲρ τῶν ὑμετέρων αὐτῶν κτημά-
των, καὶ τοὺς μὲν ἄλλους σεσώκατε πολλάκις πάντας καὶ καθ'*
ἔν' αὐτῶν ἐν μέρει*, τὰ δ' ὑμέτερον αὐτῶν ἀπολωλεκότες κάθησθε*.
- 25 Ταῦτα θαυμάζω, καὶ ἔτι πρὸς τούτοις, εἰ μηδεὶς ὑμῶν, δ' ἄνδρες
Ἀθηναῖοι, δύναται λογίσασθαι, πόσον πολεμεῖτε χρόνον Φι-
λίππω, καὶ τι ποιούντων ὑμῶν δι χρόνος διελήγλυθεν οὗτος. Ἰστε
γάρ δήπου τοῦθ', ὅτι μελλόντων αὐτῶν, ἐτέρους τινάς ἐλπιζόν-
των πράξειν, αἰτιωμένων ἀλλήλους, κρινόντων*, πάλιν ἐλπιζόν-
των, σχεδὸν ταῦθ' ἀπερ νυνὶ ποιούντων, ἀπας δι χρόνος διελήγλυθεν.
- 26 Εἰθ' οὕτως ἀγνωμόνως* ἔχετε, δ' ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὥστε, δι'
ὅν ἐκ χρηστῶν φαῦλα τὰ πράγματα τῆς πόλεως γέγονεν, διὰ
τούτων ἐλπίζετε τῶν αὐτῶν πράξεων ἐκ φαύλων αὐτὰ χρηστὰ γε-

νήσεσθαι; Ἐλλ' οὕτ' εὐλογον οὕτ' ἔχον ἐστὶ φύσιν* τοῦτό γε πολὺ γάρ ρῆσον ἔχοντας φυλάττειν η̄ κτήσασθαι πάντα πέφυκεν*. Νῦν δ' οἱ τι μὲν φυλάξιμεν, οὐδέν ἐσθ' ὑπὸ τοῦ πολέμου λοιπὸν* τῶν πρότερον, κτήσασθαι δὲ δεῖ. Αὗτῶν οὖν ἡμῶν ἔργον τοῦτ' η̄δη.

Φημὶ δὴ δεῖν εἰσφέρειν χρήματα, αὐτοὺς ἐξιέναι προθύμως, 27 μηδέν' αἰτιᾶσθαι, πρὶν ἀν τῶν πραγμάτων κρατήσητε*, τηγικαῦτα* δ' ἀπ' αὐτῶν τῶν ἔργων κρίναντας τοὺς μὲν ἀξίους ἐπαίνου τιμᾶν, τοὺς δ' ἀδικοῦντας κολάζειν, τὰς προφάσεις* δ' ἀφελεῖν καὶ τὰ καθ' ὑμᾶς ἐλλείμματα*. οὐ γάρ ἐστι πικρῶς* ἐξετάσαι, τι πέπρακται τοῖς ἄλλοις, ἀν μὴ παρ' ὑμῶν αὐτῶν πρῶτον ὑπάρξῃ τὰ δέοντα.

Τίνος γάρ εἶνεκ', ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, νομίζετε τοῦτον μὲν 28 φεύγειν τὸν πόλεμον πάντας, δσους ἀν ἐκπέμψητε στρατηγούς, Ἰδίους δ' εὑρίσκειν πολέμους, εἰ δεῖ τι τῶν ὅντων* καὶ περὶ τῶν στρατηγῶν εἰπεῖν; "Οτι ἐνταῦθα μέν ἐστι τἀθλ', ὑπὲρ ὃν ἐστιν δ πόλεμος, ὑμέτερα." Αμφίπολις καὶ ληφθῆ, παραχρῆμ' ὑμεῖς κομιεῖσθε*. οἱ δὲ κίνδυνοι τῶν ἐφεστηκότων* ἵδιοι, μισθὸς δ' οὐκ ἐστιν ἐκεὶ δὲ κίνδυνοι μὲν ἐλάττους, τὰ δὲ λήμματα* τῶν ἐφεστηκότων καὶ τῶν στρατιωτῶν, Λάμψακος*, Σίγειον*, τὰ πλοῖα, ἀ συλλόσιν. Ἐπ' οὖν τὸ λυσιτελοῦν* αὐτοῖς ἔκαστοι χωροῦσιν. "Τιμεῖς δ', δταν μὲν εἰς τὰ πράγματα* ἀποθέψητε φαύλως ἔχοντα, 29 τοὺς ἐφεστηκότας κρίνετε, δταν δὲ δόντες λόγον* τὰς ἀνάγκας ἀκούσητε ταῦτας, ἀφίετε*. Περίεστι* τοίνυν ὑμῖν ἀλλήλοις ἔργαζειν καὶ διεστάναι*, τοῖς μὲν ταῦτα πεπεισμένοις*, τοῖς δὲ ταῦτα, τὰ κοινὰ* δ' ἔχειν φαύλως.

Πρότερον μὲν γάρ, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, κατὰ συμμορίας* εἰσφέρετε, νυνὶ δὲ πολιτεύεσθε* κατὰ συμμορίας. "Ρήτωρ* ἡγεμῶν ἔκατέρων καὶ στρατηγὸς ὑπὸ τούτῳ καὶ οἱ βοησόμενοι* τριακόσιοι· οἱ δ' ἄλλοι προσνενέμησθε, οἱ μὲν ως* τούτους, οἱ δ' ως ἐκεί-

30 νους. Δεῖ δὴ ταῦτ' ἐπανέντας* καὶ ὑμῶν αὐτῶν ἔτι καὶ νῦν γενομένους* κοινὸν καὶ τὸ βουλεύεσθαι καὶ τὸ λέγειν καὶ τὸ πράττειν ποιῆσαι. Εἰ δὲ τοῖς μέν, ὥσπερ ἐκ τυραννίδος* ὑμῶν, ἐπιτάττειν ἀποδώσετε*, τοῖς δ' ἀναγκάζεσθαι τριηραρχεῖν*, εἰσφέρειν, στρατεύεσθαι, τοῖς δὲ ψηφίζεσθαι κατὰ τούτων μόνον, ἄλλο δὲ μηδέ δτιοῦν συμπονεῖν*, οὐχὶ γενήσεται τῶν δεέντων ὑμῖν οὐδὲν ἐν καιρῷ τὸ γάρ ηδικημένον ἀεὶ μέρος* ἐλλείψει*, εἴθ' ὑμῖν τούτους κολάζειν ἀντὶ τῶν ἐχθρῶν ἐξέσται*.

31   Λέγω* δὴ κεφάλαιον*, πάντας εἰσφέρειν ἀφ' ὅσων ἔκαστος ἔχει τὸ ἵσον*. πάντας ἔξιέναι κατὰ μέρος*, ἔως ἂν ἀπαντεῖστρατεύσησθε*. πᾶσι τοῖς παρισῦσι* λόγον* διδόναι καὶ τὰ βέλτιστά ὅν ἂν ἀκούσηθ' αἴρεῖσθαι, μὴ ἀν* ὁ δεῖν· ἦ δὲ δεῖν εἴπη. Καν ταῦτα ποιήτε, οὐ τὸν εἰπόντα μόνον παραχρῆμ' ἐπαινέσεσθε, ἀλλὰ καὶ ὑμᾶς αὐτοὺς ὕστερον, βέλτιον τῶν ὅλων πραγμάτων ὑμῖν ἐχόντων*.

III.

ΚΑΤΑ ΦΙΛΙΠΠΟΥ Α

Εἰσαγωγή : Ὁ Φίλιππος ἀναβὰς εἰς τὸν θρόνον τῆς Μακεδονίας (τὸ 359) καὶ καθυποτάξας τὸν πλησιοχώρους ἐχθροὺς τοῦ κράτους του, τὸν Ἰλλυριοὺς καὶ Παίονας, ἐστράφη εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἐπὶ τῆς Ἑλλάδος κατακτητικῶν του σχεδίων. Καὶ κατ’ ἀρχὰς μὲν προσέβαλε τὴν Ἀμφίπολιν (357), ἐπειτα δὲ ἐπετέθη κατὰ τῶν ἐπὶ τοῦ Θερμαϊκοῦ κόλπου κτήσεων τῶν Ἀθηναίων καὶ ἐκνούσευσε τὴν Πύδναν (357), τὴν Ποτείδαιαν (356) καὶ τὴν Μεθώνην (353). Ἀκολούθως κατεπολέμησε τὸν τυράννον τῆς Θεσσαλίας καὶ μετὰ τοῦτο ἐπεχείρησε νὰ γίνῃ κύριος τῶν Θερμοπυλῶν (352), ἵνα οὕτω δυνηθῇ εὐκολώτερον νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν Ἀττικὴν ἀλλ’ οἱ Ἀθηναῖοι φθάσαντες ἐγκαίρως μετὰ στρατοῦ ἀπέκρουσαν τὴν ἀπόπειραν αὐτὴν τοῦ Φίλιππου, ὅστις ὑποχωρήσας ἀπρακτος ἐξεστράτευσε κατὰ τὸ φθινόπωρον τὸ 352 εἰς τὴν Θράκην πρὸς ἐπέκτασιν τῆς κυριαρχίας του. Οἱ μικροὶ ἐκεῖ ἡγεμόνες ἥριζον πρὸς ἀλλήλους καὶ πρὸς τὰς ἐλληνικὰς πόλεις Πέρινθον καὶ Βυζάντιον. Ἐκ τῶν διχογοιῶν τούτων ὁ φίλιππος ἐγένετο κύριος ἀπόλυτος τῶν χωρῶν καὶ προχωρήσας πέραν τοῦ Ἐβρού ἐποιιόρκησε τὸ Ἡραΐον τεῖχος ἐπὶ τῆς Προποντίδος.

Ἡ εἰδησις τῆς πολιορκίας τοῦ Ἡραίου τείχους, τὸ δποῖον ἐχοη-
σίμενεν ὃς ἀποθήκη τὸν εἰς τὴν Ἀττικὴν κομιζομένου σίτου, φθάσασα
εἰς Ἀθήνας τὸν Νοέμβριον τὸ 352 ἀνησύχησε τὸν Ἀθηναίους. Τὸ
γεγονός δὲ τοῦτο ἐθεωρήθη τοσοῦτον ἐπικίνδυνον, ὥστε ἀπεφασίσθη
νὰ παρασκευασθῇ στόλος ἐκ 40 τομήων, νὰ ὑποχρεωθοῦν νὰ μετάσχουν
τῆς ἐκστρατείας πάντες οἱ ἄνδρες μέχρι τῆς ἡλικίας τῶν 45 ἐτῶν καὶ
νὰ εἰσπραχθῇ φόρος 60 ταλάντων. Ἀλλὰ δλίγον μετὰ τὴν ἀπόφασιν
αὐτὴν καταφθάνουν εἰς Ἀθήνας νεωτέραι εἰδήσεις πρῶτον μέν, δτι ὁ

Φίλιππος ἀσθενεῖ, ἔπειτα δὲ διτὶ ἀπέθανεν· οἱ Ἀθηναῖοι εὐχαριστη-
θέντες μὲ τὰς διαδόσεις αὐτὰς ἐγκατέλιπον τὴν ἀποφασισθεῖσαν ἐκστρα-
τείαν καὶ περιέπεσον εἰς ἀδράτειαν.

Οὐλίγον ὕστερον μετὰ τὰ γεγονότα ταῦτα, τὸ 351, τὸ ζήτημα τοῦ
πολέμου κατὰ τοῦ Φιλίππου ἥρχισε ν' ἀπασχολῆ ἐκ νέου τὸν Ἀθη-
ναῖον. Πολλαὶ συνεδροίαι τῆς ἐκκλησίας τοῦ δήμου κατηναλώθησαν
εἰς σχετικάς συζητήσεις. Εἰς μίαν τῶν συνελεύσεων τούτων ὁ Δημο-
σθένης — νέος ἀκόμη ἄγων ἡλικίαν 32 ἔτῶν — ἐξήτησε τὸν λόγον πρὸ^τ
τῶν ἄλλων ορητόρων καὶ ἀπῆγγειλε τὸν Α' Φιλίππικόν. Ἐν τούτῳ
προσπαθεῖ διφέροντας νὰ ἐξαγάγῃ τὸν Ἀθηναῖον ἐκ τῆς ἀδρανείας καὶ
ὑποδεικνύει τὸν τρόπον, κατὰ τὸν δόπον δύνανται οὗτοι νὰ διεξαγά-
γουν ἐπιτυχῶς τὸν κατὰ τοῦ Φιλίππου πόλεμον.

- 1   Εἰ μὲν περὶ καιγοῦ τινος πράγματος* προυτίθετ^τ*, ὡς ἄνδρες
Ἀθηναῖοι, λέγειν, ἐπισχῶν* ἀν, ἔως οἱ πλεῖστοι τῶν εἰωθότων*
γνώμην ἀπεφήναντο, εἰ μὲν ἥρεσκέ τέ μοι τῶν ὑπὸ τούτων ῥη-
θέντων, ἡσυχίαν ἀν ἤγον, εἰ δὲ μή, τότε ἀν καῦτὸς ἐπειρώμην,
ἢ γιγνώσκω*, λέγειν ἐπειδὴ δ' ὑπὲρ* ὧν πολλάκις εἰρήκασιν
οὗτοι πρότερον, συμβαίνει καὶ νυνὶ σκοπεῖν, ἥγοῦμαι καὶ* πρῶτος
ἀναστὰς εἰκότως ἀν συγγνώμης τυγχάνειν. Εἰ γάρ ἐκ^τ τοῦ παρε-
ληγυθότος χρόνου τὰ δέονθ^τ οὗτοι συνεθούλευσαν, οὐδὲν ἀν ὑμᾶς
νῦν ἔδει βουλεύεσθαι.
- 2   Πρῶτον μὲν οὖν οὐκ ἀθυμητέον, ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοῖς
παροῦσι πράγμασιν, οὐδ' εἰ πάνυ φαύλως ἔχειν* δοκεῖ. "Ο οὐράνιος
ἐστι χείριστον ἐκ^τ τοῦ παρεληγυθότος χρόνου, τοῦτο πρὸς τὰ
μέλλοντα βέλτιστον* ὑπάρχει. Τέ οὖν ἐστι τοῦτο; "Οτι οὐδέν, ὡς
ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τῶν δεόντων ποιούντων ὑμῶν κακῶς τὰ πρά-
γματ^τ ἔχει, ἐπει τοι*, εἰ πάνθ^τ, ἢ προσῆκε, πρατιτόντων οὕτως
εἰχεν, οὐδ' ἀν ἐλπίς ήν αὐτὰ βελτίω γενέσθαι.
- 3   "Ἐπειτ^τ ἐνθυμητέον* καὶ παρ^τ ἄλλων ἀκούουσι καὶ τοῖς εἰδόσιν
αὐτοῖς ἀναμιμνησκομένοις, ἡλίκην ποτ^τ ἔχόντων δύναμιν Λακε-

δαιμονίων — ἐξ οὗ χρόνος οὐ πολὺς — ὡς* καλῶς καὶ προσηκόντως οὐδὲν ἀνάξιον ὑμεῖς ἐπράξατε τῆς πόλεως, ἀλλ' ὑπεμείναθ' ὑπὲρ τῶν δικαίων τὸν πρὸς ἔκείνους πόλεμον. Τίνος οὖν εἰνεκα ταῦτα λέγω; "Ιν" εἰδῆτ", διὸ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ θεάσησθε, ὅτι οὐδὲν οὕτε φυλαττομένοις ὑμῖν ἔστι φοβερὸν οὕτ", ἀν διηγωρήτε, τοιούτον, οἶον ἀν ὑμεῖς βούλοισθε, παραδείγμασι χρώμενοι τῇ τότε ῥώμῃ τῶν Δακεδαιμονίων, ἣς ἐκρατεῖτ' ἐκ* τοῦ προσέχειν τοῖς πράγμασι* τὸν νοῦν, καὶ τῇ νῦν ὕδρει* τούτου, δι' ἣν ταραττόμεθ' ἐκ τοῦ μηδὲν φροντίζειν ὃν ἐχρήν.

Εἰ δέ τις ὑμῶν, διὸ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, δυσπολέμητον οἴεται τὸν 4 Φίλιππον εἶναι, σκοπῶν* τό τε πλῆθος τῆς ὑπαρχούσης αὐτῷ δυνάμεως καὶ τὸ τὰ χωρία* πάντ' ἀπολωλέναι τῇ πόλει, δρθῶς μὲν οἴεται, λογισάσθω μέντοι τοῦθ', ὅτι εἴχομέν ποθ' ὑμεῖς, διὸ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, Πύδναν καὶ Ποτείδαιαν καὶ Μεθώνην καὶ πάντα τὸν τόπον τοῦτον οἰκεῖον* κύκλῳ, καὶ πολλὰ τῶν μετ' ἔκείνου νῦν ὅντων ἐθνῶν αὐτονομούμενα καὶ ἐλεύθερ' ὑπῆρχε καὶ μᾶλλον ἥμιν ἐθεούλετ' ἔχειν οἰκείως ἢ κείνῳ. Εἰ τοίνυν δο Φίλιππος τότε 5 ταύτην ἔσχε τὴν γνώμην, ὡς χαλεπὸν πολεμεῖν ἔστιν Ἀθηναῖοις ἔχουσι τοσαῦτ' ἐπιτειχίσματα* τῆς αὐτοῦ χώρας ἔρημον ὅντα συμμάχων, οὐδὲν ἀν ὃν νυνὶ πεποίηκεν ἐπραξεν, οὐδὲ τοσαύτην ἐκτήσατ' ἀν δύναμιν. Ἀλλ' εἰδεν, διὸ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοῦτο καλῶς ἔκεινος, ὅτι ταῦτα μέν ἔστιν ἀπαντα τὰ χωρίον ἀθλα τοῦ πολέμου κείμενον ἐν μέσῳ, φύσει δὲ ὑπάρχει τοῖς παροῦσι τὰ τῶν ἀπόντων καὶ τοῖς ἐθέλουσι πονεῖν καὶ κινδυνεύειν τὰ τῶν ἀμελούντων. Καὶ* γάρ τοι ταύτη χρησάμενος τῇ γνώμῃ πάντα κατέστραπται 6 καὶ ἔχει, τὰ μὲν ὡς* ἀν ἑλῶν τις ἔχοι πολέμῳ, τὰ δὲ σύμμαχα καὶ φίλα ποιησάμενος καὶ γάρ συμμαχεῖν καὶ προσέχειν* τὸν νοῦν τούτοις ἐθέλουσιν ἀπαντεις, οὓς ἀν δρῶσι παρεσκευασμένους καὶ πράττειν ἐθέλοντας, ἡ χρή.

"Αν τοίνυν, διὸ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ ὑμεῖς ἐπὶ τῆς τοιαύτης 7

ἐθελήσητε γενέσθαι* γνώμης νῦν, ἐπειδήπερ οὐ πρότερον, καὶ ἔκαστος ὑμῶν, οὗ δεῖ καὶ δύναιτ' ἀν παρασχεῖν αὐτὸν χρήσιμον τῇ πόλει, πᾶσαν ἀφεὶς τὴν εἰρωνείαν* ἔτοιμος πράττειν* ὑπάρξῃ, διὸ μὲν χρήματ' ἔχων εἰσφέρειν, διὸ δὲ ἡλικίᾳ* στρατεύεσθαι, — συνελόντι* διὸ ἀπλῶς, ἀν ὑμῶν αὐτῶν ἐθελήσητε γενέσθαι* καὶ παύσησθ' αὐτὸς μὲν οὐδὲν ἔκαστος ποιήσειν ἐλπίζων, τὸν δὲ πλησίον πάνθ' ὑπὲρ αὐτοῦ πράξειν, καὶ τὰ ὑμέτερ' αὐτῶν κομιεῖσθε*, ἀν θεὸς θέληη, καὶ τὰ κατερραφυμημένα* πάλιν ἀναλήψεσθε, κακεῖνον τιμωρήσεσθε.

- 8 Μὴ γάρ ως θεῷ νομίζετ' ἔκείνῳ τὰ παρόντα πεπηγέναι* πράγματ' ἀθάνατα, ἀλλὰ καὶ μισεῖ τις ἔκεινον καὶ δέδιεν, ὁ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ φθονεῖ, καὶ τῶν πάνυ νῦν δοκούντων οἰκείως* ἔχειν καὶ ἀπανθ', δοσα περ καὶ ἐν ἀλλοις τισὶν ἀνθρώποις ἔνι*, ταῦτα κάν* τοῖς μετ' ἔκεινου χρὴ νομίζειν ἐνεῖναι. Κατέπιπτηχε* μέντοι πάντα ταῦτα νῦν, οὐκ ἔχοντ' ἀποστροφὴν* διὰ τὴν ὑμετέραν βραδυτῆτα καὶ ῥᾳθυμίαν, ἣν ἀποθέσθαι φημὶ δεῖν ἥδη.
- 9 Ὁράτε γάρ, ὁ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὸ πρᾶγμα, οἷ* προειλήλυθεν ἀσελγείας ἀνθρωπος*, δος οὖδ' αἱρεσιν* ὑμῖν δίδωσι τοῦ πράττειν* ἢ ἄγειν ἡσυχίαν, ἀλλ' ἀπειλεῖ καὶ λόγους ὑπερηφάνους, ως φασι, λέγει, καὶ οὐχ οἰός* ἐστιν ἔχων, ἢ κατέστραπται, μενειν* ἐπὶ τούτων, ἀλλ' ἀει τι προσπεριβάλλεται* καὶ κύκλῳ πανταχῇ μέλλοντας ἡμᾶς καὶ καθημένους* περιστοιχίζεται*.
- 10 Πότερ' οὖν, ὁ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, πόθ', ἢ χρή, πράξετε; ἐπειδὰν τι γένηται; Ἐπειδὰν νὴ Διὸς ἀνάγκη τις ἦ. Νῦν δὲ τι χρὴ τὰ γιγνόμεν' ἡγεῖσθαι; Ἐγὼ μὲν γάρ οἰομαι τοῖς ἐλευθέροις μεγίστην ἀνάγκην τὴν ὑπὲρ* τῶν πραγμάτων αἰσχύνην εἶναι. Ἡ βούλεσθ', εἰπέ μοι, περιιόντες αὐτῶν* πυνθάνεσθαι «λέγεται τι καινόν;» Γένοιτο γάρ ἂν τι καινότερον ἢ Μακεδῶν ἀνὴρ Ἀθηναίους καταπολειμῶν καὶ τὰ τῶν Ἐλλήνων διοικῶν*; «Τέθηκε Φίλιπ-
- 11

πος; » « Οὐ μὰ Δέ', ἀλλ' ἀσθενεῖ ». Τέ δ' ὑμῖν διαφέρει*; Καὶ γάρ ἂν οὕτος τι πάθῃ, ταχέως ὑμεῖς ἔτερον Φίλιππον ποιήσετε, ἀνπερ οὕτω προσέχητε τοῖς πράγμασι τὸν νοῦν· οὐδὲ γάρ οὕτος παρὰ* τὴν αὐτοῦ ρώμην τοσοῦτον ἐπηγένηται, δσον παρὰ τὴν ἡμετέραν ἀμέλειαν. Καίτοι καὶ τοῦτο· εἴ τι πάθοι καὶ τὰ τῆς 12 τύχης* ἡμῖν, ἥπερ ἀεὶ βέλτιον ἢ ἡμεῖς ὑμῶν αὐτῶν ἐπιμελούμεθα, καὶ τοῦτ' ἐξεργάσαιτο*, ἵσθ', δτι πλησίον μὲν ὅντες, ἀπασιν ἀν τοῖς πράγμασι τεταραγμένοις ἐπιστάντες*, δπως βούλεσθε, διοικήσαισθε*, ὡς δὲ νῦν ἔχετε, οὐδὲ διδόντων τῶν καιρῶν* Ἀμφίπολιν δέξασθαι δύναισθ' ἄν, ἀπηρτημένοι* καὶ ταῖς παρασκευαῖς καὶ ταῖς γνώμαις.

Ως μὲν οὖν δεῖ τὰ προσήκοντα ποιεῖν ἔθέλοντας ὑπάρχειν* 13 ἀπαντας ἑτοίμως*, ὡς* ἐγνωκότων ὑμῶν καὶ πεπεισμένων, παύομαι λέγων· τὸν δὲ τρόπον τῆς παρασκευῆς, ἣν ἀπαλλάξαι ἀν τῶν τοιούτων πραγμάτων ἡμᾶς οἴσμαι, καὶ τὸ πλήθος δσον, καὶ πόρους οὕτινας χρημάτων, καὶ τἄλλ' ὡς ἄν μοι βέλτιστα καὶ τάχιστα δοκεῖ παρασκευασθῆναι, καὶ* δὴ πειράσμαι λέγειν, δεηθεῖς ὑμῶν, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοσοῦτον. Ἐπειδάν ἀπαντ' ἀκού- 14 σητε, κρίνατε, μὴ πρότερον προλαμβάνετε*. μηδ' ἀν ἐξ ἀρχῆς δοκῶ τινι καινὴν παρασκευὴν λέγειν*, ἀναβάλλειν με τὰ πράγματ' ἥγεισθω. Οὐ γάρ οἱ «ταχὺ»* καὶ «τήμερον» εἰπόντες μάλιστ' εἰς* δέον λέγουσιν (οὐ γάρ ἀν τά γ' ἥδη γεγενημένα τῇ νυνὶ βοηθείᾳ κωλῦσαι δυνηθεῖμεν), ἀλλ' ὃς ἀν δειξῃ, τις πορι- 15 σθεῖσα παρασκευὴ καὶ πόση καὶ πόθεν διαμεῖναι δυνήσεται, ἔως ἀν ἢ διαλυσάμεθα πεισθέντες* τὸν πόλεμον ἢ περιγενώμεθα* τῶν ἐχθρῶν· οὕτω γάρ οὐκέτι τοῦ λοιποῦ πάσχοιμεν ἀν κακῶς. Οἷμαι τοίνυν ἐγὼ ταῦτα λέγειν ἔχειν, μὴ κωλύων, εἴ τις ἄλλος ἐπαγγέλλεται τι. Ἡ μὲν οὖν ὑπόσχεσις οὕτω μεγάλη, τὸ δὲ πρᾶγμα* ἥδη τὸν ἔλεγχον* δώσει· κριταὶ δ' ὑμεῖς ἔσεσθε.

Πρῶτον μὲν τοίνυν, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τριήρεις πεντήκοντα 16

- παρασκευάσασθαι* φημι δεῖν, εἰτ² αὐτοὺς οὕτω τὰς γνώμας ἔχειν,
ώς, ἐάν τι δέῃ, πλευστέον εἰς ταύτας αὐτοῖς ἐμβᾶσιν. Πρὸς δὲ τούτοις τοῖς ἡμίσεσι τῶν ἵππων ἵππαγωγοὺς τριήρεις καὶ πλοι¹⁷
17 ἕκανα ἐύτρεπται* κελεύω. Ταῦτα μὲν οἴμαι δεῖν ὑπάρχειν ἐπὶ*
τὰς ἔξαίφνης ταύτας ἀπὸ τῆς οἰκείας χώρας αὐτοῦ στρατείας εἰς
Πύλας καὶ Χερρόνησον καὶ "Ολυμπον καὶ δόποι βούλεται· δεῖ γάρ
ἐκείνῳ τοῦτ² ἐν τῇ γνώμῃ παραστῆσαι*", ώς ὑμεῖς ἐκ τῆς ἀμελείας
ταύτης τῆς ἀγανά, ὥσπερ εἰς Εὔβοιαν* καὶ πρότερόν ποτέ φασιν
εἰς Ἀλίαρτον* καὶ τὰ τελευταῖα* πρώην εἰς Πύλας, ἵσως ἂν
18 ὄρμήσαιτε*. Οὗτοι¹ παντελῶς, οὐδὲ εἰ μὴ ποιήσαιτ² ἀν³ τοῦτο,
ώς ἔγωγέ φημι δεῖν, εὐκαταφρόνητόν ἐστιν, ἵν⁴ ἦ διὰ τὸν φόβον,
εἰδὼς εὐτρεπεῖς* ὑμᾶς, (εἰσεται γάρ ἀκριθῶς εἰσὶ γάρ, εἰσὶν οἱ
πάντ⁵ ἔξαγγέλλοντες* ἐκείνῳ παρ⁶ ὑμῶν αὐτῶν πλείους τοῦ δέοντος)
ἡσυχίαν ἔχῃ, ἢ παριδῶν* ταῦτ⁷ ἀφύλακτος ληφθῇ, μηδενὸς
ὄντος ἐμποδῶν πλεῖν ἐπὶ τὴν ἐκείνου χώραν ὑμῖν, ἀν ἐνδῷ* καιρόν.
19 Ταῦτα μέν ἐστιν, ἃ πᾶσι δεδόχθαι* φημι δεῖν καὶ παρεσκευά-
σθαι προσήκειν οἴμαι· πρὸ δὲ τούτων δύναμίν* τιν⁸, ὡ ἄνδρες
Ἀθηναῖοι, φημι προχειρίσασθαι* δεῖν ὑμᾶς, ἢ συνεχῶς πολεμή-
σει καὶ κακῶς ἐκείνον ποιήσει. Μή⁹ μοι μυρίους μηδὲ δισμυρίους
ξένους, μηδὲ τὰς ἐπιστολιμαίους* ταύτας δυνάμεις, ἀλλ¹⁰ ἢ τῆς
πόλεως ἔσται, καν¹¹* διεῖς ἔνα καν¹² πλείους καν¹³ τὸν δεῖνα καν¹⁴ ὄν-
τινον¹⁵ χειροτονήσητε στρατηγόν, τούτῳ πείσεται καὶ ἀκολουθή-
σει. Καὶ τροφὴν¹⁶ ταύτη πορίσαι κελεύω.
20 "Ἐσται δὲ αὕτη τίς ἡ δύναμις καὶ πόση, καὶ πόθεν τὴν τρο-
φὴν ἔξει, καὶ πῶς ταῦτ¹⁷ ἐθελήσει ποιεῖν; Ἐγὼ φράσω, καθ¹⁸*
ἐκαστὸν τούτων διεξιῶν χωρίς. Ξένους μὲν λέγω — καὶ δπως μὴ
ποιήσεθ¹⁹, δ πολλάκις ὑμᾶς ἔθλαψεν· πάντ²⁰ ἐλάττω νομίζοντες
εἶναι τοῦ δέοντος καὶ τὰ μέγιστ²¹ ἐν τοῖς φηφίσμασιν αἱρούμενοι*,
ἐπὶ²² τῷ πράττειν οὐδὲ τὰ μικρὰ ποιεῖτε· ἀλλὰ τὰ μικρὰ ποιή-
σαντες καὶ πορίσαντες, τούτοις προστίθετε, ἀν ἐλάττω φαίνηται.

Δέγω δὴ τοὺς πάντας* στρατιώτας δισχιλίους, τούτων δ' Ἀθη- 21 ναίους φημὶ δεῖν εἶναι πεντακοσίους, ἐξ ἣς ἀν τινος ὑμῖν ἡλικίας* καλῶς ἔχειν δοκῇ, χρόνον τακτὸν* στρατευομένους, μὴ μακρὸν τοῦτον, ἀλλ' ὅσον ἀν δοκῇ καλῶς ἔχειν, ἐκ διαδοχῆς* ἀλλήλοις· τοὺς δ' ἀλλούς ξένους εἶναι κελεύω. Καὶ μετὰ τούτων ἵππεας δι- ακοσίους, καὶ τούτων πεντήκοντ' Ἀθηναίους τοῦλάχιστον, ὥσπερ τοὺς πεζούς, τὸν αὐτὸν τρόπον στρατευομένους· καὶ ἵππαγωγοὺς τούτοις. Εἰεν*. τέ πρὸς τούτοις ἔτι; Ταχεῖας τριήρεις δέκα· 22 δεῖ γάρ, ἔχοντος ἐκείνου γαυτικόν, καὶ ταχεῖων τριήρων ἥμιν, ὅπως ἀσφαλῶς ἡ δύναμις πλέη. Πόθεν δὴ τούτοις ἡ τροφὴ γενή- σεται; Ἔγὼ καὶ τοῦτο φράσω καὶ δεῖξω, ἐπειδάν, διότι τηλικαύ- την* ἀποχρῆν* οἴμαι τὴν δύναμιν καὶ πολίτας τοὺς συστρατευο- μένους εἶναι κελεύω, διδάξω.

Τοσαύτην μέν, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, διὰ ταῦτα, ὅτι οὐκ ἔνι* 23 νῦν ἥμιν πορίσασθαι δύναμιν τὴν ἐκείνῳ παραταξομένην*, ἀλλὰ ληγοτεύειν* ἀνάγκη καὶ τούτῳ τῷ τρόπῳ τοῦ πολέμου χρῆσθαι τὴν πρώτην*. οὐ τοῖνυν ὑπέρογκον αὐτὴν (οὐ γάρ ἔστι μισθὸς* οὐδὲ τροφή), οὐδὲ παντελῶς ταπεινὴν εἶναι δεῖ. Πολίτας δὲ παρεῖναι 24 καὶ συμπλεῖν διὰ ταῦτα κελεύω, ὅτι καὶ πρότερόν ποτ' ἀκούω ἔ- νικὸν τρέφειν ἐν Κορίνθῳ τὴν πόλιν, οὐ Πολύστρατος ἥγειτο καὶ Ἰφικράτης καὶ Χαβρίας καὶ ἄλλοι τινές, καὶ αὐτοὺς ὑμᾶς συστρατεύεσθαι· καὶ οἴδ' ἀκούων, ὅτι Λακεδαιμονίους παρατα- τόμενοι μεθ' ὑμῶν ἐνίκων οὗτοι οἱ ξένοι καὶ ὑμεῖς μετ' ἐκείνων. Ἐξ* οὐ δ' αὐτὰ καθ' αὐτὰ τὰ ἔνικὰ ὑμῖν στρατεύεται, τοὺς φί- λους νικᾶ²* καὶ τοὺς συμμάχους, οἱ δ' ἐχθροὶ μείζους τοῦ δέον- τος γεγόνασιν. Καὶ παρακύψαντ'* ἐπὶ τὸν τῆς πόλεως πόλεμον, πρὸς Ἀρτάβαζον* καὶ πανταχοῦ μᾶλλον οἰχεται πλέοντα, δὲ στρατηγὸς ἀκολουθεῖ, εἰκότως οὐ γάρ ἔστιν* ἀρχειν μὴ διδόντα μισθόν.

Τί οὖν κελεύω; Τὰς προφάσεις* ἀφελεῖν καὶ τοῦ στρατηγοῦ 25

καὶ τῶν στρατιωτῶν, μισθὸν πορίσαντας καὶ στρατιώτας οἰκείους ὥσπερ ἐπόπτας* τῶν στρατηγουμένων* παρακαταστήσαντας*. ἐπεὶ νῦν γε γέλως* ἔσθ', ώς χρώμεθα τοῖς πράγμασιν. Εἰ γὰρ ἔροιτό τις διμάς, «εἰρήνην ἀγετε, ὃ ἀνδρες Ἀθηναῖοι;» «Μὰ Δὲ? οὐχ 26 ἡμεῖς γε», εἴποιτ' ἄν, «ἀλλὰ Φιλίππῳ πολεμοῦμεν». Οὐκ ἔχει-
ροτονεῖτε δ' ἐξ ὑμῶν αὐτῶν δέκα ταξιάρχους* καὶ στρατηγοὺς*
καὶ φυλάρχους καὶ ἵππαρχους δύο; τί οὖν οὗτοι ποιοῦσιν; Πλὴν
ἐνδές ἀνδρός, διὸ ἀν ἐκπέμψητ' ἐπὶ τὸν πόλεμον, οἱ λοιποὶ τὰς πομ-
πὰς* πέμπουσιν ὑμῖν μετὰ τῶν ἱεροποιῶν*. ὥσπερ γὰρ οἱ πλάτ-
τοντες τοὺς πηγλίνους*, εἰς τὴν ἀγορὰν χειροτονεῖτε τοὺς ταξιάρ-
27 χους καὶ τοὺς φυλάρχους, οὐκ ἐπὶ τὸν πόλεμον. Οὐ γὰρ* ἔχρην,
ὅτι ἀνδρες Ἀθηναῖοι, ταξιάρχους παρ' ὑμῶν, ἵππαρχον παρ' ὑμῶν,
ἄρχοντας οἰκείους εἶναι, ἵν' ἢν ὡς* ἀληθῶς τῆς πόλεως ή δύνα-
μις; Ἄλλος μὲν Λῆμνον* τὸν παρ' ὑμῶν ἵππαρχον δεῖ πλεῖν,
τῶν δ' ὑπὲρ τῶν τῆς πόλεως κτημάτων ἀγωνίζομένων Μενέλαον*
ἵππαρχεῖν; Καὶ οὐ τὸν ἀνδρα μεμφόμενος ταῦτα λέγω, ἀλλ' ὅτι
ὑμῶν ἔδει κεχειροτονημένον εἶναι τοῦτον, δοτις ἀν τῇ.

28   Ἰσως δὲ ταῦτα μὲν δρθῶς ήγεῖσθε λέγεσθαι, τὸ δὲ τῶν χρη-
μάτων, πόσα καὶ πόθεν ἔσται, μάλιστα ποθεῖτ' ἀκοῦσαι. Τοῦτο
δὴ* καὶ περαίνω*. Χρήματα τοίνυν ἔστι* μὲν ή τροφή*, σιτη-
ρέσιον μόνον τῇ δυνάμει ταύτη, τάλαντ' ἐνενήκοντα καὶ μικρόν τι
πρός*, δέκα μὲν ναυσὶ ταχεῖαις τετταράκοντα τάλαντα, εἴκοσιν
εἰς* τὴν ναῦν μναῖ τοῦ μηνὸς ἑκάστου, στρατιώταις δὲ δισχιλίοις
τοσαῦθ' ἔτερα, ἵνα δέκα τοῦ μηνὸς δ στρατιώτης δραχμὰς σιτηρέ-
σιον λαμβάνῃ, τοῖς δ' ἵππεύσι διακοσίοις οὖσιν, ἐὰν τριάκοντα
29 δραχμὰς ἔκαστος λαμβάνῃ τοῦ μηνός, δώδεκα τάλαντα. Εἰ δέ
τις οἴεται μικρὸν ἀφορμὴν* εἶναι, σιτηρέσιον τοῖς στρατευομένοις
ὑπάρχειν, οὐκ δρθῶς ἔγγωνεν*. ἐγὼ γὰρ οἶδα σαφῶς, ὅτι, τοῦτο
ἀν γένηται, προσποριεῖ τὰ λοίπ' αὐτὸ τὸ στράτευμ' ἀπὸ τοῦ πο-
λέμου, οὐδένα τῶν Ἐλλήνων ἀδικοῦν οὐδὲ τῶν συμμάχων, ὥστε

ἔχειν μισθὸν ἐντελῆ*. Ἐγὼ συμπλέων ἔθελοντὴς πάσχειν διτιοῦν ἔτοιμος, ἐὰν μὴ ταῦθ' οὕτως ἔχῃ. Πόθεν οὖν ὁ πόρος τῶν χρημάτων, ἢ παρ' ὑμῶν κελεύω γενέσθαι, τοῦτ' ἥδη λέξω.

ΠΟΡΟΥ ΑΠΟΔΕΙΞΙΣ

"Α μὲν ἡμεῖς, ὃ ἀνδρες Ἀθηναῖοι, δεδυνήμεθ' εὑρεῖν, ταῦτ' 30 ἔστιν. Ἐπειδὰν δ' ἐπιχειροτονῆτε* τὰς γνώμας, ἂν ὑμῖν ἀρέσκῃ, χειροτονήσετε*, οὐαὶ μὴ μόνον ἐν τοῖς ψηφίσμασι καὶ ταῖς ἐπιστολαῖς πολεμῆτε Φιλίππων, ἀλλὰ καὶ τοῖς ἔργοις.

Δοκεῖτε δέ μοι πολὺ βέλτιον ἂν περὶ τοῦ πολέμου καὶ δλης 31 τῆς παρασκευῆς βουλεύσασθαι, εἰ τὸν τόπον*, ὃ ἀνδρες Ἀθηναῖοι, τῆς χώρας; πρὸς ἣν πολεμεῖτ', ἐνθυμηθείητε, καὶ λογίσαισθ', διτι τοῖς πνεύμασι* καὶ ταῖς ὕραις τοῦ ἔτους τὰ πολλὰ προλαμβάνων διαπράττεται Φιλίππος, καὶ φυλάξας* τοὺς ἐτησίας* ἢ τὸν χειμῶνα* ἐπιχειρεῖ, ἥνεκ' ἂν ἡμεῖς μὴ δυναίμεθ' ἐκεῖσ' ἀφικέσθαι. Δεῖ τοίνυν ταῦτ' ἐνθυμουμένους μὴ βοηθείαις* πολεμεῖν 32 (ὕστεροιοῦμεν* γάρ ἀπάντων), ἀλλὰ παρασκευῇ συνεχεῖ καὶ δυνάμει. Ὑπάρχει* δ' ὑμῖν χειμαδίψ* μὲν χρήσθαι τῇ δυνάμει Δῆμων καὶ Θάσῳ καὶ Σκιάθῳ καὶ ταῖς ἐν τούτῳ τῷ τόπῳ νήσοις*, ἐν αἷς καὶ λιμένες καὶ σῖτος καί, ἢ χρὴ στρατεύματι, πάνθ' ὑπάρχει· τὴν δ' ὕραν* τοῦ ἔτους, διτι καὶ πρὸς τῇ γῇ γενέσθαι* ῥάδιον καὶ τὸ τῶν πνευμάτων* ἀσφαλές, πρὸς αὐτῇ τῇ χώρᾳ καὶ πρὸς τοῖς τῶν ἐμπορίων* στόμασι ῥάδιώς ἔσται*.

"Α μὲν οὖν χρήσεται* καὶ πότε τῇ δυνάμει, παρὰ* τὸν καὶ 33 ρὸν δι τούτων κύριος καταστάς* ὑφ' ὑμῶν βουλεύσεται· ἢ δ' ὑπάρχει δεῖ παρ' ὑμῶν, ταῦτ' ἔστιν, ἢ ἡγώ γέγραφα*. Ἄν ταῦτ', ὃ ἀνδρες Ἀθηναῖοι, πορίσητε, τὰ χρήματα πρώτον, ἢ λέγω, εἴτα καὶ τἄλλα παρασκευάσαντες, τοὺς στρατιώτας, τὰς τριήρεις, τοὺς ἵππεας, ἐντελῆ* πᾶσαν τὴν δύναμιν γόμφ κατακλείσητε* ἐπὶ τῷ

πολέμῳ μένειν, τῶν μὲν χρημάτων αὐτοὶ ταμίαι* καὶ πορισταὶ* γιγνόμενοι, τῶν δὲ πράξεων παρὰ τοῦ στρατηγοῦ τὸν λόγον* Κητοῦντες, παύσεσθ' ἀεὶ περὶ τῶν αὐτῶν βουλευόμενοι καὶ πλέον* 34 οὐδὲν ποιοῦντες. Καὶ ἔτι πρὸς τούτῳ πρώτον μέν, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὸν μέγιστον τῶν ἐκείνου πόρων ἀφαιρήσεσθε. Ἐστι δὲ οὗτος τίς; Ἀπὸ* τῶν ὑμετέρων ὑμῖν πολεμεῖ συμμάχων, ἄγων* καὶ φέρων τοὺς πλέοντας τὴν θάλατταν.

"Ἐπειτα τί πρὸς τούτῳ; Τοῦ πάσχειν αὐτοὶ κακῶς ἔξω γενῆσεσθε*, οὐχ* ὥσπερ τὸν παρελθόντα χρόνον εἰς Λῆμνον καὶ Ἰμβρον ἐμβαλὼν αἰχμαλώτους πολίτας ὑμετέρους φέρετ' ἔχων, πρὸς τῷ Γεραιστῷ* τὰ πλοῖα συλλαβόν ἀμύθητα χρήματα* ἔξελεξεν*, τὰ τελευταῖ* εἰς Μαραθῶν¹ ἀπέσθη καὶ τὴν ίεράν* ἀπὸ τῆς χώρας φέρετ' ἔχων τριήρη, ὑμεῖς δὲ οὔτε ταῦτα δύνασθε κωλύειν οὔτ' εἰς τοὺς χρόνους, οὓς ἂν προθῆσθε*, βοηθεῖν.

35 Καίτοι τί* δίήποτε, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, νομίζετε τὴν μὲν τῶν Παναθηναίων ἔօρτὴν καὶ τὴν τῶν Διονυσίων ἀεὶ τοῦ καθήκοντος* χρόνου γίγνεσθαι, ἀν τε δεινοῖ* λάχωσιν* ἀν τ' ἰδιώται* οἱ τούτων ἔκατέρων ἐπιμελούμενοι, εἰς ὃ τοσαῦτ' ἀναλίσκεται χρήματα, ὅσον οὐδὲ εἰς ἔνα τῶν ἀποστόλων*, καὶ τοσοῦτον ὅχλον* καὶ παρασκευήν, ὅσην οὐκ οἶδον εἴ τι τῶν ἀπάντων ἔχει, τοὺς δὲ ἀποστόλους πάντας ὑμῖν ὑστερίζειν* τῶν καιρῶν, τὸν εἰς Μεθώνην, τὸν εἰς Ηαγασάς, τὸν εἰς Ποτείδαιαν; Ὅτι ἐκεῖνα μὲν ἀπαντα νόμῳ τέτακται, καὶ πρόοιδεν ἔκαστος ὑμῶν ἐκ πολλοῦ, τίς χορηγός* ἢ γυμνασίαρχος* τῆς φυλῆς, πότε καὶ παρὰ τοῦ καὶ τί λαθόντα τί δεῖ ποιεῖν, οὐδὲν ἀνεξέταστον* οὐδὲ ἀόριστον ἐν τούτοις ἡμέληται· ἐν δὲ τοῖς περὶ τοῦ πολέμου καὶ τῇ τούτου παρασκευῇ ἀτακτα, ἀδιόρθωτα*, ἀόρισθ' ἀπαντα.

Τοιγαροῦν* ἦμι* ἀκηκόαμεν τι καὶ τριηράρχους* καθίσταμεν καὶ τούτοις ἀντιδόσεις* ποιούμεθα καὶ περὶ χρημάτων πόρου σκοποῦμεν, καὶ μετὰ ταῦτ' ἐμβαίνειν τοὺς μετοίκους ἔδοξε καὶ

τοὺς χωρὶς* οἰκοῦντας, εἴτ' αὐτοὺς πάλιν, εἴτ' ἀντεμβιθάζειν*, εἴτ' ἐν δσῳ ταῦτα μέλλεται, προαπόλωλε* τὸ ἐφ' ὃ ἀν ἐκπλέω- 37 μεν· τὸν γὰρ τοῦ πράττειν χρόνον εἰς τὸ παρασκευάζεσθαι ἀναλίσκομεν, οἱ δὲ τῶν πραγμάτων οὐ μένουσι καιροὶ* τὴν ἡμετέραν βραδυτήτα καὶ εἰρωνείαν*. "Ἄς δὲ τὸν μεταξὺ χρόνον δυνάμεις οἰδημεθ' ἡμῖν ὑπάρχειν*", οὐδὲν οἰαί τ' οὖσαι ποιεῖν ἐπ' αὐτῶν τῶν καιρῶν ἐξελέγχονται. 'Ο δ' εἰς τοῦθ' ὅρθεως* ἐλήλυθεν, ὥστ' ἐπιστέλλειν Εὔθοεῦσιν ἥδη τοιαύτας ἐπιστολάς.

ΕΠΙΣΤΟΛΗΣ* ΑΝΑΓΝΩΣΙΣ

Τούτων, ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τῶν ἀνεγνωσμένων ἀληθῆ μέν 38 ἔστι τὰ πολλά, ὡς* οὐκ ἔδει, οὐ μὴν ἀλλ' ἵσως οὐχ ἥδε' ἀκούειν. 'Αλλ' εἰ μέν, δοῦ ἀν τις ὑπερβῆ τῷ λόγῳ, ἵνα μὴ λυπήσῃ, καὶ τὰ πράγματα* ὑπερβήσεται*, δεῖ πρὸς ἥδονὴν δημηγορεῖν· εἰ δ' ἥ τῶν λόγων χάρις*, ἀν ἥ μὴ προσήκουσα, ἔργῳ ζημίᾳ γίγνεται, αἰσχρόν ἔστι φενακίζειν* ἔαυτούς, καὶ ἀπαντ' ἀναθαλλομένους, ἀν* ἥ δυσχερῆ*, πάντων ὑστερεῖν τῶν ἔργων*, καὶ μηδὲ τοῦτο 39 δύνασθαι μαθεῖν, δτι δεῖ τοὺς δρθῶς πολέμιφ χρωμένους* οὐκ ἀκολουθεῖν τοῖς πράγμασιν, ἀλλ' αὐτοὺς ἔμπροσθεν εἰναι τῶν πραγμάτων, καὶ τὸν αὐτὸν τρόπον, ὥσπερ τῶν στρατευμάτων ἀξιώσειέ τις ἀν τὸν στρατηγὸν ἥγεισθαι, οὕτω* καὶ τῶν πραγμάτων τοὺς βουλευομένους, ἵν^ο, ἀν ἐκείνοις δοκῇ, ταῦτα πράττηται καὶ μὴ τὰ συμβάντα* ἀναγκάζωνται διώκειν*.

Τούτης δ', ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, πλείστην δύναμιν ἀπάντων 40 ἔχοντες, τριήρεις, δπλίτας, ἵππεας, χρημάτων πρόσοδον, τούτων μὲν μέχρι τῆς τήμερον ἡμέρας οὐδενὶ πώποτ' εἰς* δέον τι κέχρησθε, οὐδὲν δ' ἀπολείπετε*, ὥσπερ οἱ βάρθαροι πυκτεύουσιν, οὕτω πολεμεῖν Φιλίππω. Καὶ γὰρ ἐκείνων δ πληγεὶς ἀεὶ τῆς πληγῆς ἔχεται*, καὶν ἐτέρωσε πατάξῃς, ἐκεῖσ' εἰσὶν αἱ χεῖρες· προθάλλε-

41 σθαι* δ' ἦ βλέπειν ἐναντίον* οὕτ' οἰδεν οὕτ' ἔθέλει. Καὶ νῦν,
ἄν ἐν Χερρονήσῳ πύθησθε Φιλιππον, ἐκεῖσε βοηθεῖν ψηφίζεσθε,
ἄν ἐν Πύλαις, ἐκεῖσε, ἄν ἀλλοθί που, συμπαραθεῖτ'* ἀγω κάτω,
καὶ στρατηγεῖσθ'* ὑπ' ἐκείνου, βεβούλευσθε δ' οὐδὲν αὐτοὶ συμ-
φέρον περὶ τοῦ πολέμου, οὐδὲ πρὸ τῶν πραγμάτων προορᾶτ' οὐ-
δέν, πρὸν ἄν ἦ γεγενημένον ἦ γιγνόμενόν τι πύθησθε. Ταῦτα
δ' ἵσως πρότερον μὲν ἐνῆν*. νῦν δ' ἐπ' αὐτὴν ἥκει τὴν ἀκμήν*,
ώστ' οὐκέτ' ἐγχωρεῖ*.

42 Δοκεῖ δέ μοι θεῶν τις, ὃ ἀνδρες Ἀθηναῖοι, τοῖς γιγνομένοις
ὑπὲρ τῆς πόλεως αἰσχυνόμενος, τὴν φιλοπραγμοσύνην ταύτην ἐμ-
βαλεῖν Φιλιππῷ. Εἰ γὰρ ἔχων, ἡ κατέστραπται καὶ προείληφεν,
ἥσυχαν ἔχειν ἥθελε καὶ μηδὲν ἔπραπτεν ἔτι, ἀποχρῆν* ἐνίοις
νῦν ἂν μοι δοκεῖ, ἐξ ὧν αἰσχύνην καὶ ἀνανδρίαν καὶ πάντα τὰ
αἰσχιστ' ὀφληκότες* ἄν ἥμεν δημοσίᾳ· νῦν δ' ἐπιχειρῶν ἀεὶ τινι
καὶ τοῦ πλείονος δρεγόμενος ἵσως ἄν ἐκκαλέσαιθ'* νῦν, εἴπερ
μὴ παντάπασιν ἀπεγνώκατε*.

43 Θαυμάζω δ' ἔγωγε, εἰ μηδεὶς νῦν μήτ' ἐνθυμεῖται μήτ' ὀρ-
γίζεται, δρῶν, ὃ ἀνδρες Ἀθηναῖοι, τὴν μὲν ἀρχὴν τοῦ πολέμου
γεγενημένην περὶ τοῦ τιμωρήσασθαι Φιλιππον, τὴν δὲ τελευτὴν
οὖσαν ἥδη ὑπὲρ τοῦ μὴ παθεῖν κακῶς ὑπὸ Φιλιππου. Ἀλλὰ μὴν
ὅτι γ' οὐ στήσεται*, δῆλον, εἰ μή τις κωλύσει. Εἰτα τοῦτ' ἀνα-
μενοῦμεν, καὶ τριήρεις κενάς καὶ τὰς παρὰ τοῦ δεῖνος ἐλπίδας ἄν
44 ἀποστέλητε, πάντ' ἔχειν οἵεσθε καλῶς; Οὐκ ἐμβησόμεθα; οὐκ
ἔξιμεν αὐτοὶ μέρει γέ τινι στρατιωτῶν οἰκείων νῦν, εἰ καὶ μὴ πρό-
τερον; οὐκ ἐπὶ τὴν ἐκείνου πλευσόμεθα; «Ποτὶ οὖν προσορμιού-
μεθα;» ἥρετό* τις. Εὐρήσει τὰ σαθρά*, ὃ ἀνδρες Ἀθηναῖοι, τῶν
ἐκείνου πραγμάτων αὐτὸς ὁ πόλεμος, ἄν ἐπιχειρῶμεν ἄν μέντοι
καθώμεθ' οἴκοι, λοιδορουμένων ἀκούοντες καὶ αἰτιωμένων ἀλλή-
λους τῶν λεγόντων*, οὐδέποτ'* οὐδὲν ἥμεν μὴ γένηται τῶν
δεόντων.

“Οποι μὲν γάρ ἂν, οἴμαι, μέρος τι τῆς πόλεως συναποσταλῷ, 45
καὶ μὴ πᾶσα, καὶ τὸ τῶν θεῶν* εὑμενὲς καὶ τὸ τῆς τύχης* συ-
αγωνίζεται· δποι δ’ ἀν στρατηγὸν καὶ ψήφισμα κενὸν* καὶ τὰς
ἀπὸ τοῦ βῆματος ἐλπίδας ἐκπέμψητε, οὐδὲν διμὲν τῶν δεόντων γε-
γνεται, ἀλλ’ οἱ μὲν ἔχθροὶ καταγελῶσιν, οἱ δὲ σύμμαχοι τεθνᾶσι·*
τῷ δέει τοὺς τοιούτους ἀποστόλους. Οὐ γάρ ἔστιν, οὐκ ἔστιν ἐν⁴⁶
ἄνδρα δυνηθῆναι ποτε ταῦθ’ διμὲν πρᾶξαι πάνθ’, δσα βούλεσθε·
ὑποσχέσθαι μέντοι καὶ φῆσαι* καὶ τὸν δεῖν’ αἰτιάσασθαι καὶ τὸν
δεῖν’ ἔστιν, τὰ δὲ πράγματ’ ἐκ* τούτων ἀπόλωλεν. “Οταν γάρ
ἡγήται μὲν δ στρατηγὸς ἀθλίων ἀπομίσθων* ἔνιων, οἱ δ’ διπέρ δι-
ὰν ἐκεῖνος πράξη πρὸς διμάς ϕευδόμενοι ῥᾳδίως ἐνθάδ’ ὄσιν*,
διμεῖς δ’, ἐξ διὰν ἀν ἀκούσηθ’, δ τι ἀν τύχητε ψηφίζησθε, τι καὶ*
χρὴ προσδοκᾶν;

Πᾶς οὖν ταῦτα παύσεται; “Οταν διμεῖς, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, 47
τοὺς αὐτοὺς ἀποδεῖξητε* στρατιώτας καὶ μάρτυρας τῶν στρατη-
γουμένων* καὶ δικαστὰς οἶκαδ’ ἐλθόντας τῶν εὐθυνῶν*, ὥστε μὴ
ἀκούειν μόνον διμάς τὰ διμέτερον αὐτῶν, ἀλλὰ καὶ παρόντας δρᾶν.
Νῦν δ’ εἰς τοῦθ’ ἥκει τὰ πράγματ’ αἰσχύνης, ὥστε τῶν στρατη-
γῶν ἐκαστος δις καὶ τρὶς κρίνεται* παρ’ διμὲν περὶ θανάτου, πρὸς
δὲ τοὺς ἔχθροὺς οὐδεὶς οὐδὲν ἀπαξ αὐτῶν ἀγωνίσασθαι* περὶ θα-
νάτου τολμᾷ, ἀλλὰ τὸν τῶν τῶν ἀνδραποδίστῶν* καὶ λωποδυτῶν θά-
νατον μᾶλλον αἰροῦνται τοῦ προσήκοντος· κακούργου μὲν γάρ
ἔστι κριθέντ’ ἀποθανεῖν, στρατηγοῦ δὲ μαχόμενον τοῖς πολεμίοις.

‘Ημῶν δ’ οἱ μὲν περιιόντες μετὰ Δακεδαιμονίων φασὶ Φίλιπ- 48
πον πράττειν* τὴν Θηβαίων κατάλυσιν καὶ τὰς πολιτείας* δια-
σπᾶν*, οἱ δ’ ὡς πρέσβεις πέπομψεν ὡς βασιλέα*, οἱ δ’ ἐν Ἰλλυ-
ριοῖς* πόλεις τειχίζειν, οἱ δὲ λόγους πλάττοντες ἐκαστος περιερ-
χόμεθα. ’Εγὼ δ’ οἴμαι μέν, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, νὴ τοὺς θεοὺς 49
ἐκεῖνον μεθύειν* τῷ μεγέθει τῶν πεπραγμένων καὶ πολλὰ τοιαῦτ’
δινειροπολεῖν* ἐν τῇ γνώμῃ, τὴν τ’ ἐρημίαν* τῶν κωλυσόντων

δρῶντα καὶ τοῖς πεπραγμένοις ἐπηρμένον, οὐ μέντοι γε μὰ Δί^τ οὔτω προαιρεῖσθαι πράττειν*, ὡστε τοὺς ἀνοητότατους τῶν παρ^τ ἥμιν εἰδέναι, τί μέλλει ποιεῖν ἐκεῖνος ἀνοητότατοι γάρ εἰσιν οἱ λογοποιοῦντες*.

50   ’Αλλ’ ἀν ἀφέντες ταῦτ’ ἐκεῖν’ εἰδῷμεν, δτι ἔχθρὸς ἀνθρωπος καὶ τὰ ἥμέτερ’ ἥμᾶς ἀποστερεῖ καὶ χρόνον πολὺν ὕβρικε*, καὶ ἀπανθ^τ, δσα πώποτ^ρ ἥλπισαμέν τινα πράξειν ὑπὲρ ἥμῶν, καθ^τ ἥμῶν εὕρηται, καὶ τὰ λοιπὰ ἐν αὐτοῖς ἥμῖν ἐστί*, καὶ μὴ νῦν ἐθέλωμεν ἐκεῖ πολεμεῖν αὐτῷ, ἐνθάδ^τ ἵσως ἀναγκασθήσομεθα τοῦτο ποιεῖν, ἀν ταῦτ’ εἰδῷμεν, καὶ τὰ δέοντ^ρ ἐσόμεθ^τ ἐγνωκότες* καὶ λόγων ματαίων ἀπηλλαγμένοι· οὐ γάρ, ἀττα ποτ^ρ ἐσται, δεῖ σκοπεῖν*, ἀλλ^τ δτι φαῦλα, ἀν μὴ προσέχητε τὸν νοῦν καὶ τὰ προσήκοντα ποιεῖν ἐθέλητε, εὖ εἰδέναι.

51   ’Εγὼ μὲν οὖν οὗτ^ρ ἀλλοτε πώποτε πρὸς χάριν* εἰλόμιην λέγειν, δ τι ἀν μὴ καὶ συνοίσειν* πεπεισμένος ὃ, νῦν θ^τ, δ γιγνώσκω, πάνθ^ρ ἀπλῶς*, οὐδὲν ὑποστειλάμενος*, πεπαρρησίασμαι*. ’Εβουλόμιην δ^τ ἀν, ὡσπερ δτι ὑμῖν συμφέρει τὰ βέλτιστ^ρ ἀκούειν οἶδα, οὔτως εἰδέναι συνοίσον* καὶ τῷ τὰ βέλτιστ^ρ εἰπόντι· πολλῷ γάρ ἀν ἥδιον* εἶχον. Νῦν δ^τ ἐπ^τ* ἀδήλοις οὖσι τοῖς ἀπὸ τούτων ἐμαυτῷ γενησομένοις, δμως ἐπὶ* τῷ συνοίσειν ὑμῖν, ἀν πράξητε, ταῦτα πεπεῖσθαι λέγειν αἴροιμαι. Νικώη δ^τ, δ τι πᾶσιν μέλλει συνοίσειν.

IV.

ΚΑΤΑ ΦΙΛΙΠΠΟΥ Β

Εισαγωγή : Ἡ ὑπὸ τοῦ Φιλίππου τὸ 348 ἄλιστις τῆς Ὀλύνθου καὶ τῶν Χαλκιδικῶν πόλεων ἐπροκάλεσε τοσαύτην ἀγανάκτησιν εἰς δλητὴν Ἑλλάδα καὶ ἰδίως εἰς τὰς Ἀθήνας, ὥστε ἥρχισαν νὰ καταβάλλωνται προσπάθειαι ἐξ Ἀθηνῶν, δπως αἱ ἐλληνικαὶ δυνάμεις συνασπισθοῦν πρὸς κοινὴν καταπολέμησιν τοῦ Φιλίππου. Ἄλλ' αἱ προσπάθειαι αὗται ἀπέβησαν μάταιαι· οἱ εἰς πλείστας πόλεις τῆς Ἑλλάδος ἀποσταλέντες πρέσβεις, δπως παρακινήσουν αὐτὰς εἰς κοινὴν μετὰ τῶν Ἀθηνῶν σύμπραξιν κατὰ τοῦ βασιλέως τῆς Μακεδονίας, ἐπέστρεψαν εἰς Ἀθήνας ἀπορατοι. Τότε μετεβλήθησαν καὶ αἱ διαιθέσεις τῶν Ἀθηναίων οὕτοι, ἐπειδὴ ἔβλεπον τὴν ἀδιαφορίαν ταύτην τῶν ἐλληνικῶν πόλεων, ἵσαν δὲ τελείως ἐξηγητλημένοι ἐκ τοῦ πολέμου πρὸς τὸν Φίλιππον, ἀπεφάσισαν νὰ συνάψουν εἰρήνην μετ' αὐτοῦ. Ἡ εἰρήνη αὕτη, ἡ δοίᾳ ἀπὸ τοῦ Φιλοκράτους ἐκλήθη Φιλοκράτειος, ἐγένετο τὸ 346.

Ο Φίλιππος καὶ μετὰ τὴν Φιλοκράτειον εἰρήνην οὐδόλως ἡσύχασεν, ἀλλ' ἐξηκολούθησε νὰ ἐργάζεται διὰ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν ἐπὶ τῆς Ἑλλάδος κατακτητικῶν τον σχεδίων. Οὕτω τὸ 344 π.Χ., ἀφοῦ ἐξεστράτευσεν εἰς τὴν Θεσσαλίαν καὶ κατέβαλεν ἐν αὐτῇ πᾶσαν ἀντίδρασιν, ἐζήτησε νὰ ἐπέμβῃ ἐν Πελοποννήσῳ λαβῶν ἀφορμὴν ἀπὸ τὸ ἐξῆς γεγονός: οἱ Λακεδαιμόνιοι κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ Φωκικοῦ πολέμου ἐπεδίωξαν καὶ πάλιν νὰ γίνονται κύριοι τῆς Πελοποννήσου, οἱ δ' Ἀργεῖοι καὶ οἱ Μεσσήνιοι πιεζόμενοι ὑπὸ τούτων ἐστράφησαν πρὸς τὸν Φίλιππον ζητοῦντες τὴν βοήθειαν αὐτοῦ. Ο Φίλιππος θεωρήσας κατάλληλον τὴν εὑκαιρίαν προθύμως ἐδέκθη νὰ βοηθήσῃ τὸν Ἀργείους καὶ Μεσσηνίους· δθεν διατάσσει τοὺς Λακεδαιμονίους ν' ἀφήσουν τὴν Μεσσήνην αὐτόνομον, ἀποστέλλει χρήματα καὶ μισθοφόρους εἰς τοὺς Ἀρ-

γείους καὶ Μεσσηνίους καὶ ὑπόσχεται, διὰ μετ' ὀλίγον θὰ ἔλθῃ καὶ αὐτὸς εἰς τὴν Πελοπόννησον μετὰ στρατοῦ.

Οἱ Ἀθηναῖοι μαθόντες τὰς τοιαύτας ἐνεργείας τοῦ Φιλίππου ἐν Πελοποννήσῳ καὶ θέλοντες νὰ ματαιώσουν αὐτὰς ἀποστέλλουν κατὰ πρότασιν τοῦ Δημοσθένους πρέσβεις εἰς τὰς πελοποννησιακὰς πόλεις· ἀρχηγὸς δὲ τῆς πρεσβείας ἦτο αὐτὸς ὁ Δημοσθένης. Οὗτος ἡγωνίσθη νὰ παραστήσῃ εἰς τὸν Ἀργείον καὶ Μεσσηνίους τὴν δολίαν πολιτικὴν τοῦ Φιλίππου καὶ προσεπάθησε ν' ἀποτρέψῃ αὐτοὺς ἀπὸ τῆς μετ' αὐτοῦ συμμαχίας. Οἱ λόγοι τοῦ ωτορος ἐνεποίησαν ἀρίστην αἰσθησιν, ἀλλὰ τὸ ἀποτέλεσμα δὲν ὑπῆρξεν ἀνάλογον πρὸς τὰς ἐνεργείας αὐτοῦ. Οἱ Μεσσήνιοι καὶ οἱ Ἀργεῖοι φροντίζοντες διὰ τὰ ἴδια τῶν μόνον συμφέροντα καὶ δχι διὰ τὰ κοινὰ δῆλης τῆς Ἑλλάδος δὲν ἔπανσαν νὰ πιστεύονταν εἰς τὴν φιλίαν καὶ τὰς ὑποσχέσεις τοῦ Φιλίππου.

‘Ο Φίλιππος δργισθεὶς διὰ τὰς ἐνεργείας αὐτὰς τῶν Ἀθηναίων ἐν Πελοποννήσῳ, καθὼς καὶ διὰ τὰς κατ' αὐτοῦ ἐκτοξευομένας καθ' ἕκαστην ἀπὸ τοῦ ἀθηναϊκοῦ βήματος κατηγορίας τῶν ωητόων, στέλλει πρέσβεις εἰς Ἀθήνας παραπονούμενος, διὰ οἱ Ἀθηναῖοι κατηγοροῦνται αὐτὸν εἰς τὸν Ἐλληνα, διὰ δὲν ἔξετέλεσε τὰς ὑποσχέσεις, αἱ δύοια ἐδόθησαν κατὰ τὴν συνομολόγησιν τῆς εἰρήνης. Συγχρόνως μετὰ τῶν Μακεδόνων πρέσβεων καταφθάνοντο εἰς Ἀθήνας καὶ πρέσβεις τῶν Μεσσηνίων καὶ Ἀργείων παραπονούμενοι, διὰ οἱ Ἀθηναῖοι προστατεύοντες τὸν Σπαρτιάτας παρακαλούντων τὸν ὑπὲρ ἐλευθερίας ἀγῶνας τῶν ἐχθρῶν τῆς Σπάρτης.

Τότε συνέρχονται εἰς ἐκκλησίαν οἱ Ἀθηναῖοι, ἵνα συσκεφθοῦν περὶ τῆς ἀποκρίσεως, ἡ δύοια πρόπει νὰ δοθῇ εἰς τὸν πρέσβεις. Ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ταῦτη λαμβάνει τὸν λόγον ὁ Δημοσθένης καὶ ἀπαγγέλλει τὸν Β' Φιλιππικὸν — τὸ 344 —, ἐν τῷ δποίῳ οὗτος ὑποδεικνύει τίνα ἀπόκρισιν δέρειλοντο οἱ Ἀθηναῖοι νὰ δώσουν εἰς τὸν πρέσβεις.

1   “Οταν, δῶνδρες Ἀθηναῖοι, λόγοι γίγνωνται περὶ δων Φίλιππος πράπτει καὶ βιάζεται* παρὰ τὴν εἰρήνην, ἀεὶ τὸν ὑπὲρ* ἥμῶν λόγους καὶ δικαίους καὶ φιλανθρώπους δρῶ φαινομένους, καὶ λέγειν μὲν ἀπαντας ἀεὶ τὰ δέοντα δοκοῦντας τὸν κατηγο-

ροῦντας Φιλίππου, γιγνόμενον δ' οὐδέν, ὡς* ἔπος εἰπεῖν, τῶν δεόντων, οὐδὲ ὃν ἔνεκα ταῦτ' ἀκούειν ἀξιον. Ἀλλ' εἰς τοῦτ' ἥδη 2 προηγμένα* τυγχάνει πάντα τὰ πράγματα τῇ πόλει, ὥσθ', διφ τις ἀν μᾶλλον καὶ φανερώτερον ἔξελέγχη Φίλιππον καὶ τὴν πρὸς ὑμᾶς εἰρήνην παραβαίνοντα καὶ πᾶσι τοῖς Ἐλλησιν ἐπιθουλεύοντα, τοσούτῳ τὸ τέλος ποιεῖν συμβουλεῦσαι χαλεπώτερον εἶναι.

Αἴτιον δὲ τούτων, δτι, πάντας, ὁ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοὺς 3 πλεονεκτεῖν ζητοῦντας ἔργῳ κωλύειν καὶ πράξειν οὐχὶ λόγοις δέον*, πρῶτον μὲν ἡμεῖς οἱ παριόντες* τούτων μὲν ἀφέσταιμεν* καὶ γράφειν* καὶ συμβουλεύειν, τὴν πρὸς ὑμᾶς ἀπέχθειαν ὀκνοῦντες*, οἷα ποιεῖ δέ, ὡς δεινὰ καὶ χαλεπὰ καὶ τοιαῦτα διεξερχόμεθα*. ἔπειθ' ὑμεῖς οἱ καθήμενοι*, ὡς μὲν ἀν εἴποιτε δικαίους λόγους καὶ λέγοντος ἀλλού συνείητε*, ἀμεινον Φίλιππον παρεσκεύασθε, ὡς δὲ κωλύσαιτ' ἀν ἐκεῖνον πράττειν ταῦτ', ἐφ' ὃν ἔστι * νῦν, παντελῶς ἀργῶς ἔχετε*. Συμβαίνει δὴ πρᾶγμ' ἀναγ- 4 καίον, οἷμαι, καὶ ἵσως εἰκός· ἐν οἷς ἐκάτεροι διατρίβετε* καὶ περὶ ἀ σπουδάζετε*, ταῦτ' ἀμεινον ἐκατέροις ἔχει*, ἐκείνῳ μὲν αἱ πράξεις, διμὲν δ' οἱ λόγοι.

Εἰ μὲν οὖν καὶ νῦν λέγειν δικαιότερ' ὑμῖν ἔξαρκεῖ*, ῥάδιον, 5 καὶ πόνος οὐδεὶς πρόσεστι τῷ πράγματι εἰ δ', δπως τὰ παρόντ' ἐπανορθωθήσεται, δεῖ σκοπεῖν, καὶ μὴ προειθόντ'* ἔτι πορρωτέρῳ λήσει πάνθ' ἡμᾶς, μηδὲ ἐπιστήσεται* μέγεθος δυνάμεως, πρὸς ἣν οὐδὲ ἀντάραι* δυνησόμεθα, οὐχ δ αὐτὸς τρόπος, δσπερ πρότερον, τοῦ βουλεύεσθαι, ἀλλὰ καὶ τοῖς λέγουσιν ἀπασι καὶ τοῖς ἀκούουσιν ὑμῖν τὰ βέλτιστα καὶ τὰ σώσοντα τῶν ῥάστων καὶ τῶν ἥδεστων προαιρετέον.

Πρῶτον μέν, εἰ τις, ὁ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, θαρρεῖ, δρῶν, ἥλι- 6 κος ἥδη καὶ δσων κύριός ἔστι Φίλιππος, καὶ μηδέν' οἰεται κίνδυνον φέρειν τοῦτο τῇ πόλει μηδὲ ἐφ' ὑμῖς πάντα παρασκευάζεσθαι, θαυμάζω, καὶ δεηθῆναι πάντων δμοίως ὑμῶν βούλομαι τοὺς λογι-

σμοὺς* ἀκοῦσαι μου διὰ βραχέων, δι' οὓς τὰνατί² ἐμοὶ παρέστηκε* προσδοκᾶν καὶ δι' ὧν ἔχθρὸν ἡγοῦμαι Φθιππον, ἵν³, ἐὰν μὲν ἐγὼ δοκῶ βέλτιον προορᾶν, ἐμοὶ πεισθῆτε, ἀν δ' οἱ θαρροῦντες καὶ πεπιστευκότες αὐτῷ, τούτοις προσθῆσθε.

7   Ἐγὼ τοῖνυν, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, λογίζομαι· τίνων δ Φθιππος κύριος πρῶτον μετὰ τὴν εἰρήνην κατέστη; Πυλᾶν καὶ τῶν ἐν Φωκεῦσι πραγμάτων. Τί οὖν; πῶς τούτοις ἔχρήσατο*; "Α Θηβαίοις συμφέρει καὶ οὐχ ἡ τῇ πόλει, πράττειν προείλετο. Τί δήποτε*; "Οτι πρὸς πλεονεξίαν, οἷμαι, καὶ τὸ πάνθ' ὑφ' αὐτῷ ποιήσασθαι τοὺς λογισμοὺς* ἔξετάζων, καὶ οὐχὶ πρὸς εἰρήνην οὐδὲ 8 ἡσυχίαν οὐδὲ δίκαιον οὐδέν, εἰδὲ τοῦτ' ὁρθῶς, δτι τῇ μὲν ἡμετέρᾳ πόλει καὶ τοῖς ἥθεσι τοῖς ἡμετέροις οὐδὲν ἀν ἐνδείξαιτο* τοσοῦτον οὐδὲ ποιήσειν, ὑφ' οὐ πεισθέντες ὑμεῖς τῆς ἴδιας ἔνεκ' ὡφελείας τῶν ἀλλων τινάς Ἑλλήνων ἐκείνων πρόοισθε*, ἀλλὰ καὶ τοῦ δικαίου λόγον ποιούμενοι, καὶ τὴν προσοῦσαν ἀδοξίαν τῷ πράγματι φεύγοντες, καὶ πάνθ', ἡ προσήκει, προορώμενοι, ὅμοίως ἐναντιώσεσθε, ἀν τι τοιοῦτον ἐπιχειρῆ πράττειν, ὥσπερ* ἀν εἰ πολεμοῦντες τύχοιτε.

9   Τοὺς δὲ Θηβαίους ἥγεῖτο, δπερ συνέθη, ἀντὶ* τῶν ἔσωτοῖς γιγνομένων τὰ λοίπ⁴ ἔάσειν, δπως βούλεται, πράττειν ἔσωτόν, καὶ οὐχ δπως* ἀντιπράξειν καὶ διακωλύσειν, ἀλλὰ καὶ συστρατεύσειν, ἀν αὐτοὺς κελεύῃ. Καὶ νῦν τοὺς Μεσσηνίους καὶ τοὺς Ἀργείους ταῦθ' ὑπειληφώς* εῦ ποιεῖ. "Ο καὶ μέγιστόν ἐστι καθ⁵* ὑμῶν 10 ἐγκώμιον, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι· κέκρισθε γάρ ἐκ τούτων τῶν ἔργων μόνοι τῶν πάντων μηδενὸς ἀν κέρδους τὰ κοινὰ δίκαια τῶν Ἑλλήνων προέσθαι*, μηδ⁶ ἀνταλλάξασθαι μηδεμιᾶς χάριτος μηδ⁷ ὡφελείας τὴν εἰς τοὺς Ἑλληνας εῦνοιαν.

Καὶ ταῦτ⁸ εἰκότως καὶ περὶ διμῶν οὕτως δπείληφε καὶ κατ⁹* Ἀργείων καὶ Θηβαίων ὡς* ἐτέρως, οὐ μόνον εἰς τὰ παρόνθ' ὁρῶν, 11 ἀλλὰ καὶ τὰ πρὸ τούτων λογιζόμενος. Εὑρίσκει γάρ, οἷμαι, καὶ

ἀκούει τοὺς μὲν ὑμετέρους προγόνους, ἔξὸν* αὐτοῖς τῶν λοιπῶν ἄρχειν Ἐλλήνων, ὃστε* αὐτὸς ὑπακούειν βασιλεῖ, οὐ μόνον οὐκ ἀνασχοιμένους τὸν λόγον* τοῦτον, ἣντιν' ἦλθεν Ἀλέξανδρος* δι τούτων πρόγονος περὶ τούτων κηρυξ, ἀλλὰ καὶ τὴν χώραν ἐκλιπεῖν προελομένους καὶ παθεῖν διτοῦν ὑπομείναντας, καὶ μετὰ ταῦτα πράξαντας ταῦθι, ἢ πάντες ἀεὶ γλίχονται* λέγειν, ἀξίως δούλεις εἰπεῖν δεδύνηται, (διόπερ καγὼ παραλείψω, δικαίως· ἔστι γάρ μεῖζω τάκείνων ἔργα, ἢ ὡς* τῷ λόγῳ τις ἀν εἴποι), τοὺς δὲ Θηβαίων καὶ Ἀργείων προγόνους τοὺς μὲν συστρατεύσαντας τῷ βαρβάρῳ, τοὺς δούλους ἐναντιωθέντας.

Οἶδεν οὖν ἀμφοτέρους ἵδια τὸ λυσιτελοῦν* ἀγαπήσοντας*, 12 οὐχ, δι τι συνοίσει* κοινῇ τοῖς Ἐλλησι, σκεψομένους. Ἡγεῖτ' οὖν, εἰ μὲν ὑμᾶς ἔλοιτο, φίλους ἐπὶ τοῖς δικαίοις αἱρήσεσθαι, εἰ δὲ ἔκείνοις προσθεῖτο, συνεργοὺς ἔξειν τῆς αὐτοῦ πλεονεξίας. Διὰ ταῦτ' ἔκείνους ἀγθ' ὑμῶν καὶ τότε καὶ νῦν αἱρεῖται. Οὐ γάρ δὴ τριήρεις γ' ὅρᾳ πλείους αὐτοῖς ἢ ὑμῖν οὔσας· οὐδὲ ἐν μὲν τῇ μεσογείᾳ τιν'* ἀρχὴν εὑρηκε, τῆς δὲ ἐπὶ τῇ θαλάττῃ καὶ τῶν ἐμπορίων* ἀφέστηκεν*. οὐδὲ ἀμνημονεῖ τοὺς λόγους οὐδὲ τὰς ὑποσχέσεις, ἐφ' αἷς τῆς εἰρήνης ἔτυχεν.

« Ἀλλὰ νὴ Δίς », εἴποι τις ἀν ως* πάντα ταῦτ' εἰδώς, « οὐ 13 πλεονεξίας ἔνεκεν οὐδὲ δύν ἐγὼ κατηγορῶ τότε ταῦτ' ἐπραξεν, ἀλλὰ τῷ δικαιότερᾳ τοὺς Θηβαίους ἢ ὑμᾶς ἀξιοῦν* ». Ἀλλὰ τοῦτον καὶ μόνον πάντων τῶν λόγων οὐκ ἔνεστιν* αὐτῷ νῦν εἰπεῖν· δούλος Μεσσήνην Δακεδαιμονίους ἀφίεναι κελεύων, πῶς ἀν, Ὁρχομενὸν καὶ Κορώνειαν τότε Θηβαίοις παραδούς, τῷ δίκαια νομίζειν ταῦτ' εἶναι πεποιηκέναι σκήψαιτο*;

« Ἀλλ' ἔδιάσθη νὴ Δία » (τοῦτο γάρ ἐσθ' ὑπόλοιπον) « καὶ 14 παρὰ γνώμην*, τῶν Θετταλῶν ἴππεων καὶ τῶν Θηβαίων διπλιτῶν ἐν μέσῳ ληφθείς*, συνεχώρησε* ταῦτα ». Καλῶς. Οὐκοῦν φασὶ μὲν μέλλειν πρὸς τοὺς Θηβαίους αὐτὸν ὑπόπτως* ἔχειν, καὶ λο-

- 15 γοποιοῦσι* περιιόντες τινές, ώς Ἐλάτειαν* τειχιεῖ. Ὁ δὲ ταῦτα μὲν μέλλει καὶ μελλήσει, ώς ἐγὼ κρίνω, τοῖς Μεσσηνίοις δὲ καὶ τοῖς Ἀργείοις ἐπὶ τοὺς Λακεδαιμονίους συλλαμβάνειν* οὐ μέλλει, ἀλλὰ καὶ ξένους εἰσπέμπει καὶ χρήματ' ἀποστέλλει καὶ δύναμιν μεγάλην ἔχων αὐτός ἐστι προσδόκιμος*. Τοὺς μὲν ὅντας ἔχθρούς Θηβαίων Λακεδαιμονίους ἀναιρεῖ*, οὓς δ' ἀπώλεσεν αὐτὸς πρό-
 16 τερον Φωκέας νῦν σύζει*; Καὶ τίς ἂν ταῦτα πιστεύσειεν; Ἐγὼ μὲν γάρ οὐκ ἀν ἡγοῦμαι Φθιτπόν, οὕτ', εἰ τὰ πρῶτα βιασθεὶς ἄκων ἔπραξεν, οὕτ' ἀν, εἰ νῦν ἀπεγίγνωσκε* Θηβαίους, τοῖς ἐκεί-
νων ἔχθροῖς συνεχῶς ἐναντιοῦσθαι, ἀλλ', ἀφ' ὧν νῦν ποιεῖ, κα-
κεῖν' ἐκ προαιρέσεως* δῆλος ἐστι ποιήσας, ἐκ πάντων δ', ἀν τις δρθῶς θεωρῇ, πάνθ', ἢ πραγματεύεται*, κατὰ τῆς πόλεως συ-
τάττων*.
- 17 Καὶ τοῦτ' ἐξ ἀνάγκης τρόπον τιν' αὐτῷ νῦν γε δὴ συμβαίνει. Λογίζεσθε γάρ. Ἀρχειν βούλεται, τούτου δ' ἀνταγωνιστὰς μό-
νους ὑπείληφεν* ὑμᾶς. Ἄδικει πολὺν ἥδη χρόνον, καὶ τοῦτ' αὐ-
τὸς ἀριστα σύνοιδεν* αὐτῷ· οἵς γάρ οὖσιν ὑμετέροις ἔχει, τούτοις
18 πάντα τἄλλ' ἀσφαλῶς κέντηται· εἰ γάρ Ἀμφίπολιν καὶ Ποτείδαιαν
οἱδε, καὶ αὐτὸν ὑμῖν ἐπιθουλεύοντα καὶ ὑμᾶς αἰσθανομένους· εὖ
φρινεῖν δ' ὑμᾶς ὑπολαμβάνων δικαίως αὐτὸν μισεῖν νομίζει, καὶ
παρώξυνται*, πείσεσθαι τι προσδοκῶν, ἀν καιρὸν λάβητε, ἀν μὴ
φθάσῃ ποιήσας πρότερος. Διὰ ταῦτ' ἐγρήγορεν*, ἐφέστηκεν*, ἐπὶ
τῇ πόλει θεραπεύει* τινάς, Θηβαίους καὶ Πελοποννησίων τοὺς
19 ταῦτα βουλομένους τούτοις, οὓς διὰ μὲν πλεονεξίαν τὰ παρόντα
ἀγαπήσειν* οἴεται, διὰ δὲ σκαιότητα* τρόπων τῶν μετὰ ταῦτ
οὐδὲν προσψεθαι.

Καίτοι σωφρονοῦσί γε καὶ μετρίως* ἐναργῆ παραδείγματ' ἐστιν
ἰδεῖν, ἢ καὶ πρὸς Μεσσηνίους καὶ πρὸς Ἀργείους ἔμοιγ' εἰπεῖν
συνέθη, βέλτιον δ' ἵσως καὶ πρὸς ὑμᾶς ἐστιν εἰρῆσθαι.

«Πῶς γάρ οἴεσθ';», ἔφην, «Ὥ ἀνδρες Μεσσήνιοι, δυσχερῶς* 20
ἀκούειν Ὁλυνθίους, εἰ τίς τι λέγοι κατὰ Φιλίππου κατ' ἐκείνους
τοὺς χρόνους, δτ' Ἀγθεμοῦντα μὲν αὐτοῖς ἀφίει, οὐ πάντες οἱ
πρότερον Μακεδονίας βασιλεῖς ἀντεποιοῦντο*, Ποτείδαιαν δ' ἐδί-
δου τοὺς Ἀθηναίων ἀποίκους ἐκβάλλων, καὶ τὴν μὲν ἔχθραν τὴν
πρὸς ἡμᾶς αὐτὸς ἀνήρητο*, τὴν χώραν δ' ἐκείνοις ἐδεδώκει καρ-
ποῦσθαι; ἀρα προσδοκᾶν αὐτὸν τοιαῦτα πείσεσθαι, ἢ λέγοντος
ἄν τινος πιστεῦσαι οἴεσθε; Ἐλλ' ὅμιλος», ἔφην ἐγώ, «μικρὸν χρό- 21
νον τὴν ἀλλοτρίαν καρπωσάμενοι πολὺν τῆς αὐτῶν ὑπ' ἐκείνου
στέρονται, αἰσχρῶς ἐκπεσόντες*, οὐ κρατηθέντες* μόνον, ἀλλὰ
καὶ προδοθέντες ὑπ' ἀλλήλων καὶ πραθέντες*. οὐ γάρ ἀσφαλεῖς
ταῖς πολιτείαις* ἀι πρὸς τοὺς τυράννους αὗται λίγαν ὅμιλίαι*.

»Τί δ' οἱ Θετταλοί; ἀρ' οἴεσθ';», ἔφην, «ὅτ' αὐτοῖς τοὺς τυ- 22
ράννους ἐξέβαλε καὶ πάλιν Νίκαιαν* καὶ Μαγνησίαν ἐδίδου,
προσδοκᾶν τὴν καθεστῶσαν νῦν δεκαδαρχίαν* ἔσεσθαι παρ' αὐτοῖς;
ἢ τὸν τὴν πυλαίαν* ἀποδόντα, τούτων τὰς ἰδίας αὐτῶν προσόδους
παραιρήσεσθαι*; Οὐκ ἔστι ταῦτα. Ἐλλὰ μὴν γέγονε ταῦτα καὶ
πᾶσιν ἔστιν εἰδέναι.

»Τιμεῖς δ';», ἔφην ἐγώ, «διδόντα μὲν καὶ ὑπισχυούμενον θεω- 23
ρεῖτε Φίλιππον, ἐξηπατηκότα δ' ἥδη καὶ παρακεκρουμένον* ἀπεύ-
χεσθ'; εἰ σωφρονεῖτ', ἰδεῖν. "Εστι τοίνυν νὴ Δὲ", ἔφην ἐγώ,
«παντοδαπὰ εὑρημένα ταῖς πόλεσι πρὸς φυλακὴν καὶ σωτηρίαν,
οἷον χαρακώματα καὶ τείχη καὶ τάφροι καὶ τάλλοι, δσα τοιαῦτα.
Καὶ ταῦτα μέν ἔστιν ἀπαντα χειροποίητα καὶ δαπάνης προσδεῖ- 24
ται· ἐν δέ τι κοινὸν ἡ φύσις* τῶν εὖ φρονούντων ἐν αὐτῇ κέκτη-
ται φυλακτήριον, δ πᾶσι μέν ἔστ' ἀγαθὸν καὶ σωτήριον, μάλιστα
δὲ τοῖς πλήθεσι* πρὸς τοὺς τυράννους. Τί οὖν ἔστι τοῦτο; Ἐπι-
στέα. Ταύτην φυλάττετε, ταύτης ἀντέχεσθε*. ἄν ταύτην σφίζητε,
οὐδὲν* μὴ δεινὸν πάθητε. Τί ζητεῖτε;;» ἔφην. «Ἐλευθερίαν. Εἰτ' 25
οὐχ ὅρατε Φίλιππον ἀλλοτριωτάτας ταύτῃ καὶ τὰς προσηγορίας*

ἔχοντα; βασιλεὺς γάρ καὶ τύραννος ἀπας ἐχθρὸς ἐλευθερίᾳ καὶ νόμοις ἐναντίος. Οὐ φυλάξεσθ', δπως», ἔφην, «μὴ πολέμου ζητοῦντες ἀπαλλαγῆναι δεσπότην εὕρητε;»

- 26 Ταῦτ' ἀκούσαντες ἐκεῖνοι, καὶ θορυβοῦντες*, ὡς ὅρθῶς λέγεται, καὶ πολλοὺς ἑτέρους λόγους παρὰ τῶν πρέσβεων καὶ παρόντος ἐμοῦ καὶ πάλιν ὕστερον, ὡς ἔσικεν, οὐδὲν μᾶλλον ἀποσχήσονται* τῆς Φιλίππου φιλίας οὐδὲν διὰ ἐπαγγέλεται. Καὶ οὐ τοῦτ' ἔστιν ἀτοπον, εἰ Μεσσήνιοι καὶ Πελοποννησίων τινὲς παρ' ἀ τῷ 27 λογισμῷ βέλτισθ' ὁρῶσι τι πράξουσιν, ἀλλ' ὑμεῖς οἱ καὶ συνιέντες* αὐτοὶ καὶ τῶν λεγόντων ἀκούοντες ἥμιδν, ὡς ἐπιθουλεύεσθε*, ὡς περιστοιχίζεσθε*, ἐκ* τοῦ μηδὲν ἥδη ποιεῖν λήσεθ**, ὡς ἐμοὶ δοκεῖ, πάνθ' ὑπομείναντες· οὕτως η παραυτίχ*** ἥδονή καὶ ῥᾷστώνη* μεῖζον ἵσχυε τοῦ ποθ' ὕστερον συνοίσειν μέλλοντος.
- 28 Περὶ μὲν δὴ τῶν ὑμῖν πρακτέων καθ'* ὑμᾶς αὐτοὺς ὕστερον βουλεύσεσθε, ἂν σωφρονῆτε ἢ δὲ νῦν ἀποκρινάμενοι* τὰ δέοντα ἢν εἴητε* ἐψηφισμένοι, ταῦτ' ἥδη λέξω.

Ην μὲν οὖν δίκαιον, ὡς ἀνδρες Ἀθηναῖοι, τοὺς ἐνεγκόντας τὰς ὑποσχέσεις, ἐφ' αἷς ἐπείσθητε ποιήσασθαι τὴν εἰρήνην, καὶ 29 λεῖν. οὔτε γάρ αὐτὸς ἢν ποθ' ὑπέμεινα* πρεσβεύειν, οὔτε ἢν ἥμεῖς οἶδε* δτι ἐπαύσασθε πολεμοῦντες, εἰ τοιαῦτα πράξειν τυχόντα εἰρήνης Φιλίππου φέσθε· ἀλλ' ἡν πολὺ τούτων ἀφεστηκότα* τὰ τότε λεγόμενα.

Καὶ πάλιν γ' ἑτέρους καλεῖν. Τίνας; τούς, δτ' ἐγὼ γεγονίας ἥδη τῆς εἰρήνης ἀπὸ τῆς ὕστερας ἥκων πρεσβείας τῆς ἐπὶ τοὺς δρκους, αἰσθόμενος φενακιζομένην* τὴν πόλιν, προύλεγον καὶ διε-30 μαρτυρόμην καὶ οὐκ εἴων προέσθαι Πύλας οὐδὲ Φωκέας, λέγοντας, ὡς ἐγὼ μὲν ὅδωρ πίνων εἰκότως δύστροπος καὶ δύσκολός* εἰμι τις* ἄνθρωπος, Φιλίππος δ', ἀπερ εὕξαισθ' ἢν ὑμεῖς, ἐάν παρέλθῃ*, πράξει, καὶ Θεσπιάς μὲν καὶ Πλαταιάς τειχιεῖ, Θηβαίους δὲ παύσει τῆς ὕβρεως*, Χερρόνησον δὲ τοῖς αὐτοῦ τέλεσι* διορύ-

ξει*, Εὕδοιαν δὲ καὶ τὸν Ὡρωπὸν ἀντ' Ἀμφιπόλεως ὑμῖν ἀποδώσει· ταῦτα γάρ ἀπαντُ ἐπὶ τοῦ βῆματος ἐνταῦθα μνημονεύετ^{*} οἶδ^{*} ὅτι ῥηθέντα, καίπερ ὅντες οὐ δεινοὶ* τοὺς ἀδικοῦντας μεμνῆσθαι. Καὶ τὸ πάντων αἰσχιστον, καὶ τοῖς ἐκγόνοις πρὸς τὰς ἐλπί- 31 δας τὴν αὐτὴν εἰρήνην εἶναι ταύτην ἐψηφίσασθε^{*}: οὕτω τελέως ὑπήχθητε*.

Τέ δὴ ταῦτα νῦν λέγω καὶ καλεῖν φημὶ δεῖν τούτους; Ἐγὼ νὴ τοὺς θεοὺς τὰληθῆ μετὰ παρρησίας^{*} ἔρω πρὸς ὑμᾶς καὶ οὐκ ἀποκρύψομαι. Οὐχ ἵν^τ εἰς λοιδορίαν ἐμπεσῶν^{*} ἐμαυτῷ μὲν ἔξ 32 ἵσου^{*} λόγον παρ^τ ὑμῖν ποιήσω^{*}, τοῖς δ' ἐμοὶ προσκρούσασιν^{*} ἔξ ἀρχῆς καὶ νῦν παράσχω πρόφασιν τοῦ πάλιν τι λαβεῖν παρὰ Φιλίππου, οὐδ' ἵν^τ ως^{*} ἀλλως ἀδιολεσχῶ^{*}: ἀλλ' οἴομαι ποθ' ὑμᾶς λυπήσειν, ἢ Φίλιππος πράττει, μᾶλλον ἢ τὰ νυνί^τ τὸ γάρ πρᾶγμ^τ 33 δρῶ προσθαῖνον, καὶ οὐχὶ βουλούμην μὲν ἀν εἰκάζειν δρθῶς, φο-
θοῦμαι δέ, μὴ λίαν ἐγγὺς ἢ τοῦτ^τ ἡδη. "Οταν οὖν μηκέθ^τ ὑμῖν ἀμελεῖν^{*} ἐξουσία^{*} γίγνηται τῶν συμβαινόντων, μηδ' ἀκούηθ^τ, δητι ταῦτ^τ ἐφ^τ ὑμᾶς ἐστιν, ἐμοῦ μηδὲ τοῦ δεῖνος, ἀλλ' αὐτοὶ πάντες δράτε καὶ εὖ εἰδῆτε, δργίλους καὶ τραχεῖς^{*} ὑμᾶς ἔσεσθαι νομίζω. Φοιδοῦμαι δή, μὴ τῶν πρέσβεων σεσιωπηκότων, ἐφ^τ οἵς 34 αὐτοῖς συνίσσασι^{*} δεδωροδοκηκότες, τοῖς ἐπανορθοῦν τι πειρωμέ-
νοις τῶν διὰ τούτους ἀπολωλότων τῇ παρ^τ ὑμῶν δργῇ περιπεσεῖν συμβῃ^τ: δρῶ γάρ ως^{*} τὰ πόλλα^τ ἐνίους οὐκ εἰς τοὺς αἰτίους, ἀλλ' εἰς τοὺς ὑπὸ χεῖρα^{*} μάλιστα τὴν δργὴν ἀφιέντας.

"Εως οὖν ἔτι μέλλει καὶ συνίσταται^{*} τὰ πράγματα καὶ κατα- 35 κούνιμεν^{*} ἀλλήλων, ἔκαστον ὑμῶν, καίπερ ἀκριβῶς εἰδότα, δμως ἐπαναμνῆσαι^{*} βούλομαι, τίς δ Φωκέας πείσας καὶ Πύλας ὑμᾶς προέσθαι, ὃν καταστάς ἐκεῖνος κύριος τῆς ἐπὶ τὴν Ἀττικὴν ὁδοῦ καὶ τῆς εἰς Πελοπόννησον κύριος γέγονεν, καὶ πεποίηχ^τ ὑμῖν μὴ περὶ τῶν δικαίων μηδ' ὑπὲρ τῶν ἔξω πραγμάτων εἶναι τὴν βου-
λήν^{*}, ἀλλ' ὑπὲρ τῶν ἐν τῇ χώρᾳ καὶ τοῦ πρὸς τὴν Ἀττικὴν πο-

- λέμου, δις λυπήσει μὲν ἔκαστον, ἐπειδὰν παρῆ, γέγονεν δ' ἐν
 36 ἐκείνη τῇ ἡμέρᾳ. Εἰ γάρ μὴ παρεκρούσθητε* τόθος ὑμεῖς, οὐδὲν ἀν
 ἦν τῇ πόλει πρᾶγμα*. οὕτε γάρ ναυαὶ δήπου κρατήσας* εἰς τὴν
 Ἀττικὴν ἤλθεν ἀν ποτε στόλῳ Φιλιππος, οὕτε πεζῇ βαδίζων
 ὑπὲρ τὰς Πύλας καὶ Φωκέας, ἀλλ' ἡ τὰ δίκαια ἀν ἐποίει καὶ τὴν
 εἰρήνην ἀγων* ἡσυχίαν εἶχεν, ἡ παραχρῆμ' ἀν ἦν ἐν δμοῖψ* πο-
 λέμῳ, δι' ὃν τότε τῆς εἰρήνης ἐπεθύμησεν.
- 37 Ταῦτ' οὖν, ως* μὲν ὑπομνήσαι, νῦν ἱκανῶς εἴρηται, ώς δ' ἀν
 ἔξετασθείη* μάλιστ' ἀκριβῶς, μὴ γένοιτ', ω πάντες θεοί· οὐδένα
 γάρ βουλούμην ἔγωγ' ἀν, οὐδὲ εἰ δίκαιος ἐστ' ἀπολωλέναι, μετὰ
 τοῦ πάντων κινδύνου καὶ τῆς ζημίας δίκην ὑποσχεῖν*.

ΜΕΡΟΣ Β

ΛΕΞΙΛΟΓΙΟΝ

A

ἀγαπῶ 1) **τινι** ἀρκοῦμαι εἰς τινές 2) **τι α)** ἀγαπῶ, προτιμῶ τι τὸ **ἴδια λυσιτελοῦν· β)** μένω εὐχαριστημένος μέ τινες ἀγαπῶ τὰ παρόντα.

ἀγνωμόνως ἔχω εἶμαι ἀνόητος.

ἀγοραὶ πρόσοδοι τῶν ἀγορῶν.

ἄγω 1) τηρῶ, φυλάττω τὴν εἰρήνην 2) ἄγω καὶ φέρω λεηλατῶ, ληστεύω.

ἀγωνίζομαι περὶ θανάτου διακινδυνεύω τὴν ζωήν μου, ἀντιμετωπίζω τὸν θάνατον πολεμῶν.

ἀδιόρθωτος ἀκανόνιστος.

ἀδολεσκῶ φλυαρῶ.

ἀδοξία ὅνειδος, ἐντροπή.

ἀήθης (μετὰ γνκ.) ἀσυνείθιστος εἰς τινά.

αἰρεσις ἐκλογή ὥστε ἕξ ἀπάντων (δηλ. τῶν λεχθέντων) γενέσθαι ὑμῖν ὁρδίαν τὴν αἰρεσιν τοῦ συμφέροντος. Ὁλ. A, 1. αἰρεσίς ἔστι τινι προβάλλεται εἰς τινα ἡ ἐκλογή, ἔχει τις νὰ ἐκλέξῃ διδωμι αἰρεσίν τινι δίδω τὸ δικαίωμα τῆς ἐκλογῆς εἰς τινα, ἐπιτρέπω εἰς τινα νὰ ἐκλέξῃ.

αἱροῦμαι ὑψοῦμαι, αὐξάνομαι μετ' ἐπιθ.: **αἱροῦμαι μέγας** αὐξάνομαι καὶ γίνομαι μέγας.

αἱροῦμαι 1) τι ἐγκρίνω τι Φιλ. A, 20. 2) τι ἀντί τινος προτιμῶ τι ἀντί τινος ἡρημένος ἀντὶ τοῦ ζῆν ἀσφαλῶς τὴν δόξαν τοῦ διαπράξασθαι ταῦτα. 3) τι ἡ τι προτιμῶ τι ἀπὸ (ἄλλο) τι ἔλοιμην ἀν τὴν τύχην τῆς ὑμετέρας πόλεως ἢ τὴν (τύχην) ἐκείνουν. 4) ἀντὶ πολλῶν χρημάτων εἶμαι πρόδυμος νὰ ὑποβληθῶ εἰς μεγάλας χοηματικὰς θυσίας: **νομίζω** ὑμᾶς ἐλέσθαι ἀν (= στις ὑμεῖς ἐλοισθε ἀν) ἀντὶ πολλῶν χρημάτων.

αἰσχύνη ἡ τῶν πραγμάτων αἰσχύνη ἡ ἔνεκα τῆς (κακῆς) καταστάσεως τῶν πραγμάτων καταισχύνη.

ἀκαιρία ἔλλειψις εὑκαιρίας, κακὴ περίστασις.

ἀκέραιος ἀβλαβῆς.

ἀκμή, κυρίως: ἡ κόψις (τοῦ μαχαιριοῦ). ἔπειτα: τὸ κρίσιμον σημεῖον.
ἀκρασία ἀκολασία.

Ἀλέξανδρος υἱὸς τοῦ Ἀμύντου, βασιλεὺς τῶν Μακεδόνων, φίλος τῶν
Ἀθηναίων· ἐλθὼν δὲ τῆς ἐν Πλαταιαῖς μάχης (479) ὡς
ἀπεσταλμένος τοῦ Μαρδονίου εἰς Ἀθήνας ἐπρότεινεν εἰς τοὺς Ἀθ.
τὴν μετὰ τῶν Περσῶν συμμαχίαν.

Ἀλιαρτος πόλις τῆς Βοιωτίας· ἐν αὐτῇ τὸ 395 οἱ ἡνωμένοι σύμμαχοι
Θηβαῖοι, Κορίνθιοι, Ἀργεῖοι καὶ Ἀθηναῖοι ἐνίκησαν τοὺς Λακεδ.
φονεύσαντες καὶ τὸν στρατηγὸν αὐτῶν Λύσανδρον.

ἄλλα μὴν πρὸς τούτοις δέ.

ἄλλως 1) ἐν γένει 2) ἄλλως **τε καὶ** καὶ μάλιστα **ἄλλως τε καὶν** καὶ
μάλιστα ἔαν.

ἄλυσιτελής ἀνωφελής, ἐπιζήμιος.

ἄμα· ἄμα . . . καὶ πρὸς δήλωσιν δύο συγχρόνων πράξεων **ἄμ· ἀκηκό-**
αμέν τι **καὶ καθέσταμεν** μόλις ἔχομεν ἀκούσει τι (δηλ. πολεμικήν
τινα ἐνέργειαν τοῦ Φιλ.) καὶ διορίζομεν.

ἄμαχος ἀκαταμάχητος, ἀκαταγώνιστος.

ἄμελῶ (μετὰ γνκ.) ἀδιαφορῶ διά τι.

ἄν· οὐδ' εἰ μὴ **ποιήσαιτ'** ἀν τοῦτο (δηλ. τὸ δρμῆσαι ἐπ' αὐτὸν)
καὶ ἀν τυχὸν ἀκόμη δὲν ἥθελατε κάμει τοῦτο (καὶ δύνασθε νὰ μὴ
τὸ κάμετε).

ἄν = ἀ ἄν.

ἄναιρῶ καταστρέψω. **Δακεδαιμονίους** **ἀναιρεῖ** σκέπτεται νὰ κατα-
στρέψῃ τοὺς Λακεδ.—Μέσον: **ἀναιροῦμαι** (μετ' αἰτ.) 1) ἀναλαμ-
βάνω τὸν πόλεμον (δηλ. τὸν ἥδη κατὰ τοῦ Φιλίππου διεξαγόμε-
νον). Ὁλ. A, 7. **ἀνήρετο τὴν ἔχθρον τὴν πρὸς ἡμᾶς** εἰχεν ἐπι-
σύρει κατὰ τοῦ ἑαυτοῦ του τὴν ἐκ μέρους ἡμῶν ἔχθραν. Φιλ. B, 20.
2) ἀναρπάζω τι, γίνομαι κύριος τινος. Ὁλ. A, 21.

ἀνάστασις καταστροφή· **ἄλλα (πολεμοῦσιν ὑπὲρ)** **ἀναστάσεως** ἄλλα
(πολεμοῦν), διὰ νὰ ἀποφύγουν τὴν καταστροφήν.

ἀναχαιτίζω ἀνατρέπω.

ἀνδραποδισταὶ σωματέμποροι, δηλ. οἱ ἀπάγοντες τοὺς ἐλευθέρους εἰς
δουλείαν ἢ ἀποσπῶντες εἰς ἑαυτοὺς τοὺς δούλους ἐκ τῶν κυρίων
των· κατὰ τῶν ἀνδραποδιστῶν ἡ τιμωρία ἦτο θάνατος.

ἀνεξέταστος οὐδὲν ἀνεξέταστον οὐδέποτε ἀδόριστον ἐν τούτοις ἡμέληται (ἐν συντόμῳ) οὐδὲν εἰς αὐτὰ ἔχει παραμεληθῆ, ὥστε νὰ εἶναι ἀνεξέταστον καὶ ἀκαθόριστον.

ἀνθρωπος δ ἄνθρωπος· πολλάκις οὕτω περιφρονητικῶς ὀνομάζει τὸν Φύλιππον δ Δημοσθένης.

ἀνθρῶπος ἀκμάζω· (**τὰ τοιαῦτα**) σφόδρα γε ἡνθησεν ἐπὶ ταῖς ἐλπίσι (<ή διὰ τοιούτων μέσων ἀποκτηθεῖσα δύναμις) πολὺ μάλιστα ἀκμάζει στηριζομένη ἐπὶ τῶν ἐλπίδων.

ἄνροια· ἔξαπατῶ τὴν ἀνοιάν τινος ἐκμεταλλεύομαι τὴν ἀνοησίαν τινὸς καὶ ἔξαπατῶ αὐτὸν ἀεὶ ἔξαπατῶν τὴν ἀνοιαν ἑκάστων (=έκαστουν) τῶν ἀγνοούντων αὐτὸν καὶ προσλαμβάνων (αὐτούς).
ἀνταίρω 1) τινὶ ἔξεγείρομαι, ἀναλαμβάνω πόλεμον ἐναντίον τινός· εἰ **Δακεδαιμονίοις** ἀντήρατέ ποτε (δηλ. κατὰ τὸν Βοιωτικὸν πόλεμον, τὸ 378). 2) **πρός τινα** ἀνθίσταμαι κατά τινος.

ἀντεμβιβάζω ἐμβιβάζω τινὰ εἰς πλοῖον ἀντὶ ἄλλου τινός· εἴτε **ἀντεμβιβάζειν**=εἴτε **ἀνθρῶπος** ἡμῶν αὐτῶν ἐμβιβάζειν (τοὺς μετοίκους καὶ τοὺς χωρὶς οἰκουμενικας).

ἀντέχω διαρκῶ· **τὰ τοιαῦτα...** **ἀντέχει** ἡ διὰ τοιούτων μέσων (δηλ. δι᾽ ἀδικίας, ἐπιορκίας καὶ ψεύδους) ἀποκτηθεῖσα δύναμις...—Μέσον: **ἀντέχομαι** (μετὰ γνν.) κρατοῦμαι στερεὰ ἀπὸ κάτι (διὰ νὰ σωθῶ).
ἀντὶ (μετὰ γνν.) πρὸς δήλωσιν ἀνταλλαγῆς· **ἀντὶ τῶν** ἔαυτοῖς γιγνομένων εἰς ἀντάλλαγμα τῶν ὠφελειῶν, τὰς δρπίας ἥθελον ἔχει.

ἀντίδοσις διαδικασία τις παρὰ τοῖς ἐν Ἱαμήναις δικαστηρίοις, κατὰ τὴν δρπίαν πᾶς πολίτης προσκαλούμενος εἰς **λειτουργίαν** τινὰ δυσανάλογον πρὸς τὴν περιουσίαν αὐτοῦ ἥδυνατο νὰ καλέσῃ πάντα ἄλλον πολίτην, τὸν δρπίον ἐνόμιζε πλουσιώτερον ἔαυτοῦ, ν' ἀνταλλάξουν τὰς περιουσίας των ἡ νὰ ὑποβληθῆ ἔκεινος εἰς τὸ βάρος τῆς λειτουργίας· **ποιοῦμαι** **ἀντίδοσίν τινι** ἐπίτρεπτο εἰς τινα νὰ κάμῃ **ἀντίδοσιν**.

ἀντιλαμβάνομαι τινος, κυρ.: πιάνομαι ἀπό τινος· ἔπειτα: ἐπιλαμβάνομαι τινος, ἀναμειγνύομαι, ἐπεμβαίνω ἐνεργῶς εἴς τυ οηματ. ἐπίθ.: **ἀντιληπτέον** ἐστὶν **ὑμῖν** αὐτοῖς (=δεῖ **ἀντιλαβέσθαι** **ὑμᾶς αὐτούς**) τῶν πραγμάτων ἔκεινων (τῶν ἔκει, δηλ. ἐν Ὁλύνθῳ, πραγμάτων)· **οὐδενὸς** τῶν πραγμάτων **ἀντιληπτέον** (ἐστὶ = δεῖ **ἡμᾶς** **ἀντιλαβέσθαι**).

ἀντιληπτέον, βλ. **ἀντιλαμβάνομαι**.

ἀντιποιοῦμαι (μετὰ γνν.) ἐγείρω ἀξιώσεις ἐπὶ τινος.

ἀντίρροπος ἵσσταθμος, ὕσου βάρους **συμμαχία** **ἀντίρροπός τινος** συμμαχία δυναμένη ν̄ ἀντισταθμίσῃ τι.

ἀξιῶ ἀπαιτῶ· ἔπραξε ταῦτα τῷ **ἀξιοῦν** (δτκ. αἰτίου) **τοὺς Θηβαίους δικαιότερα** ή ὑμᾶς. Οἱ Θηβαῖοι ἀπήτουν ν̄ ἀποδοθοῦν εἰς αὐτοὺς αἱ πόλεις Ὁρχομενὸς καὶ Κορώνεια, τὰς δποίας κατεῖχον οἱ Φωκεῖς.

ἀπαξ· εἰς ἀπαξ διὰ μίαν φοράν.

ἀπαρτῶ (-άω) ἀποχωρίζω· πθτκ. πρκμ.: **ἀπήρρημαι** είμαι μακράν· **ἀπηρρημένοι καὶ ταῖς παρασκευαῖς καὶ ταῖς γνώμαις** διότι εἰσθε μακρὰν (τῶν ἐν Μακεδονίᾳ πραγμάτων) καὶ ὡς πρὸς τὰς (πολεικαὶς) παρασκευὰς καὶ ὡς πρὸς τὰς σκέψεις.

ἀπειμι είμαι μακράν, ἐλλείπω· **ἀπεστι τὰ πράγματα** ἐλλείπουν τὰ ἔργα (αἱ πράξεις).

ἀπελαύνω ἐκδιώκω· **ὅτ'** **Ολυνθίους ἀπήλαυνόν τινες ἐνθένδε**, τὸ 357, ὅτε δ Φίλιππος ἐπολιόρκει τὴν Ἀμφίπολιν, οἱ Ὁλύνθιοι φοβούμενοι τὴν αὖξανουσαν δύναμιν τοῦ Φιλίππου ἔπεμψαν πρέσβεις εἰς Ἀθήνας καὶ ἐπόρτειναν εἰς τοὺς Ἀθηναίους συμμαχίαν ἐναντίον τοῦ Φιλίππου· ἀλλ' δ Φίλιππος θέλων νὰ ματαιώσῃ τὴν συμμαχίαν αὐτὴν ἀπέστειλεν εἰς Ἀθήνας κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον πρέσβεις καὶ δι' αὐτῶν ὑπεσχέθη εἰς τοὺς Ἀθηναίους τὴν πράδοσιν τῆς Ἀμφιπόλεως τοῦτο ἀκούσαντες οἱ Ἀθηναῖοι δὲν ἤθελον νὰ συζητήσουν μετὰ τῶν Ὁλυνθίων πρέσβεων περὶ συμμαχίας κατὰ τοῦ Φιλίππου, ἀλλ' ἀπέπεμψαν αὐτούς.

ἀπέχομαι (μετὰ γνν.): ἀπομακρύνομαι ἀπό τινος, ἀποκρούω τι.

ἀπιστος ἀπίστευτος· **οὐδὲν** (ἐπίρρ.) **ἀπιστόν** (ἐστι τοῦτο).

ἀπλῶς 1) μὲ γυμνὴν τὴν ἀλήθειαν, ἀνευ συγκαλύψεως αὐτῆς· Φιλ. A, 51· 2) ἐν γένει· Ὁλ. A, 23.

ἀπὸ (μετὰ γνν.) πρὸς δήλωσιν τῆς πηγῆς, ἐκ τῆς δποίας ή διὰ τῆς δποίας γίνεται τι· **ἀπὸ τῶν ὑμετέρων συμμάχων** μὲ τὰ χοήματα τῶν συμμάχων σας (τοὺς δποίους διαρράζει).

ἀπογιγνώσκω 1) μετ' αἰτ. προσ.: ἀπαρνοῦμαι τινά· 2) ἀμτβτ.: **ἀπελπίζομαι**.

ἀποδείκνυμι καθιστῶ.

ἀποδίδωμι τινι (μετ' ἀπόμφ.) ἐπιτρέπω, δίδω τὸ δικαίωμα εἰς τινα νὰ . . . εἰ τοῖς μὲν (δηλ. τοῖς ρήτορσι καὶ στρατηγοῖς καὶ Ἰσως καὶ τοῖς βοησομένοις) ἀποδώσετε ἐπιτάτειν (ὑμῖν) ἀναγκάξεσθαι... ψηφίζεσθαι. . . συμπονεῖν.

ἀποκλίνω ἐπὶ τὸ ὁρμυμεῖν τὸ φίγω στὴν τεμπελιά.

ἀποκρίνομαι ἢ **ἀποκρινάμενοι** τὰ δέοντα ἀν εἴηται ἐψηφισμένοι, ταῦτ' ἡδη λέξω ποίαν προσήκουσαν ἀπόκρισιν πρέπει νὰ ψηφίσετε, εὐθὺς θὰ σᾶς εἴπω. Τὸ σχέδιον τῆς ἀποκρίσεως, τὸ δποῖον δ Δημοσθένης μετὰ τὸ τέλος τοῦ λόγου του παρέδωκεν εἰς τὸν γραμματέα πρὸς ἀνάγνωσιν ἢ διδιος ἀνέγνωσε, λείπει ἐν τῷ λόγῳ.

ἀπολείπω παύω.

ἀπόμισθος ἄμισθος.

ἀπόρρητος δι μὴ λεγόμενος, περὶ οὗ δὲν πρέπει νὰ γίνεται λόγος, μυστικός· τὸ **θρυλούμενόν ποτ'** **ἀπόρρητον**, οἱ Ἀθηναῖοι διακαῶς ποθοῦντες τὴν ἀνάκτησιν τῆς Ἀμφιπόλεως ἔστειλαν τὸ 358 πρέσβεις πρὸς τὸν Φίλιππον καὶ συνεφώνησαν μετ' αὐτοῦ, οἱ μὲν Ἀθηναῖοι νὰ δώσουν εἰς τὸν Φίλιππον τὴν Πύδναν, τὴν δποίαν οὗτοι κατεῖχον ἀκόμη, δὲ Φίλιππος καταλαμβάνων τὴν Ἀμφίπολιν νὰ δώσῃ αὐτὴν εἰς τοὺς Ἀθηναίους· ἵνα δὲ μὴ γνωσθῇ ἢ συμφωνία αὕτη εἰς τοὺς Πυδναίους, δὲν ἀνεκοίνωσαν οἱ πρέσβεις εἰς τὸν δῆμον ταύτην, ἀλλὰ μυστικῶς ἐνήργουν μετὰ τῆς βουλῆς· ὃς ἐκ τούτου οἱ Ἀθηναῖοι ἔκαμνον μὲν πολὺν λόγον περὶ τοῦ ἀνακοινωθέντος εἰς τὴν βουλὴν μυστικοῦ, ἥγνόουν δμως τὸ περιεχόμενον αὐτοῦ.

ἀπόστολος ναυτικὴ ἀποστολή.

ἀποστροφὴ καταφύγιον.

ἀποτρίβομαι τι ἔπλύνω τι.

ἀποφαίνομαι ὑπέρ τινος ἐκφράζω γνώμην περὶ τινος.

ἀποχρῆν, βλ. **ἀποχρῶ**.

ἀποχρῶ (-άω, ἀπόμφ. **ἀποχρῆν**) 1) ἀρκῶ· Φιλ. A, 22· 2) εἶμαι εὐχαριστημένος· **δοκεῖ μοι ἀποχρῆν** ἀν ἐνίοις ὑμῶν (**ταῦτα**), ἐξ ὧν νομίζω, ὅτι μερικοὶ ἀπὸ σᾶς θὰ ἔσαν εὐχαριστημένοι μὲ ταῦτα, ἔνεκα τῶν δποίων. . .

ἀργῶ κάθημαι ἀργός.

Ἀρτάβαζος Πέρσης σατράπης· τοῦτον ἀποστατήσαντα ἀπὸ τοῦ βασι-

λέως τῶν Περσῶν Ἀρταξέρξου τοῦ Γ' ἐβοήθησεν δὲ Ἀθηναῖος στρατηγὸς Χάρος μετὰ τοῦ στρατοῦ του (τὸ 356).

Ἀρχιββας βασιλεὺς τῶν Μολοσσῶν (μιᾶς τῶν σπουδαιοτέρων φυλῶν τῆς ἀρχαίας Ἡπείρου).

ἀρχαῖα, τά, τὰ πατρικὰ κτήματα (ἥτοι: οἰκοι, ἄγροι, ἔπιπλα κ.τ.τ.).
ἀρχὴ ἀφετηρία, ἔλατηριον.

ἀρχω· πθικ. **ἀρχομαι** ἔξουσιαζομαι, διοικοῦμαι. **οἱ ἀρχόμενοι** οἱ ὑπήκοοι.

ἀσελγῆς αἰσχρός, ἀκόλαστος.

αὐ προσέτι, ἀκόμη.

αὐθίς μετὰ ταῦτα.

αὐξάνομαι μετ' ἐπιθ.: **αὐξάνομαι μέγας** αὐξάνομαι καὶ γίνομαι μέγας.

αὐτόματος, ον, δὲ ἀφ' ἑαυτοῦ κινούμενος γίγνεται τι αὐτόματον γίνεται τι ἀφ' ἑαυτοῦ, μόνον του.

αὐτῶν=ἄλληλων· περιιδόντες (δηλ. κατὰ τὴν ἀγορὰν—τὸν συνήθη τόπον διατριβῆς τῶν λογοποιούντων) αὐτῶν πυνθάνεσθαι.

ἀφήμι ἀφήνω ἐλεύθερον, ἀθωώω. πθικ.: **οἱ ἀφειμένοι τοῦ στρατεύεσθαι** οἱ ἀπηλαγμένοι τῆς στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας.

ἀφίσταμαι μετὰ γνκ.: 1) παραίτημαι τινός, δὲν θέλω τι. Φιλ. B, 12. 2) ἀπέχω τούτων ἀφέσταμεν καὶ γράφειν καὶ συμβουλεύειν= ἀφέσταμεν καὶ τοῦ γράφειν ταῦτα καὶ τοῦ συμβουλεύειν. 3) διαφέρω ἀπό τι τὰ τότε λεγόμενα ἢν πολὺ ἀφεστηκότα τούτων ἥσαν ἐντελῶς διάφορα ἀπὸ ταῦτα (δηλ. ἀπὸ τὰ νῦν πραττόμενα ὑπὸ τοῦ Φιλ.). 4) χάνω τι. Ὁλ. A, 15.

ἀφορμὴ 1) λόγος, αἴτια. Ὁλ. B, 22. 2) τὰ μέσα, μὲ τὰ δποῖα ἀρχίζει ἡ ἐπιχειρεῖ τις: πόρος, κεφάλαιον. Φιλ. A, 29.

B

βασιλεὺς νοεῖται Ἀρταξέρξης δὲ Ὁχος, ὅστις ἐβασίλευσεν ἀπὸ τοῦ 359 - 338 καὶ μετὰ τοῦ δποίου δὲ Φιλ. εἶχε συνάψει συμμαχίαν· πρὸς τοῦτον δὲ Φιλ. ἀπέστειλε—κατὰ τὰς διαδόσεις τῶν ἐν Ἀθήναις φιλιππιζόντων—πρέσβεις, ἵνα ἀπαιτήσουν νέῳ ἀφῆσῃ ἐλευθέρας καὶ αὐτονόμους τὰς ἐν Μ. Ἀσίᾳ πόλεις.

βέβαιος σταθερός, διαρκής· εἰκόνες (ἐστιν) ἔχειν αὐτοὺς (δηλ. τοὺς Ὀλυνθίους) βεβαίαν τὴν ἔχθραν ὑπὲρ ὡν (=ὑπὲρ ἐκείνων, δ) φοβοῦνται (μὴ πάθωσι) καὶ (δ) πεπόνθασιν. Οἱ Ὀλύνθιοι φοβοῦνται μήπως δ Φίλιππος ὡς ἀσπονδος ἔχθρος πάσης ἐλευθέρας πολιτείας καταστρέψῃ τὴν πατρίδα των· διὰ τοῦ δ πεπόνθασιν ἵσως ὑπονοεῖ δ Δημοσθένης τὴν στρατιωτικὴν ἐπίδειξιν, τὴν δποίαν ἔκαμεν δ Φίλιππος κατὰ τῆς Ὀλύνθου τὸ 351 (βλ. εἰσαγ. εἰς τὸν Α' Ὁλυνθιακόν).

βεβαίως ἀσφαλῶς.

βέλτιστος· πρὸς τὰ μέλλοντα βέλτιστον ὑπάρχει παρέχει τὰς ἀρίστας ἐλπίδας, εἶναι λίαν ἐνθαρρυντικὸν διὰ τὰ μέλλοντα.

βιάζομαι, ἀπολ.: ἐκτελῶ μὲ βίαν· πράττει καὶ βιάζεται=πράττει βίᾳ.

βοηθειαί ἐπικουρικὰ στρατεύματα (ταχέως ἐπιστρατευόμενα καὶ προχείρως παρασκευαζόμενα).

βοηθητέον, βλ. **βοηθῶ**.

βοηθῶ 1) μετὰ δτκ.: **βοηθῶ τοῖς πράγμασι** ἐπανορθῶ τὴν (κακῶς ἔχουσαν) κατάστασιν τῶν πραγμάτων· **βοηθητέον εἶναι ύμᾶν τοῖς πράγμασι = δεῖν ύμᾶς βοηθεῖν τοῖς πράγμασιν** 2) μετὰ τῆς προθ. εἰς: στέλλω βοήθειαν εἰς.

βουλὴ σκέψις ή **βουλὴ ἐστὶ τινὶ σκέπτεται τις**.

βοῶ· οἱ βοησόμενοι (εἰσιν, ὁσπερ ἥσαν οἱ) τριακόσιοι (ἐν ταῖς συμμορίαις) οἱ μέλλοντες νὰ φωνάζουν (οἱ προωρισμένοι διὰ φωνῶν νὰ ἐπιδοκιμάζουν ἢ νὰ ἀποδοκιμάζουν τοὺς ἀγορεύοντας ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ) εἶναι, δπως οἱ τριακόσιοι (εἰς τὸ σύστημα τῶν συμμοριῶν).

Γ

γάρ ἐν ἐρωτήσει: λοιπόν.

γελῶ· ἔνεκα τοῦ γελασθῆναι (= τοῦ γενέσθαι γέλωτα) ἵνα προκληθῇ γέλως.

γέλως αἰτία διὰ γέλωτα: **γέλως**, ὃς **χρώμεθα τοῖς πράγμασι** γελοῖον πρᾶγμα (γελοῖος) δ τρόπος, καθ' ὃν φροντίζομεν περὶ τοῦ πολέμου.

Γεραιστὸς ἀκρωτήριον καὶ κώμη τῆς Εύβοίας ἔχουσα λιμένα.

γίγνομαι 1) μετὰ μτχ.: εὐρίσκομαι, φανερώνομαι δτι: **τὸ τοὺς πολε-**

μήσοντας Φιλίππω γεγενῆσθαι . . . κεκτημένους καὶ . . . ἔχοντας
 τὸ δτι οἱ ἐπιθυμοῦντες νὰ διεξαγάγουν πόλεμον ἐναντίον τοῦ Φι-
 λίππου ἔχουν εὐρεθῆ (φανερωθῆ) δτι κέκτηνται (= δτι εἰναι κάτο-
 χοι) . . . καὶ δτι ἔχουν . . . 2) μετὰ γγν.: **γίγνομαι ἔμαυτοῦ ἔξαρ-**
τῶμαι ἀπὸ τὸν ἔαυτόν μου 3) μετ' ἐπιφρ.: **γίγνομαι ἔξω (τῆς πό-**
λεως) μένω (στρατοπεδεύω) ἔξω τῆς πόλεως: **γίγνομαι ἔξω τοῦ**
κακῶς πάσχειν είμαι μακρὰν ἀπὸ κάθε προσβολὴν (κακοποίησιν),
 δὲν κακοπαθῶ, δὲν βλάπτομαι 4) μετὰ προθ.: **γίγνομαι ἐν τῇ**
χώρᾳ διατρίβω, διαμένω ἐν . . . **γίγνομαι ἐπὶ τῆς τοιαύτης γνώ-**
μης σκέπτομαι κατὰ τοιοῦτον τρόπον: **γίγνομαι πρὸς τῇ γῇ προσ-**
 εγγίζω, ἀποβιβάζομαι εἰς τὴν ἕηράν.

γιγνώσκω 1) ἐννοῶ: Ὁλ. A, 6· Φιλ. A, 50· 2) σχηματίζω (ἔχω) τὴν
 γνώμην ἔγγνωκότες ἥσαν ἀν ταῦτα μέχρι του (= τινὸς) θὰ εί-
 χον ταύτην τὴν γνώμην (δτι δηλ. ὅφειλον νὰ πολεμοῦν πρὸς τὸν
 Φίλιππον) μέχρι τινὸς χρόνου (μόνον) εἰ δέ, δ μὲν (δηλ. δ Φιλ.)
 ἔγγνωκός ἔσται, ὡς δεῖ ἀεὶ πράττειν τι . . ., ήμεῖς δ' ἔγγνωκότες
 (ἐσόμεθα), ὡς οὐδενός . . .: λέγω, ἡ **γιγνώσκω** = λέγω τὴν ἐμὴν
 γνώμην ταῦτα γιγνώσκω ἔχω ταύτην τὴν γνώμην 3) κρίνω:
 Φιλ. A, 29.

γλίχομαι σφιδρῶς ἐπιθυμῶ.

γνώμη 1) νοῦς, διάνοια: Ὁλ. B, 20· 2) ἐπιθυμία, θέλησις: Ὁλ. A, 16·
 Φιλ. B, 14· 3) προσδοκία: Ὁλ. A, 21.

γράφω προτείνω ἔγγραφως.

γυμνασίαρχος δ ἀναλαμβάνων τὴν δαπάνην διὰ τὸν ἔξωραϊσμὸν τοῦ
 διὰ τοὺς γυμνικοὺς ἀγῶνας προωρισμένου χώρου καὶ διὰ τὴν ἄσκη-
 σιν καὶ διατροφὴν τῶν ἀθλητῶν.

Δ

δαιμόνιος ὑπεράνθρωπος.

δεῖ οὐδ. μτχ. ἀπὸλ.: **δέον** ἐνῷ ἔπειρε δέον πάντας (ἡμᾶς) κωλύειν
 ἔργω καὶ πράξειν οὐχὶ λόγοις τοὺς ζητοῦντας πλεονεκτεῖν.
δείκνυμι (ἀμτβτ.) φαίνομαι (τὸ ἔργον) δείξει τὸ πρᾶγμα θὰ φανῆ-
δεινὸς 1) ἐπὶ προσώπων α) φοβερός, πολὺ ἵκανός: Ὁλ. A, 3· Φιλ.
 B, 30· β) ἐμπειρος: Φιλ. A, 35· 2) ἐπὶ πραγμάτων: **δεινός εἰμι**

(μετ' ἀπόμφ.) ἔχω μεγάλην (ἀξιοθαύμαστον) δύναμιν νὰ... Ὁλ. B, 20.
δεκαδαρχία κυβέρνησις ἀποτελουμένη ἐκ δέκα ἀρχόντων.
δέος, -ους, τό, φόβος· ἔστι τοῦτο δέος=τοῦτο δεῖ θύμας φοβεῖσθαι.
δεσπότης ἀπόλυτος κυρίαρχος.

δὴ εὐθύς.

δημόσιος (δοῦλος) δοῦλος τῆς πόλεως.

δήποτε συνήθως ἐν ἐρωτήσ.: τι δήποτε; διατί λοιπόν;
διὰ (μετ' αἰτ.) πρὸς δήλωσιν τοῦ δογάνου ἢ μέσου=διά τινος, μέ τι.
διαβάλλω· ήμᾶς διαβάλλων καὶ τὴν ἀπουσίαν τὴν ήμετέραν δια-
 βάλλων ήμᾶς εἰς τοὺς Ὀλυμπίους, ὅτι δὲν εὑρισκόμεθα πλησίον των
 πρὸς ὑποστήριξίν των.

διαδοχή· ἐκ διαδοχῆς ἀλλήλοις=διαδεχομένους ἀλλήλους ἀμοι-
 βαίως, κατὰ σειράν.

διαλλαγή συμφιλίωσις· αἱ πρὸς ἐκεῖνον διαλλαγαὶ πᾶσα μετ' ἐκεί-
 νου συμφιλίωσις (διαπραγμάτευσις πρὸς συμφιλίωσιν).

διασπῶ διαλύω.

διατίθεμαι πωλῶ.

διατρίβω 1) μετὰ μτχ.: χρονοτοιβῶ· Ὁλ. A, 9· 2) ἐν τινι κατατρίβω
 τὸν χρόνον μου εἰς τι. 3) ἐπὶ τινι ἀσχολοῦμαι εἰς τι.

διαφέρω· ἀποσ.: τι ὑμῖν διαφέρει τί σᾶς ὠφελεῖ (τοῦτο, ἢν δηλ.
 ἀπέθανεν ὁ Φίλ.);

διδάσκω τινά τι ἀναγγέλλω εἰς τινά τι.

διεξέρχομαι 1) ἐκθέτω ἐκτενῶς καὶ λεπτομερῶς· Ὁλ. B, 3, 5· Φιλ. B, 3·
 2) ἔξαντλῶ· διεξελήλυθε πάντα (ἐκεῖνα), οἷς ὅλα τὰ μέσα ἐκεῖνα,
 μὲ τὰ δροῦα.

διέσταμαι ἵσταμαι χωριστά· προκμ. **διέστηκα** εὑρίσκομαι εἰς διάστα-
 σιν, διχονόῶ.

δίκη τιμωρία· δίκην λαμβάνω τιμωρῶ.

διοικῶ διευθύνω· μέσον: διαχειρίζομαι.

διόπερ δι' ὃν λόγον ἀκριβῶς: καὶ δι' αὐτὸν τὸν λόγον ἀκριβῶς.

διορύσσω διασκάπτω· **Χερούνησον διορύξει** θὰ κατασκευάσῃ διώ-
 ρυχα διὰ μέσου τῆς Θρακικῆς χερούνησου. Διὰ τῆς διώρυχος θὰ
 ἀπεκωρίζετο ἡ Θρακικὴ χερούνησος ἀπὸ τῆς λοιπῆς Θράκης καὶ
 οὕτω οἵ ἐν τῇ Χερούνησῳ κατοικοῦντες Ὄθηναῖοι ἄποικοι θὰ
 ἀπηλλάσσοντο ἀπὸ τὰς ἐπιδρομὰς τῶν Θρακῶν.

διχῆ 1) εἰς δύο χωριστά **δεῖ** **διχῆ** τὴν βοήθειαν **εἶναι** πρέπει νὰ εἶναι χωρισμένη εἰς δύο ή βοήθεια 2) κατὰ δύο τρόπους, διὰ δι-
πλῆς ἐνεργείας: **διχῆ...** τῷ τε... σώζειν καὶ... στρ. ἐκπέμπειν,
καὶ τῷ... κακῶς ποιεῖν κατὰ δύο τρόπους, δηλ. ἀφ' ἐνὸς μὲν τὸ
τὸ (νὰ προσπαθῆτε) νὰ σώζετε... καὶ νὰ... ἀφ' ἐτέρου δὲ μὲ τὸ
νὰ βλάπτετε...

διώκω τι τρέχω κατόπιν τινός, ἀκολουθῶ τι.

δοκιμάζω κρίνω.

δοκῶ μοι νομίζω, μοῦ φαίνεται **ἡμεῖς δοκοῦμέν μοι ἔχειν**
πρὸς αὐτὰ οὐκ οἴδα δυτινὰ τρόπον **ἡμεῖς** ἀπέναντι αὐτῶν τῶν
πραγμάτων τηροῦμεν κατὰ τὴν γνώμην μου διαγωγήν, τὴν δποίαν
δὲν ἡξεύρω, πῶς νὰ χρωκατηρίσω. 2) **δοκεῖ** φαίνεται καλόν· **τὰ**
γένειοι δοκοῦντα=α **γένειοι δοκεῖ** ἡ γνώμη μου· πθκ. πρκμ.:
δέδοκται ἔχει ἀποφασισθῆ.

δόξα φήμη.

δύναμις πεζική δύναμις, πεζικὸν (στρατευμα).

δύσκολος ἴδιότροπος.

δύσμαχος δυσκολοπολέμητος.

δυσχερής δυσάρεστος, ἐνοχλητικός· ἐπίρρο.: **πᾶς δυσχερῶς;** μὲ πόσην
δυσαρέσκειαν;

E

ἔγκλημα παράπονον, δυσαρέσκεια· **τὰ πρὸς αὐτοὺς ἔγκλήματα** πα-
οάπονα ἀναφερόμενα εἰς τοὺς ἑαυτούς των, ἴδια των.

ἔγρηγρος ἐπαγρυπνῶ.

ἔγχωρεῖ (ταῦτα) ἐπιτρέπονται ταῦτα.

εἰ μηδ' δι πάθοιτ' ἀν...; = **εἰ (καίπερ)** ἔχοντες καιρόν, οὐ τολμή-
σετε μηδὲ ταῦτα ποιῆσαι (αὐτόν), δι πάθοιτε ἀν (ὑμεῖς οὐπ'
ἔκεινον), εἰ δύναιτο ἔκεινος (ποιῆσαι υμᾶς αὐτά);

εἰεν, ἐπίρροημα δηλοῦν συγκατάθεσιν μὲν τῶν εἰρημένων, συναφὴν δὲ
πρὸς τὰ μέλλοντα ἔστω, καλά, πολὺ καλά.

εἰμὶ A) ὑπαρκτικόν: 1) ὑπάρχω, είμαι· **τὰ δυτια** τὰ ἀληθῆ· **τι τῶν**
δυτῶν ἀληθές τι· 2) ἐπομένου ἀναφορικοῦ: **οὐκ** **ἔστιν** **ὅπως** (μετὰ
μέλλ. δριστικ.) δὲν ὑπάρχει τρόπος νὰ... (δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ...).

3) ἀπροσ. **ἔστι** (*ἡν*) μετ' ἀπόμφ.: εἶναι (*ἡτο*) δυνατὸν νὰ. . . . B) συνδετικόν: ὑπολογίζομαι Φιλ. A, 28· Γ) μετ' ἐπιρρ., πτώσεως ἢ προθ.: 1) μετ' ἐπιρρ.: **ὅρθιος** **ἔσται** (*δηλ. αὕτη ἡ δύναμις*) εὐκόλως θὰ διατρίψῃ αὕτη ἡ δύναμις οἱ δ'. . . πρὸς ὑμᾶς ψευδόμενοι **ὅρθιος** **ῶσι** καὶ ὅταν εὐκόλως εὑρίσκωνται ἄνθρωποι ψευδόμενοι πρὸς σᾶς, ὅταν δηλ. πολλοὶ ἐμφανίζωνται ὡς συνήγοροι ψευδόμενοι 2) μετὰ πτώσ. γνκ.: α) διαιρετικῆς **ἔστι τῶν αἰσχρῶν** ἀνήκει εἰς τὴν τάξιν τῶν αἰσχρῶν πραγμάτων: εἶναι αἰσχρὸν (*ἐντοπή*). β) πρὸς δήλωσιν τοῦ ἔργου τινός: **τὸ ἐπιτιμᾶν παντός** **ἔστι** εἶναι ἔργον τοῦ καθενὸς (*οἱ καθένας ἡμπορεῖ νὰ τὸ κάμνῃ*). 3) μετὰ προθ.: **ἐν ἔμοι** **ἔστι τι** ἐξ ἔμοι (καὶ οὐχὶ ἐξ ἄλλου) ἔξαρταται τι **εἰμὶ** ἐπὶ τοῖς πράγμασι καταγίνομαι εἰς τὴν διεξαγωγὴν τοῦ πολέμου **εἰμὶ** ἐπὶ τινος ἀσχολοῦμαι εἰς τι.

εἰνεκα μετὰ γνκ.: **χρηστὰ εἰλη** (*τὰ πράγματα*) **παντὸς εἰνεκα** εἴθε ν' ἀποβοῦν τὰ πράγματα καλῶς πρὸς τὸ καλὸν ὅλων.

εἰπερ ποτὲ καὶ νῦν περισσότερον ἀπὸ κάθε ἄλλην φορὰν τώρα.

εἰρωνεία προσποίησις **ἀφεὶς τὴν εἰρωνείαν** τὴν συνήθη προσποίησιν (*ὅτι δὲν ἔχει χρήματα*).

εἰς μετ' αἰτ.: 1) ἐπὶ τρόπου συχν. περιφραστικῶς ἀντὶ ἐπιρρ.: **εἰς δέον=δεέντως** **εἰς δέον τι** κάπως πρεπόντως 2) πρὸς δήλωσιν σκοποῦ *Ολ. A, 20· 3)=διὰ μετ' αἰτ. εἰς τὴν ναῦν δι'* ἔκαστον πλοῖον.

εἴτε **εἴτε γάρ ὑμῶν τὴν ἐκείνου. . . περιέσται. . . =εὶς γάρ ὑμεῖς τὴν ἐκείνου (χώραν)** κακῶς ποιήσετε, ὑπομείνας τοῦτο *"Ολυνθὸν παραστήσεται καὶ (εἴτα) ὄρθιος ἀμυνεῖται (ὑμᾶς) ἐλθὼν ἐπὶ τὴν οἰκείαν (χώραν). εἰς δὲ βοηθήσετε ὑμεῖς εἰς "Ολυνθὸν μόνον. . . προσεδρεύσει τοῖς πράγμασι καὶ περιέσται.*

εἰωθα **οἱ εἰωθότες** (*ἀποφαίνεσθαι γνώμην*) οἱ συνήθεις (οἱ τακτικῶς λαμβάνοντες τὸν λόγον) οἵτιορες.

ἐκ μετὰ γνκ.: 1) ἐπὶ χρόνου **ἐξ οὖ** (*δηλ. χρόνου*) ἀφ' ὅτου 2) πρὸς δήλωσιν αἰτίας: **ἔνεκά τινος, διά τι** *"Ολ. A, 7· Φιλ. A, 3, 46· Φιλ. B, 27· 3)=διὰ μετὰ γνκ. "Ολ. B, 9· 4)=**ἐν** μετὰ δικ. **λαμβάνειν τῶν ἐκ τῆς χώρας** (*ἐκ τῶν ἐν τῇ χώρᾳ προϊόντων*) **δσ'** **ἀνάγκη** (*ἔστιν ὑμᾶς λαμβάνειν*). **ἐκ τοῦ παρεληλυθότος χρόνου.** **ἐκβαίνω** ἀποβαίνω, λαμβάνω ἔκβασιν.*

ἐκκαλοῦμαι τινα ἔξεγείω τινὰ (ἐκ τῆς νωθρότητος).

ἐκλαλῶ διασαλπίζω, διακηρύττω· εἰ δυνηθεὶς (= ἐπειδάν δυνηθῇ) μὴ πράξει ταῦτα, ἢ (**καίπερ**) διφλισκάνων ἀνοιαν δύως ἐκλαλεῖ νῦν.

ἐκλέγω χρήματα εἰσπράττω χρήματα (ῶς λύτρα).

ἐκπίπτω ἐκδιώκομαι.

ἐκποιεμῶ (-ῶ) τινά τινι περιπλέκω τινὰ εἰς πόλεμον πρός τινα.

ἐκφέρω πόλεμον κηρύττω πόλεμον.

Ἐλάτεια δχνqά πόλις τῆς Φωκίδος παρὰ τὸν Κηφισόν, ἡ κλείς τῆς Βοιωτίας· μετὰ τὸ τέλος τοῦ Φωκικοῦ πολέμου (346) κατεσκάψη κατ' ἀπόφασιν τοῦ Ἀμφικτυονικοῦ συνεδρίου.

ἔλεγχος ἀπόδειξις· τὸ πρᾶγμα ἡδη τὸν ἔλεγχον δώσει ἡ ἀνάπτυξις τῶν προτάσεών μου εὐθὺς θ' ἀπόδειξη (ἄν η ὑπόσχεσις εἶναι ἀληθῆς η ψευδῆς).

ἔλλειμμα ἔλλειψις· τὰ καθ' ὑμᾶς ἔλλειμματα αἱ ἔλλειψεις αἱ προερχόμεναι ἀπὸ σᾶς (ῶς η μὴ συμμετοχὴ εἰς τὰς στρατείας, η μὴ χορήγησις μισθοῦ εἰς τοὺς στρατιώτας, η σπατάλη τῶν στρατιωτικῶν χρημάτων εἰς τὰς ἑορτὰς κλπ.).

ἔλλειπω 1) τι ὑστερῶ εἰς τὸ Ὁλ. Α, 6· 2) ἀπολ.: εἶμαι ἔλλειπης (καθυστερῶ) εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν ὑποχρεώσεών μου· Ὁλ. Β, 30.

ἔμπιπτω εἰς λοιδορίαν παρεκτρέπομαι εἰς ὕβρεις.

ἔμποριον ἔμπορικὸς λιμήν.

ἔναντιος· τὸ οὖδ. **ἔναντιον** ὡς ἐπίορος: **βλέπω** **ἔναντιον** βλέπω (τὸν ἀντίπαλόν μου) κατὰ πρόσωπον (διὰ νὰ παρακολουθῶ τὰς κινήσεις του καὶ προφυλάσσωμαι).

ἔνδει ὑπάρχει ἔλλειψις· **ἀπαντος** **ἔνδει** (**ὑμῖν**) τοῦ πόρου ἔχετε ἔλλειψιν ὅλου ἐν γένει τοῦ (στρατιωτικοῦ) πόρου: σᾶς λείπουν ὅλα ἐν γένει τὰ διὰ τὰς στρατιωτικὰς ἀνάγκας ἀναγκαιοῦντα χρήματα.

ἔνδεικνυμαι παρουσιάζω· **ἔνδεικνυμαι τοσοῦτον** παρουσιάζω (προτείνω) τόσον μέγα πλεονέκτημα.

ἔνδιδωμι δίδω· **καιρὸν** εὐκαιρίαν.

ἔνειμι 1) ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ κατὰ τὸ γ' ἔνικ. πρόσ.: **ἔνεστι** ἔνυπάρχει, δύναται νὰ ὑπάρξῃ· **ταῦτα** **ἴσως** **πρότερον** **ἔνῆν** ταῦτα (δηλ. ὁ τοιοῦτος τρόπος τοῦ πολεμεῖν) πρότερον **ἴσως** ησαν δυνατά· 2) ἀπροσ. μετὰ δτκ. προσ. καὶ ἀπρομφ.: ἐπιτρέπεται εἰς τινα νά.

ἐνθυμητέον, βλ. **ἐνθυμοῦμαι**.

ἐνθυμοῦμαι σκέπτομαι, ἀναλογίζομαι, ἔχω ὑπὸ ὄψιν μου· 1) μετ' αἰτ.: Ὁλ. Α, 6. 2) ἐπομένης πλαγίας ἐρωτήσεως: **ἐνθυμητέον** (**ὑμῖν** ἔστι) καὶ παρ' ἄλλων ἀκούουσι καὶ ἀναμιμησομένοις τοῖς εἰδόσιν αὐτοῖς, ἡλίκην . . . πρόπει νὸς ἀναλογίζεσθε σεῖς καὶ παρ' ἄλλων ἀκούοντες (δηλ. ὅσοι εἰσθε νεώτεροι) καὶ ἀνακαλοῦντες εἰς τὴν μνήμην σας, ὅσοι οἱ Ἄδιοι γνωῷζετε (δηλ. οἱ πρεσβύτεροι), πόσον μεγάλην . . .

ἔνι (=ἔνεστι) 1) ἀπροσ.: εἶναι δυνατόν· 2) προσωπικό: ὑπάρχει.

ἐντελῆς τέλειος, πλήρης: **μισθός** **ἐντελῆς** ὁ πλήρης μισθός, δηλ. καὶ τὸ σιτηρέσιον καὶ δομισθός (βλ. τὴν λ.).

ἔξαγγέλλω ἀναγγέλλω, κάμνω γνωστόν.

ἔξαιρω κυριεύω.

ἔξαρκεῖ (ἀπροσ.) εἶναι ἀρκετόν: **ἔξαρκεῖ** **ὑμῖν** λέγειν δικαιότερα εἶναι ἀρκετὸν εἰς σᾶς νὰ ἔκφωνῆτε (μόνον) λόγους, μὲ τοὺς ὅποίους νὰ ὑποστηρίζετε, διτι σεῖς ἔχετε περισσότερον δίκαιον (παρὰ δὲ Φίλ.).

ἔξεργάζομαι τινί τι κατορθώνω τι πρὸς χάριν τινός.

ἔξέρχομαι ἔξερχομαι εἰς ἔκστρατείαν, ἔκστρατεύω.

ἔξεστι τινί μετ' ἀπρομφ.: 1) εἶναι δυνατὸν εἰς τινα νά· μη. οὐδ. ἀπολ.: ἔξὸν = εἰ καὶ ἔξην 2) ἔχει τις τὴν ἔξουσίαν νά: Ὁλ. Β, 30.

ἔξετάζομαι 1) διὰ τῆς ἔξετάσεως ἀποδεικνύομαι· δῶς δὲν ἔξετασθείη μάλιστ' ἀκριβῶς, μὴ γένοιτο εἴθε νὰ μὴ συμβῇ ἔξετασθείη (ταῦτα, τὰ δόποια εἰπον περὶ τῶν προδοτῶν) νὸς ἀποδειχθοῦν ἀκριβέστατα (νὰ ἐπαληθεύσουν) 2) ἀποκαλύπτομαι, φανερώνομαι Ὁλ. Β, 20.

ἔξον, βλ. **ἔξεστι**.

ἔξουσία γίγνεται = **ἔξεστι**.

ἐπαναμιμήσκω ξαναενθυμίζω.

ἐπανίημι τι ἀφήνω τι κατὰ μέρος.

ἐπανορθοῦμαί τι, κυρ.: σηκώνω κάτι, ποὺ ἔχει πέσει, καὶ τὸ ἐπαναφέρω εἰς τὴν θέσιν του: ὅρθως χρησιμοποιῶ.

ἐπέρχομαι **ἐπέρχεται τινί** (μετ' ἀπρομφ.) ἔρχεται εἰς τὸν νοῦν τινος νά· δῆλα καὶ τῆς ἡμετέρας τύχης (Ἄδιον) ὑπολαμβάνω (τὸ) ἐπελθεῖν δὲν (=τὸ διτι ἐπέλθοι δὲν) ἐνίοις εἰπεῖν πολλὰ τῶν δεσμῶν ἐκ τοῦ παραχρῆμα.

ἐπέχω συγκρατῶ τὸν ἑαυτόν μου· **ἐπισχὼν** (=ἐπεὶ ἐπέσχον) δὲν . . .

ἀν ήσυχαν ἥγον ἀφοῦ συνεκράτουν τὸν ἑαυτόν μου . . . θὰ ἐσιώπων.

Ἐπὶ 1) μετὰ γνκ.: α) εἰς (μετ' αἰτ.): **ἐπὶ πολλῶν (πραγμάτων)** εἰς πολλὰς περιστάσεις· β) ἐπὶ χρόνου **ἐπὶ Τιμοθέου** ἐπὶ τῆς στρατηγίας τοῦ Τιμοθέου· 2) μετὰ δτκ.: α) χρονικῶς **ἐπὶ τῷ πράττειν** ἐπάνω εἰς τὸν καιρὸν τῆς ἐνεργείας, ὅταν φθάσῃ δικαιός τῆς ἐνεργείας· β) πρὸς δήλωσιν αἰτίας **ἐπὶ τῷ πεπεῖσθαι** (ἐπειδὴ εἴμαι πεπεισμένος) **ταῦτα συνοίσειν ὑμῖν**· γ) πρὸς δήλωσιν τοῦ δρου, ὃπὸ τὸν δόποιν γίνεται τι **αἰροῦμαι φίλους** **ἐπὶ τοῖς δικαίοις** ἀποκτῶ (ἔχω) φίλους ὃπὸ τὸν δρον νὰ πράττω τὰ δίκαια· 3) μετὰ δτκ. καὶ μτχ. ἵσοδυναμεῖ μὲ γνκ. ἀπόλυτον: **ἐπ' ἀδήλοις οὖσι τοῖς . . . γενησομένοις=καίπερ ἀδήλων δύντων τῶν ἀπὸ τούτων ἐμαυτῷ γενησομένων** ἀν καὶ ἀβέβαιον εἶναι, τί ἔκ τούτων (δηλ. τῶν συμβουλῶν μου) θὰ μοῦ συμβῇ· 4) μετ' αἰτ.: **ἐπὶ σκοποῦ ἐπὶ τὰς ἔξαρφνης ταύτας στρατείας αὐτοῦ** διὰ νὰ ἐμποδίζουν ταύτας —τὰς δόποιας δλοι γνωρίζετε—τὰς αἰφνιδιαστικὰς ἐκστρατείας αὐτοῦ.
ἐπιβαίνω (μετὰ γνκ.) βάλλω τὸ πόδι μου, πατῶ εἵζ τι.

ἐπιβουλεύομαι (πθτκ.) εἴμαι στόχος **ἐπιβουλῶν**: ἀπειλοῦμαι.
ἐπιεικῶς τρόπον τινά.

ἐπισκοπῶ τινι ρίπτω σκότος **ἐπάνω εἰς τι**, σκεπάζω τι.

ἐπιστολή· ἐπιστολῆς ἀνάγνωσις, πρὸς ἀπόδειξιν τῆς περὶ τῶν Ἀθηναίων μικρᾶς ἰδέας τοῦ Φιλ. ἀναγινώσκει διημοσθ. **ἐπιστολῆν** τινα αὐτοῦ σταλεῖσαν πρὸς τοὺς Εὐβοεῖς, ἐν τῇ δόποιᾳ δ Φιλ. συνεβούλευεν αὐτοὺς νὰ μὴ ἐλπίζουν εἰς τὴν συμμαχίαν τῶν Ἀθην., διότι οὗτοι οὐδὲ τοὺς ἑαυτούς των δύνανται νὰ σφέζουν.

ἐπιστολιμαῖος δι περιεχόμενος ἐν **ἐπιστολαῖς δυνάμεις** **ἐπιστολιμαῖοι** στρατεύματα μόνον εἰς **ἐπιστολὰς** (εἰς τὸ χαρτὶ) γραμμένα.

ἐπισφαλῆς ἀσθενῆς.

ἐπιτείχισμα φρούριον ἢ ὁχύρωμα οἰκοδομηθὲν **ἐπὶ τῶν συνόρων** τοῦ ἐχθροῦ· **ἐπιτείχισματα τῆς αὐτοῦ χώρας** (δρμητήρια) φρούρια ἐναντίον τῆς χώρας του.

ἐπιτιμῶ ψέγω, κατακρίνω.

ἐπιχειροτονῶ ὑποβάλλω (διὰ τοῦ προέδρου τῆς ἐκκλησίας) τὰς γνώμας εἰς τὴν διὰ χειροτονίας κρίσιν.

ἐπιχειρῶ τινι προσβάλλω τινά· **ἐπεχείρησεν** Ὁλυνθίοις, νοεῖται ἢ

στρατιωτικὴ ἐπίδειξις, τὴν δποίαν ἔκαμεν ὁ Φίλιππος κατὰ τῆς Ὀλύνθου τὸ 351.

ἐπόπτης μάρτυς.

Ἐργα 1) γεωργικαὶ ἔργασίαι· Ὁλ. B, 16· 2) ἐπιχειρήσεις· Φιλ. A, 38.

Ἐρημία παντελής ἔλλειψις.

Ἐρρωμένος (μιχ. πθτκ. πρκμ. τοῦ ρ. ὁώννυμι) ὑγιῆς, γερός· ἐπίρρο.: ἐρρωμένως ἐνεργῶς, δραστηρίως.

Ἐσκεμμένος, βλ. **σκοπῶ**.

Ἐτησίαι οἱ ΒΑ ἄνεμοι οἱ πνέοντες τακτικῶς κατὰ τὸ θέρος ἐν τῷ Αἰγαίῳ πελάγει (τὰ τουρκιστὶ λεγόμενα μελτέμια). οἱ ἄνεμοι οὗτοι ἐμποδίζουν τὸν πλοῦν εἰς τοὺς πρόδες Β ἀπ' Ἀθηνῶν πλέοντας.

Ἐτι τοίνυν πρὸς τούτοις δέ.

Ἐτοίμως προθύμως· **ἐτοιμότατα** (= ἐτοιμότερον) εὔκολώτερον.

Ἐϋβοια· ὥσπερ εἰς **Εϋβοιαν**, δηλ. ὥρμησατε· οἱ Ἀθηναῖοι στρατεύσαντες τὸ 357 ὑπὸ τὸν Τιμόθεον εἰς Εϋβοιαν ἐνίκησαν τοὺς κατέχοντας αὐτὴν Θηβαίους καὶ ἡνάγκασαν αὐτοὺς ν' ἀπέλθουν ἐκ τῆς νήσου.

Ἐύηθεια ἀπονηρία, ἀπλότης· εὐρίσκω (*τὸν Φίλιππον*) τὴν μὲν ἡμετέροις εὐήθειαν προσαγαγόμενον τούτῳ, τῷ φάσκειν (μὲ τοῦτο τὸ μέσον, μὲ τὸ νὰ βεβαιώνῃ) παραδώσειν... καὶ (τῷ) κατασκευάσαι..., τὴν δ' Ὁλυνθίων φιλίαν (προσαγαγόμενον) μετὰ ταῦτα τῷ... ἔξελετν καὶ..., Θεταλοὺς δὲ (προσαγαγόμενον) νῦν... τῷ... ὑποσχέσθαι καὶ (τῷ) ἀναδέξασθαι.

Ἐύηθης ἀνόητος.

Ἐύθυνα, συνήθως κατὰ πληθ. εὐθυναι λογοδοσία.

Ἐύπορως ζῶ μὲ εὐπορίαν.

Ἐύτρεπης παρέσκευασμένος.

Ἐύτρεπιξω 1) τακτοποιῶ· Ὁλ. A, 13· 2) ἐτοιμάζω πρὸς ἀπόπλουν· Φιλ. A, 16.

Ἐφίσταμαι 1) τοποθετοῦμαι ὑπεράνω τινὸς ὡς ἐπόπτης· οἱ ἐφεστηκότες (δηλ. τοῖς στρατεύμασι) οἱ στρατηγού 2) ἐπὶ ἐχθρικῆς σημασίας: ἐμφανίζομαι (αἰφνιδίως) ἐνώπιον τινος· ἀπασι τοῖς πράγμασι τεταραγμένοις ἐπιστάντες ἐπελθόντες εἰς τὰ πράγματα καθ' ὃν χρόνον ὅλα εὑρίσκονται εἰς ταραχὴν (ὡς ἐκ τοῦ θανάτου τοῦ Φιλίππου): ἀφοῦ καταλάβετε (διὰ τῆς αἰφνιδίας) ἐφορμήσεως ἐκ

τινος νήσου ή λιμένος, ὅπου διαρκῶς θὰ παραμένετε) τὴν γενικὴν κατάστασιν ἐν ταραχῇ διατελοῦσαν· **μηδὲ (δύως) ἐπιστήσεται μέγθος δυνάμεως (=μεγάλη δύναμις)**. 3) παραμονεύω, καιροφυλακτῶ· Φιλ. B, 18.

Ξχω A) μιβτικ.: παρέχω· Ὁλ. B, 3· B) ἀμιβτ.: 1) ἀποβαίνω· Ὁλ. A, 9· 2) διάκειμαι, είμαι συγνάκις μετὰ τὰ ἐπιόρ. τρόπου· **ἐναντίως ἔχει** εἶναι ἐναντίον (ἀποτελεῖ μειονέκτημα)· **οὔτε εντρεπῶς ἔχει αὐτῷ τὰ παρόντα (πράγματα) οὐδὲ** (οὕτως ἔχει) ὡς ἀν κάλλιστα (ἔχοι) οὕτε προητοιμασμένα οὐδὲ κάλλιστα τακτοποιημένα εἶναι ἐπὶ τοῦ παρόντος τὰ πράγματα αὐτοῦ (τοῦ Φιλ.)· **τὰ δλα πράγματα βέλτιον ἔχει** ή ὅλη κατάστασις τῆς πολιτείας εἶναι καλυτέρα· **φαύλως ἔχει (τὰ πράγματα)** τὰ πράγματα ενδίσκονται εἰς ἀθλίαν κατάστασιν· **ἀργῶς ἔχω** είμαι νωθρός· **ταῦτα ἀμεινον ἔχει** ἐκατέροις (δηλ. **ὑμῖν καὶ Φιλίππω**) εἰς ταῦτα εὐδοκιμεῖτε ἀμφότεροι (σεῖς καὶ ὁ Φίλιππος).—Μέσον: **ἔχομαι** (μετὰ γνκ.) πιάνομαι ἀπό τι **ἔχομαι τῆς πληγῆς** πιάνομαι ἀπὸ τὸ κτυπηθὲν μέρος, φέρω τὴν χεῖρα μου εἰς τὸ κτυπηθὲν μέρος (διὰ νὰ τὸ προφύλαξω ἀπὸ τὸ κτύπημα, τὸ δόποιον ἔχει ἥδη δοθῆ).

Ζ

ζηλῶ τι κατευθύνω ὅλον τὸν ζῆλον μου εἰς τὴν ἀπόκτησίν τινος· **τοῦτο** (δηλ. δόξαν) **ἔζηλωκε.**

Η

ἢ εἰ δὲ μῆ.

ἥδη εὐθύς, ἄνευ ἀναβολῆς.

ἥδυς· ἐπίορ.: **ἥδεως ἔχω** είμαι εὐχαριστημένος· **ἥδιον εἶναι** ἀν αὐτονόμους ὅτι εὐχαριστήτερον θὰ ἥσαν αὐτόνομοι: ὅτι θὰ ἐπροτίμων νὰ ἥσαν αὐτόνομοι.

ηκω 1) **ἔχω** φθάσει· **πρὸς αὐτὴν τὴν τελευτὴν ἥκει** τὰ πράγματα **αὐτῷ** ἀκριβῶς εἰς τὸ τέλος των ἔχουν φθάσει (πλέον) τὰ πράγματα δι' αὐτόν: ή αὐξῆσης του ἔχει φθάσει (πλέον) δι' αὐτὸν εἰς τὸ τέλος τῆς 2) **ἔχω** ἐπιστρέψει· **ὅτε ἥκομεν βεβοηθηστες** **Εὐβοεῦσι** ὅτε εἴχαμεν ἐπιστρέψει (ἐκ τῆς Εὐβοίας), ἀφοῦ εἴχαμεν βοηθήσει

τοὺς Εὐβοεῖς ἐννοεῖται ἡ εἰς Εὐβοιαν ἐκστρατεία τῶν Ἀθηναίων ὑπὸ τὸν Τιμόθεον (τὸ 357· 3) ἔχω παρουσιασθῆ· Ολ. Α, 9· 4) ἀνέβην εἰς τὸ βῆμα· εἰ ἥκει τις ἐὰν ἀναβῇ κανεὶς εἰς τὸ βῆμα· Ολ. Α, 1. **ἡλικία** στρατεύσιμος ἡλικία (ἀπὸ τοῦ 18 - 60 ἔτους).

ἡλικιος 1) δσον μέγας· Ολ. Α, 9· 2) ἐπὶ πλαγίας ἐρωτήσεως: πόσον μέγας· **ἡλικια** ἔστι τὰ διάφορα= **ἡλικη** ἔστιν ἡ διαφορά.
ἡνίκα ἐφ' δσον.

ἥρετο τις= **ἔροιτο** ἀν τις.

Θ

θᾶττον=**ρᾶσον**.

θαυματοποιὸς ἀγύρτης.

θεοί τὸ τῶν **θεῶν**=**οἱ θεοί**.

θεραπεύω περιποιοῦμαι· **θεραπεύει** τινὰς ἐπὶ τῇ πόλει πρὸς βλά-
βην τῆς πόλεως (διὰ νὰ χρησιμοποιήσῃ αὐτὸν κατὰ τῆς πόλεως).

θετταλοί τὰ τῶν **θετταλῶν** τὰ πράγματα τῶν Θεσσαλῶν, οἱ Θεσ-
σαλοί.

θεωρῶ ἔξετάζω.

θορυβῶ, **ώς** μὲ (ἐπιδοκιμαστικὸν) θόρυβον δηλῶ, ὅτι.

θρυλῶ τι συνεχῶς διμιλῶ περὶ τινος, συχνάκις ἐπαναλαμβάνω τι.

|

ἴδιος ίδιωτικός· **τὰ ίδια** αἱ ίδιωτικαὶ ὑποθέσεις.

ἴδιωτης ἀπειρος.

ίερὰ τριήρης, οἱ Ἀθηναῖοι εἶχον δύο ιερὰς τριήρεις, τὴν **Πάραλον** καὶ τὴν **Σαλαμινίαν**· ἐν § 34 τοῦ Α' Φιλιππικοῦ νοεῖται ἡ **Πά-
ραλος**, ἡ δποία κατ' ἔτος μέλλουσα νὰ κομίσῃ τοὺς **θεωροὺς** (τοὺς
ἀντιπροσώπους τῆς πόλεως) εἰς Δῆλον ἥγκυροβόλει πλησίον τοῦ
Μαραθῶνος.

Ιέραξ Ἄμφιπολίτης, ἀποσταλεὶς ὡς πρεσβευτὴς εἰς Ἀθήνας τὸ 358/7
μετὰ τοῦ **Στρατοκλέους**.

ίεροποιοί, οὗτοι ἡσαν δέκα ἀρχοντες κατ' ἔτος ἐκλεγόμενοι διὰ κλή-
ρου, οἱ δποῖοι ἔργον εἶχον τὴν διοργάνωσιν τῶν ἱερῶν καὶ τὴν
ἐποπτείαν θυσιῶν τινων.

Ιλλυριδες=**Ιλλυριοι** ἐν **Ιλλυριοῖς**=ἐν τῇ χώρᾳ τῶν **Ιλλυριῶν**. **Ισοις** τὸ δὲ **ἴσον** τὸ ἀνάλογον μέρος. **ἴξις** (**ἴκείνοις**, δηλ. τοῖς ἀντιπάλοις) διμοίως (καθὼς οἱ ἀντίπαλοι μου). **ἴσταμαι** σταματῶ.

Κ

καθαιροῦμαι καταπίπτω, κατακρημνίζομαι (ἀπὸ τῆς θέσεως, εἰς τὴν δόποιαν ἔχω νψωθῆ).

καθήκω είμαι ἀριστόδιος, κατάληλος· δ **καθήκων** **χρόνος** δ ὀρισμένος χρόνος.

κάθημαι 1) κάθημαι ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ· οἱ **καθήμενοι** οἱ ἀκροαταί· Φιλ. B, 3· 2) ἀδρανῶ, δὲν κάμνω τίποτε.

καθίστημι ἐγκαθιστῶ (εἰς τὴν ἔξουσίαν). — Μέσον: **καθίσταμαι** ενδίσκομαι ἐν τινι καταστάσει· ἐν φ **καθέστηκε** τὰ πράγματα **Φιλίππου** εἰς ποίαν κατάστασιν ενδίσκονται τὰ πράγματα τοῦ Φιλίππου· τὰ τῆς **τροφῆς** τοῖς ἔνοισις **καθίσταται** αὐτῷ εἰς κομιδὴ **στενὸν** ενδίσκεται αὐτὸς εἰς πολὺ μεγάλην στενοχωρίαν μὲν τὴν συντήρησιν τοῦ μισθοφορικοῦ τού στρατεύματος. — Πάτηκ.: διορίζομαι δ **τούτων** **κύριος** **καταστάς** ὑφ' ὑμᾶν=δες ἀν **καταστῆντος** ὑφ' ὑμᾶν **κύριος τούτων**.

καὶ 1) ἐπιτατικός: **καὶ πρῶτος** πρῶτος πρῶτος· **καὶ σφόδρα** πολὺ σοβαρῶς· 2) πράγματι Φιλ. A, 46· 3) **καὶ γάρ τοι** καὶ διὰ τοῦτο λοιπόν· 4) **καὶ δῆ** α) καὶ μάλιστα εὐθύς: **Ολ. B, 13· β)** εὐθὺς τώρα· Φιλ. A, 13.

καιρός 1) περίστασις, κατάστασις πραγμάτων: **Ολ. A, 2· Φιλ. A, 12· 2)** εὐκαιρία, εύνοϊκή περίστασις· **τὴν ἀκαιρίαν** **καιρὸν νομίσαντες**: **Ολ. A, 24· οἱ τῶν πραγμάτων (=τοῦ πράττειν)** **καιροὶ** αἱ εὐνοϊκαὶ περιστάσεις πρὸς δρᾶσιν· Φιλ. A, 37· **οἱ ὑπὸ τῆς τύχης παρασκευασθέντες** (**ἡμῖν**) **καιροί**: **Ολ. B, 2.**

καιροδαιμονία φρενοπάθεια.

καλῶ ἦν μὲν οὖν **δίκαιοις τοὺς ἐνεγκόντας τὰς ὑποσχέσεις καλεῖν** (**ὑμᾶς**) βεβαίως ἦτο δίκαιον νὰ καλῆτε (διὰ νὰ σᾶς εἴπουν, τί πρέπει ν^ο ἀποκριθῆτε εἰς τοὺς πρόσβεις) τοὺς κομίσαντας τὰς ὑποσχέσεις τοῦ Φιλίππου· νοοῦνται δ **Κτησιφῶν**, δ **Ἄριστόδημος** καὶ

δ Νεοπτόλεμος, οἱ δποῖοι κομίσαντες εἰς τοὺς Ἀθηναίους τὰς πρώτας φιλικὰς διαβεβαιώσεις τοῦ Φιλίππου ἐνήργησαν νὰ σταλῇ πρεσβεία πρὸς τὸν Φιλίππον περὶ εἰρήνης.

καλῶς· ὡν (=ἀ) **καλῶς ποιοῦντες ἔχουσι** τὰ δποῖα ἔχουν—καὶ καλὰ κάμουν (ποὺ τὰ ἔχουν).

κᾶν 1) ἔστω καὶ· 2) **κᾶν . . . κᾶν . . . κᾶν** εἴτε . . . εἴτε . . . εἴτε: **κᾶν ἔγημα** κᾶν στρέμμα κᾶν ἄλλο τι . . . ἥ (τοῦτο). Ὁλ. B, 21. **κᾶν ύμεῖς** (=καὶ ἥ, κᾶν ύμεῖς) ἔνα, κᾶν πλείους . . .: Φιλ. A, 19.

κᾶν = καὶ ἐν.

κατὰ 1) μετὰ γνκ.: περὶ τινος, διά τινα: Φιλ. B, 9, 10· 2) μετ' αἰτ.: α) διανεμητικῶς: **καθ'** ἔκαστα λέγων (**αὐτὰ**) ἀναφέρων αὐτὰ (τὰ ἄλλα δχυοὰ μέρη) ἐν πρὸς ἐν· **καθ'** ἔνα αὐτῶν χωριστὰ κάθε ἐνα ἔξ αὐτῶν· **καθ'** ἔκαστον τούτων χωρὶς ἐν ἔκαστον ἐκ τούτων χωριστά· β) ἐπὶ ἀπομονώσεως καὶ χωρισμοῦ: **καθ'** ύμᾶς αὐτοὺς βουλεύσεσθε ὕστερον μεταξύ σας μόνοι θὰ σκεφθῆτε ὕστερον (δηλ. μετὰ τὴν ἔξ Ἀθηνῶν ἀναχώρησιν τῶν πρόσβεων).

κατακλείω ἀναγκάζω.

κατακούω (μετὰ γνκ.) 1) ὑπακούω εἰς τινα, εἶμαι ὑπήκοος τινος: Ὁλ. A, 23· 2) σαφῶς ἀκούω τινά: Φιλ. B, 35.

καταλλαγαὶ διαπραγματεύσεις περὶ συμφιλιώσεως.

καταπτήσω (πρκμ. **κατέπτηχα**) συστέλλομαι (ζαρώνω) ἀπὸ φόβον.

καταρραφθυμῶ χάνω ἐνεκα ραθυμίας· πθκ.: τὰ **κατερραφθυμημένα** ὅσα ἐκ ραθυμίας (ἀμελείας) ἔχετε χάσει.

καταρρέω καταπίπτω, πίπτω εἰς ἐρείπια (**τὰ τοιαῦτα**) περὶ αὐτὰ **καταρρεῖ** (ἡ διὰ τοιούτων μέσων ἀποκτηθεῖσα δύναμις) καταπίπτει φυλλορροϊστα πέριξ ἑαυτῆς (μτφ. ἐκ τῶν μαραινομένων ἀνθέων).

κατασκευάζω 1) παρασκευάζω, καταρτίζω: Ὁλ. A, 20· 2) ἐπινοῶ, πανούργως μηχανεύομαι: Ὁλ. B, 6· 3) καθιστῶ: Ὁλ. B, 15.

καταστρέφομαι ὑποτάσσω.

κατέχω συγκρατῶ, διατηρῶ· **τὰ (συμμαχικὰ) πράγματα** τὴν (συμμαχικὴν) δύναμιν.

κατορθῶ ἐπιτυχάνω· δνομτκ. ἀπομφ.: τὸ **κατορθοῦν** (**αὐτόν**, δηλ. τὸν Φιλ.) αἱ ἐπιτυχίαι αὐτοῦ (τοῦ Φιλ.).

κενὸς ἀνωφελής: Ὁλ. B, 12· **ψήφισμα** **κενὸν** ψήφισμα ἀνεκτέλεστον.

κεφάλαιον = ἐν κεφαλαιῷ ἐν περιλήψει.

κινοῦμαι τίθεμαι εἰς κίνησιν, ἀναφαίνομαι.

κοινός· τὸ κοινὸν ἢ **τὰ κοινὰ** τὰ δημόσια πράγματα, ἢ πολιτεία.

κομιδῇ λίαν· κομιδῇ δὲ (ἀπιστα).

κομίζομαι λαμβάνω δύπισω, ἀνακτῶ.

κόπτομαι τινι καταπονοῦμαι μέ τι.

κορδανισμὸι ἀσεμνοὶ χροῖ.

κρατῶ 1) ἀπολ.: ὑπερισχύω. Φιλ. B, 36. 2) μετὰ γνκ.: γίνομαι κύριος τινος. — Πθτκ.: νικῶμαι.

κρίνω δικάζω. **κρινόντων** (δηλ. τοὺς στρατηγούς). — Πθτκ.: **κρίνομαι περὶ** θανάτου σύρομαι εἰς τὸ δικαστήριον μὲ κίνδυνον νὰ καταδικασθῶ εἰς θάνατον, δικάζομαι περὶ ζωῆς καὶ θανάτου.

Λ

λαγχάνω διὰ κλήρου ἀναδεικνύομαι.

λαμβάνω 1) λαμβάνω καὶ χρησιμοποιῶ (δαπανῶ). Ολ. A, 19. 2) ἐννοῶ. ἀν λάβοιτε δύνασθε νὰ ἐννοήσετε. Ολ. A, 1. — Μέσον: **λαμβάνομαι** ἐν μέσῳ τινὸς καταλαμβάνομαι, εὑρίσκομαι ἐν μέσῳ τινός.

λάμψακος πόλις τῆς M. Ασίας παρὰ τὸν Ἐλλήσποντον, ἀπέναντι τῆς Θρακικῆς Χερσονήσου.

λανθάνω διαφεύγω τὴν προσοχήν τινος: συχνότατα μετὰ μτχ.: ἀν λάθη ἀναλόσας ἀν ἔξοδεύσῃ ἀνεπαισθήτως (χωρὶς νὰ τὸ καταλάβῃ). **λήσετε πάνθ** ὑπομείναντες χωρὶς νὰ τὸ καταλάβετε θὰ ὑπομείνετε πάντα.

λέγω 1) θέλω νὰ εἴπω, ἐννοῶ. **μηδενὸς δῆτος ἐν αὐτῇ, πολεμίου λέγω** = καὶ ἀν **μηδεὶς** ἡ ἐν αὐτῇ, πολέμιος λέγω. 2) προτείνω. Ολ. A, 20. Ολ. B, 11, 31. Φιλ. A, 14. 3) ἐπὶ οητόρων: διμιλῶ. **οἱ λέγοντες** οἱ φήτορες.

λῆμμα κέρδος (κυρίως ἐξ ἀρπαγῆς καὶ ληστείας).

λῆμνος ἡ γνωστὴ νῆσος τοῦ Αἰγαίου πελάγους, ἀρχαία κτῆσις τῶν Αθηναίων πρὸς διοίκησιν ταύτης οἱ Αθηναῖοι ἀπέστελλον κατ' ἔτος σῶμα ἵππεων ὑπὸ τὰς διαταγὰς ἐνὸς ἵππάρχου. ἡ ἐκεῖ δὲ διαμονὴ τοῦ ἵππαρχου ἦτο ἄνετος.

ληστεύω ληστρικῶς (κρυφός) πολεμῶ, κάμνω κλεφτοπόλεμον.
λιμένες πρόσοδοι λιμένων.

λογίζομαι λογιζομένους, εἰ λίλιππος λάβοι = λογιζομένους (τοῦ-
το) εἰ λίλιππος λάβοι.

λογισμὸς 1) λόγος, αἵτια· Φιλ. B, 6. 2) σκέψις πρὸς πλεονεξίαν . . .
τοὺς λογισμοὺς ἔξετάξων δρῖζων τὴν ἀξίαν τῶν σκέψεών του συμ-
φώνως πρὸς τὸ συμφέρον του.

λογιστής κριτής.

λογοποιῶ 1) ἀπολ.: πλάττω λόγους, χαλκεύω (κατασκευάζω) ψευδεῖς
εἰδῆσεις (φήμας). 2) ὡς διαδίδω ὅτι.

λόγος 1) δικαίωμα λόγου διδωμι λόγον τινὶ α) δίδω τὴν ἀδειαν εἴς
τινα νῦν ἀπολογηθῆ δόντες λόγον (αὐτοῖς) . . . Ὁλ. B, 29. β) δίδω
τὴν ἀδειαν εἴς τινα νὰ δμιλήσῃ Ὁλ. B, 31. 2) ἐκτίμησις τοῦ δι-
καιοῦ λόγον ποιοῦμαι φροντίζω περὶ τοῦ δικαίου 3) πρότασις·
Φιλ. B, 11. 4) λογοδοσία· Φιλ. A, 33.

λοιδορία κακολογία κενὴ ἀβάσιμος (μὴ στηριζομένη δηλ. ἐπὶ πρα-
γμάτων).

λοιπὸς ὑπόλοιπος ἔστι λοιπὸν ὑπολείπεται λοιπόν ἔστιν (ἡμῖν) ὑπὸ^{τοῦ}
πολέμου μᾶς ἔχει ἀφήσει δό πόλεμος (δό κατὰ τοῦ Φιλίππου)
τὰ λοιπὰ εἴς τὸ ἔξης.

λυσιτελῶ ὠφελῶ τὸ λυσιτελοῦν ἥ ὠφέλεια, τὸ κέρδος τὸ ἰδίᾳ λυσι-
τελοῦν τὸ ἰδιαίτερον συμφέρον.

M

μακρὰν ἐπὶ χρόνου οὐκ εἰς μακρὰν ὅχι μετὰ παρέλευσιν χρόνου:
ἐντὸς δὲ λιγίου.

μᾶλλον δὲ 1) ἥ διὰ νὰ εἴπω καλύτερον Ὁλ. A, 19. Ὁλ. B, 2, 22. 2) ἥ
καλύτερον Ὁλ. B, 8.

μεθύνω τινὶ εἶμαι μεθυσμένος ἀπὸ χαράν διά τι.

Μενέλαος ἐτεροθαλῆς ἀδελφὸς τοῦ Φιλίππου φοβούμενος καὶ μισῶν
τὸν ἀδελφόν του κατέψυγε μετὰ τῶν στρατιωτῶν του εἰς τὰ ἔνεικα
στρατεύματα τῶν Ἀθηναίων οἱ δὲ ἔνεικοι ἐδέχθησαν αὐτὸν καὶ
κατέστησαν ἕππαρχον.

μένω 1) μένω πιστὸς (εἰς τὴν συμμαχίαν). Ὁλ. Β, 9. 2) **ἐπί τινος περιφίζομαι εἰς τινὰ Φιλ. Α, 9.**

μερὶς βοήθεια.

μέρος· τὸ ἡδικημένον ἀεὶ μέρος (τῶν πολιτῶν) οἱ ἐπιβαρυνόμενοι ἔκαστοτε μὲ ἄδικα βάρη πολῖταιν ἐν μέρει ἢ κατὰ μέρος κατὰ σειρὰν (διαδοχικῶς). ἐν μέρει οὐδενός εἴμι θεωροῦμαι ἀνάξιος λόγου, δὲν λογαριάζομαι γιὰ τίποτε.

μετάστασις ἀλλαγή πολλὴν τὴν μετάστασιν καὶ μεγάλην τὴν μεταταβολὴν δεικτέον (ἔστιν ὅμετρον) πρόπει νὰ δείξετε, δτι πολὺ ἡλλάξατε στάσιν (διαγωγὴν) καὶ μεγάλως μετεβλήθητε.

μέτεστι μοὶ τινος μετέχω τινός.

μετρίως εἰς μέτροιν βαθμόν, δλίγον· καὶ μετρίως σωφρονοῦντες (ἄνθρωποι) καὶ δλίγον μόνον νοῦν ἔχοντες.

μή· 1) μή μοι ἐλλειπτικὴ φράσις = μή μοι λεγέτω τις· 2) μή τι γε δὴ (κατόπιν τοῦ ἐπιδοτικοῦ οὐδὲ) πολὺ δὲ δλιγώτερον βέβαια.

μικρός· ἐπιρρ. χρῆσις μετὰ προθ.: **καὶ κατὰ μικρὸν** ἔστω καὶ δλίγον. **μῖμος** ὁ μιμούμενός τις **μῖμος γελοῖων** ὁ μιμούμενος γελοῖα (ἄξια γέλωτος), γελωτοποιός.

μισθός, εἰς τοὺς στρατιώτας ἐδίδετο μισθὸς καθ' ἔκαστην καὶ σιτηρέσιον (**τροφή**). οὐδέποτε ταῦτα δμοῦ ὑπερέβαινον τὴν δραχμὴν καθ' ἔκαστην, οὐδὲ ἡσαν δλιγώτερα τῶν 4 δβιολῶν.

μνημονεύω ἐνθυμοῦμαι.

μόνος· ἐπιρρ.: **μόνον** οὐχὶ μόνον ποὺ δέν, σχεδόν.

N

νῆσος· καὶ ταῖς ἐν τούτῳ τῷ τόπῳ (δηλ. ἐν τῷ Αἰγαίῳ πελάγει) **νῆσοις**, νοοῦνται αἱ νῆσοι "Ιμβρος, Σκῦρος καὶ Πεπάρηθος.

Νίκαια φρούριον τῶν Ἐπικνημαδίων Λοκρῶν εἰς τὰς ὑπωρείας τῆς Οὔτης καὶ πλησίον τῶν Θερμοπυλῶν.

νικᾶ· τοὺς φίλους νικᾶ (ὑπκρ.: τὰ ξενικὰ) **καὶ τοὺς συμμάχους** νικοῦν τοὺς φίλους καὶ τοὺς συμμάχους (βλάπτουν δηλ. αὐτοὺς δι' ἀρπαγῶν, ἀργυρολογίας κ.τ.τ.).

νυνὶ τώρα δά.

≡

ξένοι μισθιοφόροι, μισθιοφορικὸν στράτευμα.

Ο

οἱ ἀνφρόκ. ἐπίσης: πρὸς δὲ μέρος· συχν. μετὰ γνω.: **δρᾶτε...** τὸ πρᾶτον, οἱ ἀσελγεῖταις προελήλυθεν ἀνθρωπος τὸ συμβαῖνον (τὴν κατάστασιν), μέχρι δηλ. ποίου βαθμοῦ ἀναιδείας ἔχει προχωρήσει δὲ ἀνθρωπος.

οἰδ' δὲ βεβαίως.

οἰκεῖος 1) ἀνήκων εἴς τινα, ἕδιος· τὰ τῆς οἰκείας ἀρχῆς καὶ δυνάμεως τὸ ἰδιαίτερον κράτος (τοῦ Φιλίππου) καὶ ἡ ἰδιαιτέρα δύναμίς του· 2) φιλικός, σύμμαχος: Φιλ. A, 4: ἐπίσης: **οἰκείως** φιλικῶς· πάνυ οἰκείως ἔχειν.

οἰκία οἰκογένεια· ἡ τυραννικὴ οἰκία ἡ οἰκογένεια τῶν τυράννων· ἐννοοῦνται οἱ τύραννοι τῶν Φερῶν Λυκόφρων καὶ Πειθόλαος.

οἶκοι ἐν τῇ πατρίδι τὰ οἶκοι τὰ πράγματα τῆς πατρίδος, ἡ πατρίς.

οἶος 1) μετ' ἀπόμφ.=ώστε (μετ' ἀπόμφ.): **οὐδαμῶς οἶος** (=τοιοῦτος, ώστε) ψεύδεσθαι ἀνίκανος νὰ ψεύδεται· οἶονς δρχεῖσθαι = ώστε δρχεῖσθαι οὐχ οἶδες ἐστι μένειν=οὕκε ἐστι τοιοῦτος, οἶος (=ώστε) μένειν· 2) μετ' ἐπιθ.: **οἶος ἔμπειρος** ὅπωσδήποτε ἔμπειρος· 3) οἶδες τε εἰμὶ (μετ' ἀπόμφ.) εἰμαι ἴκανός, εἰμαι εἰς θέσιν νά...· 4) τὸ οὖδ. **οἶον** ὡς ἐπίσης: καθὼς παραδείγματος χάριν.

δικνῶ 1) μετ' αἵτ: φοβοῦμαι τι δικνῶ τὴν πρὸς ὑμᾶς ἀπέχθειαν φοβοῦμαι τὸ κατ' ἔμοιοῦ μῆσος σας: φοβοῦμαι νὰ μὴ ἐπισύρω τὸ κατ' ἔμοιοῦ μῆσος σας· 2) **μὴ** φοβοῦμαι μήπως.

Ὀλύνθιοι τὰ τῶν Ὀλυνθίων τὰ πράγματα τῶν Ὀλυνθίων, οἱ Ὀλύνθιοι.

δλως γενικῶς.

δμιλτα συναναστροφή, σχέσεις· αἱ λίαν δμιλταὶ αἱ πολὺ στεναὶ σχέσεις.

δμοιος ἐν δμοιῷ πολέμῳ, δι^ο δν=ἐν δμοιῷ πολέμῳ ἐκείνῳ, δι^ο δν.

ὄνειδος 1) προσβολή, κατηγορία· καὶ (ἀ) φαίνοιτο ἀν (ὑμῖν) μεγάλα

*δνείδη κατ' ἐκείνουν βουλομένοις (=εὶ βούλοισθε) δοκιμάζειν
δρθῶς· Ὄλ. Β, 4· 2) αἴσχος· Ὄλ. Β, 20.*

*δνειροπολῶ ἐν τῇ γνώμῃ φαντάζομαι μὲ τὸν νοῦν μου.
δντινοῦν, βλ. δστισοῦν.*

*δπως 1) ἐν πλαγίᾳ ἐρωτατικ. προτάσει: πῶς δπως μὴ δόξομεν εἶναι
χείρους περὶ ήμᾶς αὐτοὺς τῶν ὑπαρχόντων (ήμīn ἐκ τῶν
θεῶν) πῶς νὺ μὴ φανῶμεν, δτι εὔμεθα κατώτεροι τῶν ὑπαρχόν-
των εἰς ήμᾶς ἐκ μέρους τῶν θεῶν (ἀνάξιοι τῶν θεῶν εὐεργεσιῶν).
2) οὐχ δπως... ἀλλὰ καὶ =οὐ μόνον οὐ... ἀλλὰ καὶ.*

*δρμῶ (ἀω) κινοῦμαι ὡς ὑμεῖς ἐκ τῆς ἀμελείας ταύτης τῆς
δγνα... λσως δ, δρμήσατε δι αφήνοντες ταύτην τὴν ὑπερβολι-
κήν σας ἀμέλειαν λσως ηθέλετε κινηθῆ (ἀπὸ ἐδῶ ἐναντίον του): θὰ
τὸ ἔκουγούσατε ἐπὶ τέλους.*

*δρχοῦμαι τοιαῦτα (=τοιαύτας δρχήσεις) χρεύω τοιούτους χρούς.
δστισοῦν, ήτισοῦν, δτιοῦν οίσοδήποτε.
δτε (αἰτλγκ.) ἀφοῦ, ἐπειδή.*

*οὐδεὶς οὐδὲν μὴ δεινὸν πάθητε=οὐ φόβος (ἐστι) μὴ δεινόν τι
πάθητε οὐδὲν κακὸν θὰ πάθετε.*

*οὐδέποτε οὐδέποτ' οὐδὲν ήμīn μὴ γένηται τῶν δεόντων=οὐκ
ἔλπις ἔστι μὴ ποτέ τι τῶν δεόντων γένηται ήμīn=οὐδέποτε
οὐδὲν τῶν δεόντων γενήσεται ήμīn (τότε) τίποτε ἀπ' ὅ, τι πρέ-
πει δὲν θὰ γίνῃ ποτὲ ἐκ μέρους ήμῶν.*

οὔτοις ἐπίρρ.: βεβαίως οὐχί οὔτοι παντελῶς οὐδόλως βέβαια.

*οὔτος, αὕτη τοῦτο καὶ ταῦτα καὶ μάλιστα ταύτη (ἐπίρρ.) διὰ τοῦτο
οὔτω οὔτω καὶ τῶν πραγμάτων τοὺς βουλευομένους=οὔτω (δεῖτ
ἀξιοῦν) καὶ τῶν πραγμάτων (ἥγεῖσθαι) τοὺς (εὗ) βουλευο-
μένους.*

*οὐχ ὥσπερ, βραχυλογικῶς: οὐχ ὥσπερ τὸν π. χρόνον...=οὐδὲ τὰ
πράγματα οὔτως ἔξει, ὥσπερ κτλ.*

*δφλισκάνω κυρ: καταδικάζομαι εἰς χρηματικὸν πρόστιμον ἐπειτα:
δφλισκάνω αισχύνην ἐπισύρω κατὰ τοῦ ἔαυτοῦ μου αἰσχύνην
(καταπίπτω εἰς τὴν ὑπόληψιν τῶν ἀνθρώπων). δφλισκάνω ἀνοιαν
ἐπισύρω κατὰ τοῦ ἔαυτοῦ μου τὴν κατηγορίαν τῆς ἀνοησίας, κιν-*

δυνεύω νὰ θεωρηθῶ ἀνόητος δφλισκάνω ἀνανδρίαν ἐπισύρω κατὰ τοῦ ἑαυτοῦ μου τὴν κατηγορίαν τῆς δειλίας.

δχλος πλῆθος ἀνθρώπων καὶ (ἀ) τοσοῦτον δχλον καὶ παρασκευὴν (ἔχει), δσην οὐκ οἰδ', εἰ τι τῶν ἀπάντων (οὐδ.) ἔχει καὶ αἱ δποῖαι ἔορται ἀπαιτοῦν τοσοῦτον πλῆθος ἀνθρώπων (δηλ. χρευτῶν, αὐλητῶν, χορηγῶν, γυμνασιάρχων κτλ.) καὶ τοσαύτην προπαρασκευὴν (δηλ. πολυτελῆ σκεύη, ἐνδύματα κτλ.), δσην ἵσως οὐδὲν ἄλλο πρᾶγμα ἐν τῷ κόσμῳ (ἀπαιτεῖ).

Π

Παίων = Παίονες.

πάλιν κατόπιν· **πάλιν αὖ** ἔπειτα πάλιν.

παρὰ 1) μετὰ γνκ.: τὸ προέρχεσθαι ἐκ τινος προσώπου· **παρ'** αντοῦ ἀπὸ τὸν ἑαυτόν του, μὲ τὴν ἴκανότητά του; 2) μετ' αἰτ.: α) πρὸς δήλωσιν αἰτίας: ἔνεκά τινος, ἐξ αἰτίας τινός· Φιλ. A, 11· β) πρὸς δήλωσιν χρόνου: **παρὰ πάντα τὰ ἐκ τῶν ἀνθρώπων πράγματα εἰς** δλα τὰ πράγματα τῶν ἀνθρώπων (κυρ. : ἐν ᾧ χρόνῳ γίνονται τὰ πράγματα τῶν ἀνθρώπων); **παρὰ τὸν καιρὸν εἰς** τὴν κατάλληλον στιγμήν: δταν παρουσιασθῆ ἡ κατάλληλος εὐκαιρία.

παραιροῦμαι ἀφαιρῶ.

παρακαθίστημι τινά τινι τοποθετῶ τινα πλησίον τινός· **στρατιώτας οἰκείους...** **παρακαταστήσαντας** (τῷ στρατηγῷ καὶ τοῖς ἔνοις).

παραχρούμαι ἔξαπατῶ.

παρακύπτω ἐπὶ τι φίπτω παρέργως ἐν βλέμμα ἐπιπόλαιον εἰς τι.

παραπίπτω συμπίπτω· **παραπεπτωκώς καιρὸς** εὐκαιρία, ἡ δποίᾳ ἔχει παρουσιασθῆ.

παρασκευάζομαι τριήρεις ἑτοιμάζω τριήρεις πρὸς ἀπόπλουν (διὰ τοῦ διορισμοῦ τριηράρχων).

παρατάττομαι δύναμιν τὴν ἔκεινω (= τὴν τῇ ἔκεινου δυνάμει) **παραπατησόμενην** ἴκανήν ν' ἀντιπαραταχθῆ (νὰ πολεμήσῃ φανερὰ) πρὸς τὴν δύναμιν ἔκεινου.

παραυτίκα· εὐθύς· μετ' οὐσ. πρὸς δήλωσιν βραχείας διαρκείας: **ἡ παραυτίκης ήδονή** ἡ στιγμαία ήδονή.

παραχρῆμα εὐθύς· **ἐκ τοῦ παραχρῆμα** ἐκ τοῦ προχείρου, ἀνευ προμελέτης.

πάρειμι (παρὰ + εἰμι) 1) είμαι πλησίον· **πάρειμι τοῖς πράγμασι παρακολουθῶ** ἐκ τοῦ πλησίον τὰ πράγματα (τὴν πορείαν τοῦ πολέμου); 2) ἔχω φθάσειν **πρὸς τοῦτο καὶ οὐ εἰς τοῦτο τὸ κρίσιμον σημεῖον**; 3) **πάρειμι ἐπὶ τὸ βῆμα** ἔχω παρουσιασθῇ εἰς τὸ βῆμα.
παρέρχομαι 1) εἰσέρχομαι ἐὰν **παρέλθῃ (εἰσὼ Πυλῶν)**· Φιλ. B, 30·
 2) **ἐπὶ τὸ βῆμα ἀναβαίνω** εἰς τὸ βῆμα, ἵνα διιλήσω· **οἱ παριστα-**
τες οἱ ὄχιορες.

παρεῖσθαι, βλ. **παρωθοῦμαι**.

παρίστημι παρίστημι τι ἐν τῇ γνώμῃ τινὸς ἐμβάλλω εἰς τὸν νοῦν τινος κάτι τι, κάμνω τινὰ νὰ σκεφθῇ τι **δεῖ τοῦτο ἐκείνῳ ἐν τῇ γνώμῃ (= ἐν τῇ γνώμῃ ἐκείνου)** **παραστῆσαι** (ὑποκμ.: ὑμᾶς). — Μέσον: **παρίσταμαι** ὑποτάσσω· Ὁλ. A, 18· ἀπόσ.: **παρίσταται μοι** μοῦ ἔρχεται εἰς τὸν νοῦν· Φιλ. B, 6.

παροξύνομαι 1) ἔξεγείομαι· Ὁλ. A, 6· 2) **ἔξοργίζομαι**· Φιλ. B, 18.

παρορῶ τι καταφρονῶ τι, ἀδιαφορῶ διά τι.

παρρησία τὸ νὰ λέγῃ τις ἐλευθέρως διά τι φρονεῖ: ἐλευθεροστομία.

παρρησιάζομαι τι λέγω τι ἐλευθέρως.

παρωθοῦμαι (πρκμ. **παρέωσμαι**) **παραγκωνίζομαι**.

πᾶς 1) μετὰ τοῦ ἀρθρου: **οἱ πάντες τὸ δλον, ἐν συνόλῳ** 2) οὖδ. πληθ.
πάντα ὡς ἐπίρρο. = πάντως ἔξάπαντος.

πεζέταιροι ἐκλεκτοὶ πεζοὶ Μακεδόνες, ἀποτελοῦντες τὴν σωματοφυλα-
 κὴν τοῦ Φιλίππου.

πειθομαι συμβιβάζομαι· Φιλ. A, 15· πρκμ. **πέπεισμαι** ἔχω σχηματίσει πεποίθησιν· **τοῖς μὲν ταῦτα πεπεισμένοις, τοῖς δὲ ταῦτα διότι ἄλλοι μὲν ἔχετε (ἐσχηματισμένην) αὐτὴν τὴν πεποίθησιν (π.χ. δτι πρέπει νὰ πολεμήσετε κατὰ τοῦ Φιλίππου καὶ νὰ βοηθήσετε τοὺς Ὀλυνθίους), ἄλλοι δὲ ἄλλην (π.χ. δτι πρέπει νὰ ἐπιδιώξετε τὴν φι-
 λίαν τοῦ Φιλίππου).**

περαίνω 1) φέρω εἰς πέρας, ἐκτελῶ· Ὁλ. B, 13· 2) λέγω· Φιλ. A, 28.

περὶ (μετὰ γν.).: ὡς πρός τι, σχετικῶς μὲ τι **συνοίσειν τῇ πόλει**
περὶ ὅν (= περὶ τούτων, περὶ ὅν σχετικῶς μὲ αὐτά, περὶ τῶν δποίων) · Ὁλ. A, 1· **παρόμοιον (τοῦτό) ἔστι (ἐκείνῳ), δπερ (ἔστι)**
καὶ περὶ τῆς κτήσεως τῶν χρημάτων · Ὁλ. A, 11· **καὶ περὶ τῶν πραγμάτων οὔτως (ἔστι)** καὶ σχετικῶς μὲ τὰς δημοσίας ὑποθέσεις

ἔτσι συμβαίνει Ὄλ. Α, 11' **περὶ πόρου χρημάτων** ὡς πρὸς τὸ ζήτημα τοῦ πόρου (τῆς ἔξευρέσεως) χρημάτων Ὄλ. Α, 19.

περιγίγνομαι μετὰ γνκ.: ὑπερισχύω τινός.

περίειμι (περὶ + εἰμι) 1) μετὰ γνκ.: ὑπερισχύω τινός· 2) **περίεστι τινι** (μετ' ἀριθμ.) ὑπολείπεται εἰς τινα (ὡς κέρδος) τὸ νὰ . . . : τίποτε ἄλλο δὲν κερδίζει τις παρὰ μόνον νὰ . . . Ὄλ. Β, 29.

περισταμαι μετ' αἰτ.: ἵσταμαι πέριξ τινός, περικυκλώνω τινά: **δοποῖα ἄττα (=τινά)** ἀν περιστῇ ὑμᾶς τὰ πράγματα, τοιοῦτοι κριταὶ ἔσεσθε καὶ τῶν περιγαμένων αὐτοῖς κατὰ τὴν ἔκβασιν, τὴν δοπίαν θὰ ἔχουν διὰ σᾶς τὰ πράγματα, κατὰ ταύτην θὰ κρίνετε καὶ τὰς πολιτικάς των πράξεις.

περιστοιχίζομαι 1) **τινὰ περικυκλώνω** τινὰ ὡς διὰ δικτύων· Φιλ. Α, 9' 2) πμτκ.: περικυκλώνομαι Φιλ. Β, 27.

πήγνυμαι (πρκμ. **πέπηγα**) στερεοποιοῦμαι: **ἐκεῖνῳ ὡς θεῷ πεπηγέναι ἀθάνατα** ὅτι εἶναι δι' ἐκεῖνον, ὡσὰν νὰ ἥτο θεός, τόσον στερεά, ὥστε νὰ εἶναι ἀθάνατα (ἀμετάβλητα).

πήλινος ὥσπερ οἱ πλάττοντες τοὺς πηλίνους, εἰς τὴν ἀγορὰν χειροτονεῖτε . . . = ὥσπερ οἱ πλάττοντες τοὺς πηλίνους ταξιάρχους καὶ φυλάρχους πλάττουσιν αὐτοὺς εἰς τὴν ἀγορὰν (διὰ τὴν ἀγοράν, διὰ νὰ τοὺς πωλήσουν), οὕτω καὶ ὑμεῖς χειροτονεῖτε τοὺς τ. καὶ φ. εἰς τὴν ἀγορὰν (διὰ τὴν ἀγοράν, διὰ νὰ συνοδεύουν δηλ. τὰς πομπὰς διὰ τῆς ἀγορᾶς).

πικρὸς δυσάρεστος: ἐπίρρ. **πικρῶς** αὐστηρῶς.

πιπράσκω πωλῶ· πμτκ. ἀρό. **ἐπράσθην** **προδοθέντες** (οἱ Ὄλύνθ.) ὑπ' ἀλλήλων καὶ πραθέντες, ἡ Ὄλυνθος ἔπεισε διὰ προδοσίας δύο πλιτῶν, τοῦ Εὐθυκράτους καὶ τοῦ Λασθένους, δεκασθέντων διὰ Μακεδονικοῦ χοίματος (τὸ 347)' ὁ δὲ Εὐθυκράτης μετὰ τὴν ἄλωσιν τῆς Ὄλυνθου ὠρισε καὶ τὴν τιμὴν τῶν πωληθέντων αἰχμαλώτων.

πλέον οὐδὲν ποιῶ δὲν καταλήγω εἰς τίποτε.

πλεονεκτῶ ἵδια καρποῦμαι ἀτομικάς ὀφελείας.

πλῆθος τὰ πλήθη οἵ ἐλεύθεροι λαοί, αἱ δημοκρατίαι.

πνεύματα ἄνεμοι τοῖς πνεύμασι καὶ ταῖς ὥραις τοῦ ἔτους τῇ βοηθείᾳ τῶν (καταλλήλων) ἄνεμων καὶ τῶν (καταλλήλων) ἐποχῶν τοῦ ἔτους: τὸ τῶν πνευμάτων ἀσφαλές (ἐστι) οἱ ἄνεμοι εἶναι ἀσφαλεῖς (οὐδεὶς δηλ. κίνδυνος ὑπάρχει ἀπὸ τοὺς ἄνεμους).

ποιῶ 1) παράγω· Ὁλ. B, 16· 2) ἐπὶ ποιητῶν: συνθέτω ποιήματα· Ὁλ. B, 19· 3) παρέχω· **ποιῶ έμαυτῷ λόγον παρ'** ύμῖν παρέχω εἰς τὸν ἑαυτὸν μου εὑκαιρίαν τοῦ λέγειν παρ' ύμῖν: κατορθώνω νὰ λάβω τὴν ἄδειαν νὰ διμιλήσω ἐνώπιόν σας· Φιλ. B, 32· 4) μετὰ διπλῆς αἰτ.: κάμνω τι εἴς τινα· **Δ ἐποίησε τούς τε παραδόντας τῶν Άμφιπολιτῶν τὴν πόλιν αὐτῷ καὶ τοὺς υποδεξαμένους τῶν Πυδναίων.** Ὁ Φιλ. εἰσελθὼν εἰς τὴν Ἀμφίπολιν καὶ τὴν Πύδναν διέταξε νὰ φονευθῶν οἱ παραδώσαντες εἰς αὐτὸν τὰς δύο ταύτας πόλεις· οὗτοι ἡσαν ἀρχηγοὶ τῶν ἐν τῇ Ἀμφιπόλει καὶ Πύδνῃ δημοκρατικῶν.—Μέσον: **ποιοῦμαι ἐν δργῇ τινα δργίζομαι** ἐναντίον τινός· **ποιοῦμαι λόγους περὶ τινος** ἔρχομαι εἰς διαπραγματεύσεις (διαπραγματεύομαι) περὶ τινος.

πολεμῶ (πόλεμον) διεξάγω πόλεμον· **δεήσειν αὐτὸν πολεμεῖν** ὅτι θὰ παρασταθῇ ἀνάγκη νὰ διεξαγάγῃ αὐτὸν (τὸν πόλεμον).

πολιτεῖαι 1) δημοκρατικὰ πολιτεύματα· Ὁλ. A, 5· Φιλ. B, 21· 2) = **τὸ κοινὸν** τῶν Βοιωτῶν καὶ τῶν Ἀρκάδων, ὁ σύνδεσμος τῶν Βοιωτικῶν καὶ Ἀρκαδικῶν πόλεων· Φιλ. A, 48.

πολιτεύομαι διαχειρίζομαι τὰ τῆς πολιτείας· Πτθκ.: **τὰ πεπολιτευμένα αὐτοῖς** τὰ ἐν τῇ πολιτείᾳ ὑπ' αὐτῶν πεπραγμένα: αἱ πολιτικαὶ των πρᾶξεις· Ὁλ. A, 28.

πομπή τὰς πομπὰς **πέμπουσιν ύμῖν** προπορεύονται τῶν πομπῶν πρὸς εὐχαρίστησίν σας· οἱ Ἀθηναῖοι ἐτέλουν πομπὰς μεγαλοπρεπεῖς κατὰ τὰ Παναθήναια, Διονύσια καὶ λοιπὰς ἔορτάς.

πορισταὶ οἰκονομικοὶ ἀρχοντες ἐν Ἀθήναις ἔργον ἔχοντες τὴν ύπόδειξιν δημοσίων πόρων πρὸς συναγωγὴν χοημάτων.

ποτὲ ἔρωτατκ. μόριον: ἄραγε.

πρᾶγμα 1) ύπόθεσις· Φιλ. A, 1· 2) δυσκολία, στενοχωρία· Φιλ. B, 36· 3) ἐν τῷ πληθ. **πράγματα** α) ύποθέσεις (τῆς πόλεως)· Ὁλ. A, 14· Φιλ. A, 3· β) περισπασμοί, ἔνοχλήσεις· Ὁλ. A, 8, 20.

πραγματεύομαι πράττω καὶ ἐνεργῶ.

πραθέντες, βλ. **πιπράσκω**.

πράττω 1) μετ' αἰτ.: μηχανῶμαι τι· Φιλ. A, 48· 2) ἀπολ.: ἐνεργῶ.

πρεσβεύομαι ἀποστέλλω πρέσβεις.

πρόδ (μετὰ γνκ.) ἐπὶ χρόνου: δ **πρόδ τοῦ πέλεμος** δ πρότερον πόλεμος.
προάγομαι εἰς τοῦτο περιέρχομαι εἰς τοιοῦτο σημεῖον.

προαιρέσις σκοπός· ἐκ προαιρέσεως ἔκουσίως καὶ ἀπὸ σκοποῦ.

προαιροῦμαι: προκμ.: προήρημαι (μετ' ἀπομφ.) ἔχω ἀποφασίσει, εἴμαι ἀποφασισμένος νὰ . . .

προαιπόλλυμαι χάνομαι πρότερον· **προαιπόλωλε τὸ ἐφ'** δ ἀν ἐκπλέωμεν δ σκοπὸς τοῦ ἔκάστοτε ἀπόπλου μας ἐκ τῶν προτέρων ματαιοῦται.

προβάλλομαι (*τὰς χεῖρας*) προτείνω τὰς χεῖρας μου (πρὸς προφύλαξίν μου).

προεῖτο, ἀρδ. τοῦ **προΐεμαι**.

προερχομαι προχωρῶ καὶ (*δπως*) πάντα μὴ λήσει ήμᾶς **προελθόντα** ἔτι **πορρωτέρω** καὶ πῶς τὸ οὐακὸν νὰ μὴ προχωρήσῃ ἐν ἀγνοίᾳ μας ἀκόμη περισσότερον.

προέχω ὑπερέχω· **πολλῷ προέχει** εἶναι μέγα πλεονέκτημα.

προησμεύθα, τοῦ **προΐεμαι**.

προΐεμαι 1) μετὰ γνκ.: ἀμελῶ καὶ ἀφήνω νὰ μοῦ ξεφεύγῃ κάτι τι· 'Ολ. B, 2· 2) μετ' αἰτ.: α) ἀφήνω τινὰ εἰς τὴν τύχην του· 'Ολ. A, 12· β) ἔγκαταλείπω, ἀφήνω τινὲς τὸ **προΐεσθαι** δεῖ καθ' ἔκαστόν τι τῶν **πραγμάτων** τὸ ν' ἀφήνωμεν πάντοτε νὰ φεύγουν ἀπὸ μέσα ἀπὸ τὰ χέρια μας αἱ παρουσιαζόμεναι εὐκαιρίαι πρὸς δρᾶσιν, ἡ μία μετὰ τὴν ἄλλην εἰς *'Αμφίπολιν καὶ Ποτείδαιαν προεῖτο*· γ) παραμελῶ· τὸ **παρόν** δεῖ τὴν ἔκάστοτε παρουσιαζομένην εὐκαιρίαν· 3) μετ' αἰτ. καὶ δτκ.: ἀφήνω τι εἰς τὴν διάκρισίν τινος· Φιλ. B, 8· 4) μετ' αἰτ. καὶ γνκ. τοῦ τιμήματος: θυσιάζω τι ἀντί τινος· Φιλ. B, 10.

προκινδυνεύω διακινδυνεύω πρῶτος ἐν τῇ μάχῃ.

προλαμβάνω 1) μετ' αἰτ.: προκαταλαμβάνω· 'Ολ. B, 9· 2) ἀπολ.: κρίνω πρότερον.

πρόσοισθε, ἀρδ. (κατὰ τὰ βαρύτονα) τοῦ **προΐεμαι**.

πρὸς 1) μετ' αἰτ.: α) ἐπὶ ἐχθρικῆς σημασίας: ἐναντίον τινός· 'Ολ. B, 14· **πρὸς Ποτείδαιαν** κατὰ τὸν πόλεμον ἐναντίον τῆς Ποτειδαίας· β) ὡς πρός τινὲς τὸ **πράττεσθαι** τὰ τοῦ πολέμου ταχὺ καὶ κατὰ καὶ δὸν ὡς πρὸς τὴν ταχεῖαν καὶ ἔγκαιρον διεξαγωγὴν τῶν πολεμικῶν ἐπιχειρήσεων· γ) συμφώνως πρὸς τινός τι· 'Ολ. A, 11· 2) ἀπολ., ὡς ἐπίρρο.: προσέτιν τάλαντα ἐνενήκοντα καὶ μικρόν τι **πρὸς** καὶ προσέτι διάγον ἀκόμη (δηλ. δύο τάλαντα).

προσάγομαι δελεάζω.

προσδεῖ ὑπάρχει προσέτι ἀνάγκη· οὐδενὸς ὑμῶν **προσδεῖ πόρου** δὲν
χρειάζεσθε κανένα ἄλλον πόρον· οὐδὲ λόγου **προσδεῖ** (τοῦτο) δὲν
χρειάζεται οὐδὲ νὰ λεχθῇ καν.

προσδόκιμός εἰμι περιμένομαι, ἀναμένομαι.

προσεδρεύω=προσκαθέζομαι· προσκαθεδεῖται καὶ προσεδρεύσει τοῖς πράγμασι θὰ ἔξακολουθήσῃ τὴν πολιορκίαν (τῶν ἐν τῇ Χαλκίδικῇ πόλεων) καὶ θὰ ἐπιμείνῃ εἰς αὐτήν.

προσέχω (μετὰ δτκ.) 1) ἔχω ἐστραμμένην τὴν προσοχήν μου εἰς τι· 2)
μετὰ τοῦ **νοῦν**: α) δίδω προσοχὴν (σημασίαν) εἰς τι **εἰλλας** οὐδὲν
προσέξει τὸν νοῦν ἐὰν βεβαίως θέλετε νὰ δίδη τις προσοχὴν (σημασίαν)
εἰς τοὺς λόγους σας· β) πείθομαι εἰς τινα, συμπράττω μετά
τινος· Φιλ. Α, 6.

προσηγορίαι τίτλοι.

προσθήκη· ἡ δύναμις... ἐν προσθήκῃ ἡ δύναμις ὡς προσθήκη,
προστιθεμένη εἰς ἄλλην δύναμιν.

προσκαθεδεῖται, τοῦ προσκαθέζομαι.

προσκαθέζομαι κάθημαι ἐνώπιον πόλεως καὶ πολιορκῶ αὐτήν.

προσκρούω ἔρχομαι εἰς σύγκρουσιν πρός τινα· **οἱ ἔμοι προσκρούσαντες ἐξ ἀρχῆς** ἐκεῖνοι, οἵ διποῖοι ἀνέκαθεν ἤσαν ἀντίπαλοί μου.

προσλαμβάνω λαμβάνω μὲ τὸ μέρος μου.

προσπεριβάλλομαι τι ἀποκτῶ ἐκτὸς τῶν ὑπαρχόντων καὶ νέον τι.

προσπολεμῶ πολεμῶ νομίζει τὸν Φίλιππον φοβερὸν προσπολεμῆσαι (τινα αὐτῷ) φοβερὸν διὰ νὰ πολεμήσῃ τις ἐναντίον του
(φοβερὸν ἀντίπαλον).

προτίθεμαι (μετ' αἰτ.) προσδιορίζω τι πθικ. ἀπροσ.: **προτίθεται** (μετ' ἀπρομφ.) ἔχει προταθῆ (ὑπὸ τοῦ προέδρου τῆς ἐκκλησίας),
πρόκειται νὰ . . . Φιλ. Α, 1.

πρόφασις 1) ἀφορμή· ἡ **πρῶτη πρόφασις** ἡ τυχοῦσα ἀφορμή· 2) δικαιολογία, πρόφασις· **τὰς προφάσεις** (τῶν στρατηγῶν) **ἀφελεῖν**, οἵ στρατηγοὶ πολλάκις ἐγκατέλειπον τὸν κατὰ τοῦ Φίλιππου πόλεμον προφασίζομενοι, ὅτι δὲν ἐλάμβανον μισθόν.

προχειρίζομαι προετοιμάζω.

πρῶτος· ὡς ἐπίρρο.: **τὰ πρῶτα** πρῶτα, στὴν ἀρχή· **τὴν πρῶτην** κατὰ πρῶτον.

πταισμα ἀποτυχία.

πταιω τι πάσχω ἀτύχημά τι.

πυλαία τὸ δικαίωμα τῆς συμμετοχῆς εἰς τὸ Ἀμφικτυνονικὸν συνέδριον.

πω (πάντοτε μετ' ἀρνήσεως) μέχρι τοῦδε.

πώποτε μέχρι τοῦδε.

πῶς ἐπίρρο. ἐρωτικ.: **πῶς** ἔτοιμως μὲ πόσην προθυμίαν.

P

ὅάδιος συγκοιτκ.: ὁάων, ὁᾶσιν· ἔχομεθα ἀν τῷ Φιλίππῳ ὁάσιν (δηλ. πολεμεῖσθαι) θὰ εἴχαμεν νὰ κάμωμεν μὲ ἔνα Φίλιππον εὐκολοπολεμητότερον· ἐπίρρο.: ὁάδιως ἀπερισκέπτως.

ὅαδυμα ζῶ μὲ φραδυμίαν· (**μη**) φανῶμεν ἔρραδυμηκότες ἐπὶ πολλῷ (**τόκω**) ὅτι μὲ μεγάλην μας θυσίαν (ζημίαν) ἔχομεν ζήσει μὲ φραδυμίαν.

ὅατζω (**ὁάων**) καλυτερεύω, ἀναλαμβάνω ἐκ τῆς ἀσθενείας μου.

ὅαστώνη ἀνάπαυσις.

ὅῆγμα κάταγμα, σπάσιμο.

ὅητδες δι λεγόμενος, περὶ οὗ δύναται νὰ γίνεται λόγος, δι φανερός.

ὅήτωρ ὁήτωρ (**ἐστιν**) ηγεμῶν ἑκατέρων καὶ στρατηγός (**ἐστιν**) ὑπὸ τούτῳ ἔνας οήτωρ είναι ἀρχηγὸς ἔκαστου τῶν δύο πολιτικῶν κομμάτων καὶ ἔνας στρατηγὸς ὑπὸ τὰς διαταγὰς αὐτοῦ (ὅπως ἐν τῇ συμμορίᾳ ἦσαν δι ηγεμῶν καὶ δι ἐπιμελητῆς).

ὅσπῃ ἐπιρροή, ἐπίδρασις· μεγάλῃ **ὅσπῃ** (**ἐστιν** ή τύχη)=μεγάλην **ὅσπῃν** ἔχει ή τύχη.

S

σαθρὸς βεβλαμμένος· **σαθρὸν** βλάψιμον· τὰ **σαθρὰ** τῶν ἔκείνου **σραγμάτων** τὰ ἀσθενῆ μέρη ἔκείνου: αἱ κεκρυμμέναι ἀδυναμίαι ἔκείνου.

Σίγειον πόλις τῆς Μ. Ἀσίας παρὰ τὸν Ἐλλήσποντον πλησίον τοῦ διμωνύμου ἀκρωτηρίου.

σκαιότης τρόπων μωρία, ἡλιθιότης.

σκέψαιτο, βλ. **σκοπῶ**.

σκήπτομαι προφασίζομαι.

σκῆψις πρόφασις, δικαιολογία.

σκοπῶ 1) μετ' αἰτ.: α) προσέχω, κοιτάζω τις Ὀλ. Β, 2· β) παρατηρῶ, ἔχω ὑπ' ὅψει τις Φιλ. Α, 4· γ) ἀποβλέπω εἰς τις **σκοπῶ τὴν ἴδιαν δισφάλειαν** ἀποβλέπω εἰς τὴν ἀτομικήν μου ἀσφάλειαν 2) ἐπομένης πλαγίας ἐρωτήσεως: ἔξετάζω· οὐ γὰρ δεῖ (ὑμᾶς σκοπεῖν), **ἄττα (=ἄτινα) ποτ' ἔσται (τὰ μέλλοντα)**, ἀλλὰ (δεῖ) εὖ εἰδέναι, δτι (ταῦτα, τὰ μέλλοντα) φαῦλα ἔσται 3) περὶ τινος σκέπτομαι περὶ τινος: Ὀλ. Α, 1.—Μέσον: **σκοποῦμαι** (μέλλ. σκέψωμαι, ἀρ. ἔσκεψάμην, προκι. ἔσκεψμαι) 1) μετ' αἰτ.: α) σκέπτομαι περὶ τινος ἔκ τῶν προτέρων **ἔσκεψμένος χρήσιμόν τι προεσκευμένος**, πρόμελετημένος ἵνα προτείνῃ κάτι τι χρήσιμον· β) ἔχω ὑπ' ὅψει τις Ὀλ. Β, 12· γ) **ἔξετάζω τις (τὰ πράγματα) μετ' ἀληθείας** συμφώνως μὲ τὴν ἀλήθειαν (ὅπως ἀληθῶς συνέβησαν)· Ὀλ. Β, 4· 2) ἐπομένης πλαγίας ἐρωτήσεως: σκέπτομαι: Ὀλ. Α, 14· 3) **ἐκ τινος** συμπεραίνω ἔκ τινος: Ὀλ. Β, 17.

σπουδάξω περὶ τι προθύμως ἀσχολοῦμαι εἰς τι.

στρατεύομαι ἐκπληρῶ τὴν στρατιωτικήν μου ὑπηρεσίαν.

στρατηγοί, κατ' ἕτος ἔξελέγοντο δέκα **στρατηγοί** ἔχοντες τὴν ἀνωτάτην ἀρχὴν ἐν τῷ πεζικῷ· ὑπὸ τὰς διαταγὰς τούτων ἦσαν οἱ δέκα **ταξίαρχοι** ἐκλεγόμενοι ἔκαστος ἔξι ἑκάστης φυλῆς. Τὴν δ' ἀνωτάτην ἀρχὴν ἐν τῷ ἵππικῷ είχον οἱ δύο **ταγμάρχοι** ἐκλεγόμενοι ἔξι ἀπάντων τῶν πολιτῶν· ὑπὸ τὰς διαταγὰς τῶν ἵππάρχων ἦσαν οἱ δέκα **φύλαρχοι**.

στρατηγοῦμαι ὑπό τινος διευθύνομαι ὑπό τινος (ῶς ὑπὸ στρατηγοῦ) τὰ **στρατηγούμενα** τὰ ὑπὸ τοῦ στρατηγοῦ πραττόμενα, αἱ πράξεις τοῦ στρατηγοῦ.

στρατιωτικός χρήματα στρατιωτικὰ χρήματα διὰ στρατιωτικὰς ἀνάγκας. Ὁ Δημοσθένης ἐννοεῖ τὰ **θεωρικά**, δηλ. τὰ χρήματα, τὰ δποῖα ἀπὸ τῶν χρόνων τοῦ δημαγωγοῦ Κλεοφῶντος (422) διενέμοντο καὶ τὰς ἔօρτας εἰς τοὺς ἀπόρους πολίτας πρὸς πληρωμὴν τῆς εἰς τὸ θέατρον εἰσόδου καὶ πρὸς δαπάνην ἐν ταῖς ἔօρταις. Τὰ χρήματα ταῦτα ἐπληρώνοντο ἐκ τῶν περισσευμάτων τῶν δημοσίων εἰσπράξεων· ἐν καιρῷ ὅμως πολέμου ὠρίζετο διὰ νόμου νὰ δαπανῶνται ταῦτα εἰς τὰς στρατιωτικὰς ἀνάγκας. Ἄλλ' ὅτε διηγήθηντε τὰ πρά-

γματα τῶν Ἀθηνῶν (ἀπὸ τοῦ 361) δὲ Εὐβουλος, ἡκυρώθη δὲ νόμος οὗτος καὶ ἔκτοτε κατ' ἔτος, εἴτε εἰρήνη ἥτο εἴτε πόλεμος, διενέμοντο τὰ περισσεύματα εἰς τὸν λαὸν ὡς **θεωρικά**.

στρέμμα ἔξαρθρωσις, στραγγούλισμα.

συγχροτῶ γυμνάζω· **συγκεκριτημένος** τὰ τοῦ πολέμου γυμνασμένος εἰς τὰ πολεμικά.

συγχωρῶ παραχωρῶ.

συλλαμβάνω (μετὰ δτκ. προσ.) λαμβάνω μέρος μετά τινος ἄλλου, βοηθῶ τινα.

συμμαχικός τὰ συμμαχικὰ (**πράγματα**) οἱ σύμμαχοι.

συμμορίαι ωργανωμέναι πολιτικαὶ διμάδες· **κατὰ συμμορίας** εἰσεφέρετε, τὸ κατὰ συμμορίας φροδολογικὸν σύστημα, δπερ ἐψηφίσθη τὸ 378/7, ἥτο τοιοῦτον τι: οἱ ὑπόχρεοι νὰ εἰσφέρουν εἰσφορὰς κατενέμοντο εἰς συμμορίας — ἄγνωστον πόσας —, ἐκάστης τῶν ὅποιων προϊσταντο δύο, δὲ ἡγεμὼν καὶ δὲ **ἐπιμελητής**, ἐκλεγόμενοι ἐκ τῶν πλουσιωτάτων· εἰς τὰς συμμορίας κατενέμοντο πολλοὶ δὲ δλίγοι ἀναλόγως τῶν εἰσφορῶν, τὰς ὅποιας εἰσέφερον, οὕτως ὥστε ἔξι ἐκάστης αὐτῶν εἰσεποράττετο τὸ αὐτὸ περίπου ποσὸν χρημάτων. Τὴν πρώτην τάξιν τῆς τιμήσεως ἀπετέλουν οἱ 300 πλουσιώτατοι, κατανεμημένοι εἰς πάσας τὰς συμμορίας· οὗτοι ἵνα θέτουν ἀμέσως εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ δημοσίου τὰ ποσά, τῶν ὅποιών τοῦτο εἶχεν ἀνάγκην, ἐπλήρωνον προκαταβολικῶς τὸ σύνολον τῆς τεταγμένης εἰσφορᾶς, κατόπιν δὲ μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τοῦ ἀναλογούντος εἰς αὐτοὺς μέρους εἰσέπραττον τὸ ὑπόλοιπον αὐτοὶ παρὰ τῶν συμμοριτῶν των· ὡς προκαταβάλλοντες δὲ τὸ σύνολον τῆς τεταγμένης εἰσφορᾶς ἥσαν οἱ 300 οὗτοι πανίσχυοι καὶ ἥγον καὶ ἔφερον τοὺς λοιποὺς συμμορίτας.

συμπαραθέω τρέχω ὁμοῦ παραπλεύρως.

συμπλέκομαι ἐπὶ πολέμου: ἐκρήγνυμαι.

συμπονῶ 1) ὑφίσταμαι μαζὶ τοὺς κόπους καὶ τὰς ταλαιπωρίας (τοῦ πολέμου); Ὁλ. B, 2· 2) συνεργάζομαι· **ἄλλο οὐδ'** διτοῦν συμπονῶ εἰς τίποτε ἄλλο, οὐδὲ εἰς τὸ παραμικρόν, δὲν συνεργάζομαι.

συμφέρει τί τινι είναι τι συμφέρον (ῳφέλιμον) εἴς τινα: ὠφελεῖ τί τινα· Ὁλ. A, 1· Φιλ. B, 12· ὡς **συμφέροι** ἀν ὑμῖν μάλιστα κατὰ τρόπον, δὲ οποῖος παρὰ πολὺ θὺ συνέφερεν εἰς σᾶς· Ὁλ. A, 6· δ τι

ἀν μὴ πεπεισμένος ὡς καὶ συνοίσειν (ὑμῖν). Φιλ. Α, 51. οὕτως εἰδέναι συνοῖσον (=ὅτι συνοίσει, δηλ. τὸ τὰ βέλτιστα εἰπεῖν) καὶ τῷ τὰ βέλτιστα εἰπόντι οὕτω νὰ γνωρίζω, ὅτι ἡ ἀρίστη γνώμη θὰ ὠφελήσῃ καὶ τὸν εἰπόντα αὐτήν. Φιλ. Α, 51.

συναίρομαι (=σὺν τῇ τύχῃ αἴρομαι) τὰ πράγματα μὲ τὴν βοήθειαν τῆς τύχης ἐπιλαμβάνομαι τῶν πραγμάτων.

συναιρῶ συστέλλω, περιορίζω· συνελόντι ἀπλῶς (εἰπεῖν) = ἵνα συνελὼν τὸν λόγον ἀπλῶς εἴπω γιὰ νὰ μιλήσω συντόμως καὶ ἀπλῶς (δορά κοφτά)

συναμφότερον τοῦτο αὕτη ἡ δύναμις (ἢ Μακεδονικὴ) συνηνωμένη (μετὰ τῆς τῶν Ὀλυμπίων).

συναναλίσκω συνανήλωσε (γνωμικ. ἀδόρ.) καὶ τὸ μεμνῆσθαι τὴν χάριν μαζὶ μὲ τὰ χοήματα (τὰ δύοια ἔλαβε) ἀποβάλλει καὶ τὴν ἀνάμνησιν τῆς ὀφειλομένης εὐεργεσίας.

σύνειμι συναναστρέψομαι· οἱ συνόντες οἱ μετέχοντες εἰς κάποιαν συναστροφὴν (τὰ διάφορα πρόσωπα μιᾶς συναναστροφῆς).

συνήμι ἔννοῶ.

συνίσταμαι 1) δργανοῦμαι τὰ πράγματα συνίσταται ὑπὲρ εὐνοίας ἡ σύστασις μιᾶς συμμαχίας προέρχεται ἐξ (ἀμοιβαίας) ἀγάπης. Ὁλ. Β, 9'. 2) εἴμαι ἐν τῷ γίγνεσθαι συνίσταται τὰ πράγματα τὰ πράγματα είναι ἐν τῷ γίγνεσθαι: θολώνει ὁ πολιτικὸς δρόζων, συσσωρεύονται τὰ νέφη. Φιλ. Β, 35.

σύνοιδα ἔμαυτῷ 1) μετ' αἰτ. : συναισθάνομαι τι· 2) μετὰ μτχ.: συναισθάνομαι, ὅτι.

συνοίσειν, τοῦ συμφέρει.

συνοῖσον, βλ. συμφέρει.

συνορῶ λαμβάνω ὑπὸ ὄψει.

σύνταξις τάξις, διακανονισμός· μίαν σύνταξιν εἶναι τὴν αὐτὴν τοῦ τε λαμβάνειν καὶ τοῦ ποιεῖν τὰ δέοντα μία τάξις (μία διάταξις τῶν πραγμάτων) νὰ ὑπάρχῃ ἡ αὐτὴ καὶ εἰς τὴν λῆψιν τῶν χοημάτων καὶ εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ καθήκοντος.

συντάτιω κατά τινος συστηματικῶς διευθύνω κατά τινος.

συστῆ, τοῦ συνίσταμαι.

σφαλερὸς οὐχὶ σταθερός.

σφέζω 1) διασφέζω, διαφυλάττω· Ὁλ. Α, 11'. 2) ἀνορθώνω· **Φωκέας**

σφύζει σκέπτεται ν' ἀνορθώσῃ τοὺς Φωκεῖς (διὰ τῆς ἀνοικοδομήσεως τῆς Ἐλατείας, ή δοποία θὰ ίσοδυνάμει πρὸς πολιτικὴν ἀνόρθωσιν τῶν Φωκέων).

Τ

τὰ μὲν . . . τὰ δὲ . . . τὰ δὲ ἄλλοτε μὲν . . . ἄλλοτε δὲ . . . ἄλλοτε δέ.

τακτὸς ὥρισμένος.

ταλαιπωρῶ ταλαιπωροῦμαι.

ταμίαι οἰκονομικοὶ ἄρχοντες ἐν Ἀθήναις ἔργον ἔχοντες τὴν ταμίευσιν τῶν εἰσπραχθέντων καὶ διαθεσίμων χρημάτων.

τᾶν ἄκλιτον μόριον ἐν τῇ φράσει ὡς **τᾶν** φίλε μου.

ταξιαρχοί, βλ. **στρατηγοί**.

ταραχτομαί περιέρχομαι εἰς ἐσωτερικὰς ταραχάς.

ταύτη, βλ. **οὗτος**.

ταύτην = **τὸ αὐτό** μὴ πάθητε **ταύτην** ὅπερ καὶ πρότερον (ἐπά-
θετε)· δὲ Δημοσθ. διὰ τοῦ ὅπερ καὶ πρότερον (ἐπάθετε) ὑπονοεῖ
τὰς ἀπωλείας τῶν πόλεων Ἀμφιπόλεως, Πύδνης, Ποτειδαίας καὶ
ἄλλων, τὰς ὀφειλομένας εἰς τὴν ἀδράνειαν τῶν Ἀθηναίων.

ταχύς τὸ οὐδ. **ταχὺ** ὡς ἐπίρρο.: οἱ «ταχὺ» καὶ «τήμερον» εἰπόντες
= δοσοὶ ἀν εἴπωσι «ταχὺ» καὶ «τήμερον». — Υπερθικ. **τάχιστος**.
τὴν ταχίστην (δηλ. δδὸν) ὡς ἐπίρρο.: τάχιστα.

τεθνᾶσι τῷ δέει εἰναι πεθαμένοι ἀπὸ τὸν φόβον, φοβοῦνται σὰν τὸ
Χάρο.

τελευταῖος τὰ τελευταῖα ὡς ἐπίρρο.: τὰ τελευταῖα πρώην τελευταῖον
πρὸ δλίγουν.

τελευτῶ εἵς τι καταλήγω εἵς τι.

τέλος δαπάνη, ἔξοδον.

τέως 1) μέχρι τοῦδε Ὁλ. A, 7· 2) = ἔως ἐφ' ὅσον Ὁλ. B, 21.

τηλικοῦτος 1) τόσον μέγας Ὁλ. A, 9· 2) τόσον μικρός ἐπειδὰν δι-
δάξω, διότι (διατί) οἶμαι τηλικαύτην τὴν δύναμιν ἀποχρῆν.

τηνυκαῦτα τότε.

τίθημι 1) μετ' αἰτ. καὶ γν. κατηγορηματικῆς: ἀποδίδω (καταλογίζω)
τι εἴς τι Ὁλ. A, 10· 2) μετὰ δύο αἰτ.: θεωρῶ τι ὡς τι τὸ μῆτε
πεπονθένται (ἡμᾶς) . . . θείην ἀν εὐεργέτημα τῆς παρ' ἐκείνων
εὑνοίας (προερχόμενον ἐκ τῆς εὐνοίας ἐκείνων, δηλ. τῶν θεῶν).

Τιμόθεος υῖδε τοῦ Κόνωνος, ἐπιφανῆς στρατηγὸς τῶν Ἀθηναίων· ἔχων τὴν ὑποστήριξιν τοῦ βασιλέως τῆς Μακεδονίας Περδίκκα ἐπολέμησε τὸ 364 κατὰ τῶν Ὀλυμνίων καὶ ἀφῆρεσεν ἀπ' αὐτοὺς τὰς πόλεις Ποτείδαιαν καὶ Τορώνην.

τις, τι 1) μέγας τις, σημαντικός· Ὁλ. B, 1, 14· Φιλ. B, 12· 2) μετ' ἐπιθ.: λίαν, πολύ· **δύσκολός τις ἀνθρωπος.**

τις, τιν் τὸ οὐδ. τινὸς ἐπίσης· πᾶς, διατύ μετὰ μορίου: **τι θήποτε διατί** ἄραγε.

τοι βεβαίως, τῇ ἀληθείᾳ.

τοιγαροῦν διὰ τοῦτο λοιπόν.

τόπος γεωγραφικὴ θέσις· ἐν τῷ πληθ. **τόποι** ὀχυραὶ θέσεις.

τραχύς εἰμι ἀγανακτῶ.

τρέπομαι τρέπω μὲ τὸ μέρος μου (πρὸς ὅφελός μου): (**μὴ**) **τρέψηται** καὶ **παρασπάσηται** τι τῶν δλων πραγμάτων μήπως τρέψῃ μὲ τὸ μέρος του (πρὸς ὅφελός του) καὶ παρασύρῃ σπουδαῖον τι σημεῖον τῆς ὅλης πολιτικῆς καταστάσεως.

τριήραρχος ὁ ἀναλαμβάνων νὰ ἔξοπλίσῃ τριήρη, τὴν δποίαν παρελάμβανε παρὰ τῆς πόλεως.

τριηραρχῶ ἔξοπλίζω τριήρη (εἰς ὑπηρεσίαν τοῦ δημοσίου): **τοῖς δὲ** (δηλ. τοῖς εὐπόροις καὶ τῇ μεσαίᾳ τάξει τῶν πολιτῶν) **ἀναγκάζεσθαι τριηραρχεῖν.**

τροφὴ 1) διατροφή, συντήρησις· Φιλ. A, 28· 2) σιτηρέσιον· Φιλ. A, 19. **τρυγαννίς· ὥσπερ ἐκ τυραννίδος** ὑμῶν ὡσὰν νὰ ἀσκοῦν τυραννικὴν ἔξουσίαν ἐφ' ὑμῶν: ὡσὰν νὰ ἥσαν τύραννοι ὑμῶν.

Υ

νβριζω (συμπερι)φέρομαι αὐθαδῶς.

νβρις 1) αὐθάδεια, θρασύτης· Φιλ. A, 3, 37· 2) ὑπεροψία· Φιλ. B, 30· 3) προσβολή· Ὁλ. A, 27.

νβριστής ὑπερόπτης καὶ ἀλαζών.

ὑπάρχομαι ἔξαπατῶμαι..

ὑπάρχω 1) ἀρχῶ· πτηκ.: **τὰ παρὰ τῶν θεῶν ήμεν** ὑπηργμένα αἱ εὐεργεσίαι, αἱ δποίαι ἔχουν γίνει εἰς ήμᾶς αὐτοπροαιρέτως ἐκ μέρους τῶν θεῶν: αἱ εὐεργεσίαι, τὰς δποίας οἱ θεοὶ αὐτοπροαιρέτως

μᾶς ἔχουν κάμει 2) ὡς καὶ νῦν, ὑπάρχω· τὴν ὑπάρχουσαν καὶ τὴν οἰκείαν ταύτην (*χώραν*) **καρπούμενοι** τὴν χώραν ταύτην, τὴν δποίαν ἔχετε καὶ ἡ δποία (κληρονομικῶς) σᾶς ἀνήκει· 3) ἀρκω· Φιλ. A, 37· 4) μετὰ μτχ. ὡς περίφρασις: ἐθέλοντας ὑπάρχειν = ἐθέλειν· 5) ἀπροσ. **ὑπάρχει** = ἔχεστι ὑπάρχει ὑπῆρχει **χειμαδίω** χρῆσθαι.

ὑπηργμένων, πθτκ. πρκμ. τοῦ ὑπάρχω (βλ. τὸ ρ.).

ὑπὲρ μετὰ γνκ.: 1) διὰ τὸ καλόν τινος, πρὸς ὄφελός τινος· Φιλ. B, 1· 2) πρὸς δήλωσιν αἰτίας· διά τι: ἡ **ὑπὲρ τῶν πραγμάτων αἰσχύνη** ἡ διὰ τὰ κακῶς γενόμενα καταισχύνη· 3) = **περὶ** μετὰ γνκ. · Ολ. B, 1,3· Φιλ. A, 1.

ὑπερβαίνω παρέρχομαι, παραλείπω· **ὑπερβαίνω** τι τῷ λόγῳ ἀποσιωπῶ τι ἐν τῷ λόγῳ· **καὶ τὰ πρόγυματα ὑπερβήσεται (ταῦτα)** καὶ ἡ πραγματικότης (ὅπως δηλ. καὶ δ ὅρητωρ) θὰ ὑπερπηδήσῃ ταῦτα (θὰ κάμῃ ὥστε νὰ μὴ ὑπάρχουν, νὰ μὴ ἔχουν γίνει).

ὑπερεκπλήττομαι οἱ **ὑπερεκπεληγμένοι τὸν Φίλιππον** οἱ μετὰ θαυμασμοῦ καὶ ἐκπλήξεως προσβλέποντες τὸν Φίλ.

ὑπέρχω δίκην τιμωροῦμαι.

ὑπὸ μετὰ γνκ.: ἔνεκα.

ὑπόθεσις βάσις.

ὑπολαμβάνω 1) σχηματίζω γνώμην (περὶ τινος), φρονῶ· Φιλ. B, 10· 2) νομίζω, θεωρῶ· Φιλ. B, 17.

ὑπομένω μετ^τ ἀπρομφ.: δέχομαι νά· **οὕτε αὐτὸς ἀν ὑπέμεινα πρεσβεύειν** οὕτε ἐγὼ αὐτὸς θὰ ἐδεχόμην ν' ἀποτελέσω μέλος τῶν (πρὸς τὸν Φίλ.) πρεσβειῶν· πρὸς τὸν Φίλ. ἀπεστάλησαν δύο πρεσβεῖαι τῶν Ἀθην.: ἡ ποώτη, διὰ νὰ προετοιμάσῃ τὰ πράγματα πρὸς συνομολόγησιν εἰρήνης καὶ συμμαχίας μετὰ τοῦ Φιλ.. ἡ δὲ δευτέρα, διὰ νὰ κυρωθῇ ἡ εἰρήνη διὰ τῆς δρκωμοσίας τοῦ Φιλ.. καὶ εἰς τὰς δύο πρεσβείας ἔλαβε μέρος δ. Δημοσθ.

ὑπόπτως ἔχω πρός τινα ὑποπτεύω τινά, δυσπιστῶ πρός τινα.

ὑποστέλλομαι 1) ἐκ φόβου συστέλλομαι· Φιλ. A, 51· 2) ἀπὸ φόβου ἀποφεύγω νὰ διμιήσω. · Ολ. A, 16.

ὑστερίζω καθυστερῶ· **ὑστερίζω ἀπάντων** καθυστερῶ εἰς ὅλα (ώστε νὰ μὴ δύναμαι νὰ ἐπωφελοῦμαι παρουσιαζομένην τινὰ εὐκαιρίαν)· **ὑστερίζω τῶν καιρῶν** φθάνω ἀργὰ διὰ τὰς περιστάσεις, δὲν ἐπωφελοῦμαι τὰς εὐνοϊκὰς περιστάσεις.

Φ

φαίνομαι (πρκμ. **πέφηνα**) παρουσιάζομαι.

φαῦλος μηδαιμιός, ἀνάξιος λόγου.

φενακίζω ἀπατῶ.

φῆμι βεβαιῶ.

φιλοπαγμοσύνη ἀκατάπαυστος ἐνασχόλησις εἰς πολλά.

φιλοτιμία φιλοδοξία· **φιλοτιμίᾳ τινὰ ἀπωθῶ** ἀπὸ φιλοδοξίαν ἀπομάκρύνω τινὰ (ἀπὸ πλησίον μου). Ὁλ. Β, 18· 2) δόξα· Ὁλ. Β, 3· ἡ ἀπὸ τούτων (**γιγνομένη**) ἡ ἐκ τούτων τῶν κατορθωμάτων (τοῦ Φιλ.) προερχομένη· Ὁλ. Β, 16.

φροντίζω (μετὰ γνκ.) σκέπτομαι διά τι **φροντίσαι** ήμᾶς τῶν **λοιπῶν** (οὐδ.) νὰ σκεφθῶμεν δι' ὅ, τι μᾶς ὑπολείπεται ἐκ τῆς τύχης· ὁ Δημοσθ. ἔννοεῖ τὰ πλεονεκτήματα, τὰ δρποῖα θὰ ἔχουν οἱ Ἀθ. ἐκ τῆς μετὰ τῶν Ὁλυνθίων συμμαχίας.

φρονῶ σκέπτομαι.

φυλάττω περιμένω.

φύσομαι πρκμ. **πέφυκα** εἶμαι ἐκ φύσεως· **πολὺ ὁἄσον πέφυκε φυλάττειν** (τοὺς ἀνθρώπους) πάντα ἔχοντας (καθέ πρᾶγμα, ὅταν τὸ ἔχουν) ἡ **κτήσασθαι** (πάντα μὴ ἔχοντας).

φύσις ἡ φύσις τῶν εὖ **φρονούντων** ἐν αὐτῇ κέντηται οἱ συνετοὶ ἄνθρωποι ἐκ φύσεως ἔχουν μέσα των **φύσιν ἔχον** ἐστὶ = **ἔχει φύσιν** εἶναι φυσικόν.

Φωκικὸς πόλεμος, οὗτος ἔξερχογη τὸ 355 καὶ διήρκεσε μέχρι τοῦ 346· εἰς αὐτόν, ὀφειλόμενον κυρίως εἰς τὴν ἔχθραν τῶν Θεσσαλῶν καὶ Θηβαίων κατὰ τῶν Φωκέων, ἀφορμὴν ἔδωκεν ἡ εἰς τοὺς τελευταίους ἀποδιδομένη κατάληψις τόπων τινῶν ἐκ τῶν ἀνηκόντων εἰς τὸ ἴερὸν τῶν Δελφῶν.

φωρᾶμαι ἀποκαλύπτομαι, ἔσκεπτάζομαι.

X

χαίρω τοῖς αὐτοῖς εὑρίσκω εὐχαρίστησιν εἰς τὰ ἕδια πράγματα.

χαλεπὸς δυσάρεστος· **πολλὰ καὶ χαλεπά**, διὰ τούτων δ Δημοσθ. ἔννοεῖ τὴν εἰσφοράν, τὴν αὐτοπρόσωπον ἔκστρατείαν κ.τ.τ.

χάρις εὐχαρίστησις· ή τῶν λόγων χάρις... ἔργῳ ξημίᾳ γίγνεται οἱ εὐχάριστοι (διὰ τὸ περιεχόμενόν των, οἱ ἀποκούπτοντες δηλ. τὴν ἀληθῆ τῶν πραγμάτων κατάστασιν) λόγοι... πράγματι καταλήγουν εἰς βλάβην· πρὸς χάριν λέγω διμιλῶ πρὸς εὐχαρίστησιν τῶν ἀκροατῶν μου.

χειμάδιον χειμαδίο.

χείρ οἱ ὑπὸ **χεῖρα** οἱ δύντες ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν τινός.

χειροτονῶ τι δι' ἀνατάσεως τῶν χειρῶν ψηφίζω τι **χειροτονήσετε** (ἀντὶ προστκτκ.: **χειροτονήσατε**), δηλ. ἀ ἔγα τι γέγραφα (= τὴν πρότασίν μου).

χορηγὸς δικαστής τῶν δικαστῶν πρὸς κατάρτισιν χοροῦ διὰ τὸ θέατρον.

χρῶμαι 1) μετὰ δτκ.: α) κάμνω καλὴν χρῆσιν τινός, ἐπωφελοῦμαι τι **χρῶμαι τοῖς πράγμασι** ἐπωφελοῦμαι τὰς περιστάσεις ἀν βουλώμεθα χρῆσθαι (αὐτῇ, δηλ. τῇ συμμαχίᾳ); β) ἔχω τι Ὁλ. A, 14· γ) κανονίζω τι. Φιλ. B, 7· δ) ἔρχομαι εἰς σχέσεις μέ τινα Ὁλ. B, 7· ε) **χρῶμαι στρατοπέδῳ** διατηρῶ στρατόπεδον· ζ) οἱ δρθῶς πολέμω **χρώμενοι** οἱ θέλοντες νὰ διεξάγουν ἐπωφελῶς ἕνα πόλεμον. 2) μετὰ δτκ. καὶ αἰτ. (συστοίχου): ἀ **χρήσεται** (= τίνα χρῆσιν [= πῶς] χρήσεται) τῇ δυνάμει.

χωρία δχυροὶ θέσεις.

χωρὶς χωριστά· οἱ **χωρὶς οἰκοῦντες** οἱ κατοικοῦντες χωριστά (ἀπὸ τοὺς μέχρι τοῦδε κυρίους των), δηλ. οἱ ἀπελεύθεροι.

Ψ

ψηφίζομαι πρὸς τὰς ἐλπίδας... ἔψηφίσασθε ἀποβλέποντες εἰς τὰς ἐλπίδας (τὰς δποίας ἐνέβαλον εἰς σᾶς οἱ πρέσβεις περὶ τῶν ἐκ τῆς εἰρήνης ἀγαθῶν) ἔψηφίσατε. . .

Ω

ῶρα 1) ἐποχὴ τοῦ ἔτους· Ὁλ. B, 23· 2) ή καλὴ ἐποχὴ τοῦ ἔτους (δηλ. τὸ ἔαρ). Φιλ. A, 32.

ῶς 1) ἐπίρρ.: α) καθώς· ὡς ἐπιών ὠσὰν ἐξ ἐφόδου (τὸ πλῆρες θά-

ἥτο: οὔτως ὡς ἀναιρεῖται τις ἐπιών)· τὰ μὲν ὡς ἀν ἔλων τις ἔχοι
 =τὰ μὲν (ἔχει) ὡς τις ἔχοι ἀν (αὐτὰ) ἔλων πολέμῳ· κατ' ἔννοιαν:
 ἄλλα μὲν κατέκει διὰ τῆς βίας ὡς οὐκ ἔδει ὅπως δὲν ἔπειρε (κατ'
 ἔννοιαν: δυστυχῶς): β) μετ' ἐπιόρ. θετικοῦ βαθμοῦ εἰς ἐνίσχυσιν
 αὐτοῦ ὡς ἀληθῶς πράγματι, τῷ δοντι ως ἐτέρως δλως διαφορε-
 τικά ως ἄλλως δλως διαφορετικά: μάτην γ) ως τὰ πολλὰ ως
 ἐπὶ τὸ πολὺ, συνήθως 2) σύνδεσμος α) αἰτιγκ.: διότι Ὁλ. A, 3,28.
 β) συμπερασμικ.=ώστε· τίθεται μετά τοῦ ἢ ως β' δρος συγκοί-
 σεως· ἢ ως τῷ λόγῳ τις ἀν εἴποι=ἢ ωστε τῷ λόγῳ (τινὰ) ἀν
 εἰπεῖν 3) μετ' ἀπόμφ. περιορίζει κάπως ίσχυρισμόν ως ἔπος εἰ-
 πεῖν γιὰ νὰ πῶ ἔτσι· οὐδὲν ως ἔπος εἰπεῖν σχεδὸν οὐδέν· ως
 ὑπομνῆσαι διὰ νὰ σᾶς ὑπενθυμίσω: πρὸς ὑπενθυμίσιν 4) μετά
 μτκ.: ως ἔγγωνοιστων ὑμῶν ηαλ πεπεισμένων διότι κατὰ τὴν
 γνώμην μου ἔχετε γνωρίσει καὶ ἔχετε πεισθῆ (περὶ τούτου, ὅτι δηλ.
 πρόεπει νὰ θέλετε νὰ πράττετε τὰ δέοντα): ως πάντα ταῦτ' εἰδῶς
 ως ἐὰν ἔγγωνοιζεν δλα ταῦτα (δηλ. τὰ μυστικὰ σχέδια τοῦ Φιλίπ-
 που): 5) ἐμφαντικὸν ἐπιφώνημα πόσον Ὁλ. A, 14· Φιλ. A, 3· 6)
 πρόθεσις: πρός, εἰς: ως τούτους... ως ἐκείνους εἰς τοῦτο τὸ (πο-
 λιτικὸν) κόμμα. . . εἰς ἐκεῖνο τὸ κόμμα.

ώσπερ ἀν εἰ (ἔλλειπτικῶς): ώσπερ ἀν εἰ πολεμοῦντες τύχοιτε =
 ώσπερ ἀν ἐναντιωθείητε, εἰ πολεμοῦντες (Φιλίππω) τύχοιτε.
 ωστε (μετ' ἀπόμφ.)=ἐφ' ὅτε (μετ' ἀπόμφ.) ὑπὸ τὸν δρον νά.

¹Ανάδοχος ἔκτυπώσεως: «Ελληνική Ἐκδοτική «Εταιρεία» Α.Ε.

²Εργοστάσιον Γραφικῶν Τεχνῶν — Παπαδιαμαντοπούλου 44, Ἀθῆναι.

024000018237

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ΔΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΦ. ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΣ ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΗΣ
ΔΡΧ. 18.—
ΔΙΑ ΤΑΣ ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΔΡΧ. 19.80